Debates of the Assam Legislative Assembly, 1971

Budget Session
Vol. 1: No, 32
The 18th May, 1971

CONTENTS

		Pages
1.	Further supplementaries to Starred Question No.	
	285 replied on 17th May 1971 re: Development	
	of Chowdang, Moran etc. Communities	1
2.	Starred Questions & And Answers	3
3.	Unstarred Questions Answers	40
4.	Re: Question regarding rebate on raw materials	
	for industries	46
5.	Re: Visit of Moulana Bhasani into Assam	51
6.	Voting on Demand for Grants—Demand Nos. 56 & 57	7 57
7.	Calling Attention To A Matter of Urgent Public	1 31
	Importance—Obstruction to a group of journalists	
	by the Nagaland Armed Police at the borders	113
8.	Presentation of the Report of the Select Comm-	113
	ittee on the Assam (Temporarily Settled Areas)	
	Tenancy Bill, 1970	115
9.	Re: Strike by the students of the Assam	113
	Engineering Institute, Gauhati	116

Proceedings of the Eleventh Session of the Assam Legislative Assembly Assembled after the Fourth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India should be ad alegan to the court feetor and the

The Assembly met in the Assembly, Chamber Shillong, at 10 A. M. on Tuesday, the 18th May, 1971.

commercial and by the Paragan and and

PRESENT Shri Mohi Kanta Das M. A. B. L. Speaker, in the Chair, Fifteen Ministers, Seven Ministers of State, Two Deputy Ministers and Fifty-six Members.

Further supplementaries to Starred Question No. 285 replied on 18th May, 1971 Re: Development of Chowdang, Moran etc. Communities

Shri Dulal Chandra Barua-May I know as whose instance the schemes were sent to the Govt, of India?

Shri Ranendra Basun.atari-Sir, once I informed this hon. House that during the last working group discussion at Delhi in 1969 it was suggested by the Central Officers of the Social Welfare Deptt. that the State Govt. should initiate and should indicate some schemes for development of the backward communities. So the State Govt, initiated this matter and indicated 6 schemes and accordingly Sir from the State Govt; we also represented the matter at Delhi and matter was discussed threadbare with the Central Welfare Minister and Minister of State. At that time it was indicated to us that the amount necessary for these 6 schemes should be adjusted in the Central Sector and the amount already sanctioned is within the 30 lakhs of rupees.

Shri Dulal Chandra Barua—Am I to understand that the schemes approved by the Planning Commission after the recommendation of the working group?

Shri Ranendra Basumatari—That was not approved. We received one later on and it will be accommodated within the allotment of Rs. 30 lakhs and that is why we are now processing the whole matter and we hope we will be able to accommodate this within those 6 schemes.

Shri Atul Chandra Goswami— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে ছটা Scheme ব কথা কৈছে দেই বিলাক কোন কোন ঠাইত লোৱা হৈছে জনাব পাৰিবনে ?

Shri Ranendra Basumatari—এইটো আগতেও কেইবা বাৰো কোৱা হৈছে। গোৱালপাৰা জিলাত—

(Areas under Agomoni, Golokganj. Boitamari, Manikpur, Srijongram, Chapar and Salkocha for the benefit of Rajbangshi community. Kokopathar, Hapajan and Tengakhat areas for the benefit of Moran and Mattok community. Titabar and Jorhat for the benefit of Chowdang community. Silchar and Hailakandi Subdivision for the benefit of Scheduled Tribes. Naoboicha and Bihpuria area for the benefit of Scheduled Castes Community. Dhubri Sub-Division: - Areas under Gauripur Bilashipara, Golakganj Chapar, Gossaigaon, Agamani for the benefit of Plains Tribals.)

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral replies were given)

- Shri Mohidhar Pegu—অধ্যক্ষ মহোদয়, অতিকৈ পিচ পৰা লোক সকলৰ কাৰণে একোটা আঁচনিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এই প্ৰসঙ্গত জানিব পাৰোনে যে অন্তান্ত অঞ্চলত কম জনসংখ্যা হলেও অতিকৈ পিচপৰা উল্লিখিত সম্প্ৰদায় বিলাকৰ বাবে আন নহলেও খোৱা পানীৰ নিচিনা অতিকৈ লাগতিয়াল বস্তু বিলাকৰ ব্যৱস্থা এই Scheme ৰ বাহিৰেও চৰকাৰে কিবা চিন্তা কৰিছেনে ?
- Shri Ranendra Basumatari—এই সম্পর্কে Schedule Caste, Scheduled Tribe আৰু Plains Tribal ব Allocation ৰ ফালৰ প্ৰা
- Shri Atul Chandra Goswami এই Scheme কেইটা লোৱাৰ সম্পৰ্কত হলে নগাঁও জিলাৰ নামটো কুগুনিলো। নগাঁও জিলাত অৱশ্যে চাওদাং, মৰাণ, মটক আৰু ৰাজবংশী সম্প্ৰদায়ৰ লোক নাই যদিও অক্সান্য লালুং মিকিব, কছাৰী আদি অসমীয়া পিচপৰা সম্প্ৰদায় বিলাকৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা নকৰাৰ কাৰণ কি ?
- Shri Ranendra Basumatari— আগতেই এই List খন দিয়া হৈছিল।
  চৰকাৰী পৰ্যায়ত এইটো নজৰ দি প্ৰস্তুত কৰা নাছিল। এই সম্পৰ্কে
  জিলাৰ Deputy Commissioner, S. D. O. আৰু সংশ্লিষ্ট অঞ্চলৰ
  Local M. L. A. ক লৈ তেওঁলোকৰ পৰা আঁচনি বিচৰা হৈছে। এই
  সম্পৰ্কে সদনত উল্লেখ কৰা হৈছে। মাননীয় সদসাই যিটো কৈছে সেই
  বিষয়ে Scheduled Caste, Scheduled Tribe আৰু Plain Tribal

Scheme ত থকা annual Scheme ৰ পৰা চাব লাগিব।

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—ইয়াৰ

বাহিৰেও ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ১৯৭১-৭২ চনৰ fourth five

year plan ৰ ৪০ লাখ টকা আচুতীয়া কবি regional imbalance

থকা Community বিলাকৰ উন্নয়ণৰ খৰছ কৰিবলৈ Plan লোৱা

হৈছে। এই বিষয়ে Planning Commissioner ৰ অনুমোদন বিচৰা

হৈছে। Planning Commissioner ৰ অনুমোদন পালেই সেইটোৰ আমি

ব্যৱস্থ। কৰিম।

Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জনত কেন্দ্রীয় চৰকাবে প্রায় ৮০ লাখ টকা প্রভাকে বছবে ৰাজ্য চৰকাৰ বিলাকক দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছে আৰু ইতিমধ্যে দিছেই। তামিলনাড়, কেৰেলা আদিত ইতিমধ্যে পাইছেই। কিন্তু সেই বিলাক জেগাৰ তুলনাত আমাৰ এইবিলাক অঞ্চল বেছি পিছপৰা। কেন্দ্রীয় চৰকাৰে আমাক Plan ব লগত এই টকাটো Adjust কৰিবলৈ নির্দ্দেশ দিছে। আমাৰ চৰকাৰে এই টকাটো আচুতীয়া ভাৱে দিবলৈ কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ লগত পৰামর্শ কৰিবনে ? আৰু যিটো টকা এইবাৰ দিয়া হব সেইটো কেতিয়া দিব ?

Shri Ranendra Basumatari—আচুভীয়া Scheme ব টকা দি আছে।
বিশেষকৈ Post Matric Scholarship: Co-operative Society
আদিব কাৰণে Scheduled Caste আৰু Tribal ব কাৰণে আছে।

Shri Dula! Chandra Barua—মই কৈছো যে ৮০ লাখ টকা যে কেন্দ্রীয়
চৰকাৰে আচুতীয়া ভাৱে দিব লাগে সেইটো আমাক Plan ৰ লগত
Adjust কৰিবলৈ কিয় দিলে? সেই টকাটো দিবনে নিদিয়ে? দিয়াৰ
বিষয়ে কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিবনে কেতিয়াৰ পৰা
Phase Wise Programme ৰ আলোচনা কৰিব।

Shri Ranendra Basumatari—নিশ্চয় কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিম। এইবাৰ ছটা আঁচনি আৰম্ভ কৰি তাৰ কাৰণে D. C. বা S. D. O ক Chairman কৰি দিব লাগিব আৰু Local M. L. A. বিলাককো এই আঁচনি কেনেকৈ কৰা যায় তাৰ প্ৰামৰ্শ লোৱা হব।

Shri Dulal Chandra Barua—টকাটো কেনেকৈ দিব?

Shri Ranendra Basumatari—টকাটো ইয়াৰ পৰাই দিয়া হব।

Re: Percentage of reservation in Government Services for the Scheduled Castes

Shri Lalchunga Chinzah asked:

- * 297. Will the Chief Minister be pleased to state-
- (a) What is the percentage of reservation in Government services for Scheduled Tribes, Hills Scheduled Tribes, Plains Scheduled Castes and other Backward Classes respectively?
- (b) What is the present position of employment for each group?
- (c) Whether it is a fact that the representation has not been fair for each of the Tribal Communities, communitywise?
- (d) If so, what remedial measure the Government propose to take so as to bring about fair representation for each communal group?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied:

297. (a)—The percentage of reservation is—
Scheduled Caste—7 percent.
Scheduled Tribe Hill—12 percent,
Scheduled Tribe Plain—10 percent.

There is no percentage of reservation quota for other Backward Classes.

(b) The total number of employees including these communities as on 31st March, 1967, is 84,839 out of which

38,843 employees belong to these communities, in which the break up is as follows—

	Total	Percentage	Reservation
	No.		quota
Scheduled Caste	5,215	6.2	7 p.c.
Scheduled Tribes Plains	6,341	7.5	10 ,,
Scheduled Tribes Hill	10,507	12.4	12 ,,
O.B.C	16,780	19.9	No reserva-
to below a select To	Repair	Lubario Con	tion.

(c) & (d)—Efforts have been made to fillup the deficiency in the percentage of reservation under a definite programme latest by the end of 1973. Community-wise representation for the tribals in general cannot, however, be ensured.

Shri Lalchunga Chinzah—May I know what is the manner of reservation? Whether certain percentage is reserved for all categories of posts as a whole or for every category of posts?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—There is no tribe-wise representation; a percentage is reserved on the whole.

Shri Phani Bora—It is not a fact that amongst the hill tribes, certain tribes are not properly represented and are always deprived of their due?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, it may be so.

জীনকুল চন্দ্ৰ দাস—মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো উত্তৰ দিছে তাৰ পৰ।

বুজা যায় যে Totality ৰ ফালৰ পৰা Percentage বিলাক প্ৰায়
পূৰণ হোৱা যেন লাগে। উদাহৰণ স্বৰূপে Scheduled Caste ৰ ক্ষেত্ৰত
শতকৰা ৭ ভাগ Reservation ৰ ঠাইত ৬.২% ভাগ পূৰণ হৈছে। কিন্তু

প্রকৃততে তথ্যপাতিব পৰা আমি যি জানিব পাবিছা এই ক্ষেত্রত বিভিন্ন শ্রেণীব চাকবিব বেলিকা অমুপাত ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই। তলব খাপব চাকবিত নিদ্ধাবিত হাৰতকৈ বেছি আৰু ওপবৰ শ্রেণীৰ চাকবিব ক্ষেত্রত নিদ্ধাবিত হাৰতকৈ বহুত কম। এনে ধৰণৰ যি বৈষম্য বিভিন্ন শ্রেণীৰ চাকবিব ক্ষেত্রত আছে সেই সম্পর্কে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কবি যথাবিহিত অমুধাবন কবি প্রয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্রহণ কবিবনে ?

- শ্ৰীমহেক্ৰ[া] মোহন চৌধুৰী—কিছুমান বিভাগত শতকৰা হাৰ যে কম হৈছে সেইটো সঁচা। যি বিলাকত কম হৈছে সেই বিলাকত পূৰণ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হব।
- শ্রীফণী ববা—মন্ত্রী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰিছে যে কিছুমান Hill Tribles ৰ ভিতৰতে কিছুমান Tribe এ প্রাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে আৰু এই কথা হয়েই। গতিকে Hill Tribes ৰ ভিতৰৰে এই অসামঞ্জ্য্যতাটো দূৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিবনে ?
- শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুবী—এই অসমাঞ্জস্যতা দূর কৰিবলৈ হ'লে আমাব কিছুমান অম্ববিধা আছে। কাৰণ যেতিয়া চাকৰী বিলাক লোৱা হয় তেতিয়া Advertisement ব জবিয়তে লোৱা হয়। আৰু দর্যাষ্ট্রকাৰী বিলাকৰ ভিতৰৰ পৰা বাচি লোৱা হয়। কোনো কোনো ক্ষেত্রত কিছুমান Tribes দর্যাষ্ট্র কাৰী কম থাকে সেই কাৰণেই সেই বিলাকৰ সংখ্যা কম আছে। এতিয়া মেঘালয় নতুনকৈ স্থিট হোৱাৰ পিছত এই বিষয়ে বিশেষ বিবেচনা কৰি চোৱা হব।
- শ্ৰীমনেশ্বৰ বড়ো—Scheduled Tribes ৰ plains ৰ Reservation ১০% কিন্তু লোৱা ঠাইত শতকৰা হাৰ ৭'৫ দেখুৱাইছে। ইয়াৰ ভিতৰত Labour বিলাককো ধৰা হৈছে নেকি ?
- শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুৰী—Reservation অনুপাতে বেলেগ বেলেগ সম্প্রদায়ৰ লোকক ভর্ত্তি কৰা উচিত। কিন্তু বৰো ডাঙৰীয়াই যে কৈছে তাব ভিতৰত Labour ৰ সংখ্যাও আছে নেকি, তাৰ উত্তৰত কওঁ যে তাত Labour সংখ্যা নাই আৰু Labour বিলাক Casual Employee হে।
  Shri Dulal Chandra Barua—My information is, and the

Chief Minister has also stated, that the percentage of employment is irrational even in respect of different hill tribes, not only in the lower categories but also in the upper categories of service. The representation from the Khasi and Jaintia Hills especially is much more in comparison with the Mizo Hills or North Cachar Hills. Again, the percentage of representation from the Mizo Hills is more in comparison with the Mikir Hills and North Cachar Hills. The Chief Minister has mentioned about qualifications and said that sufficient numbers from these tribes are not coming forward in response to advertisements. But, actual practice, it is not so. Because certain tribes are in an advantageous position in every way, their representation in all categories of services, including the higher categories like the A. C. S. and the A. P. S. or even the I. A. S., is much more. Therefore, do not the Government consider it proper to adopt a rational policy in respect of proper representation of not only the different categories of hill tribes, but also plains tribes as well as scheduled caste persons in different categories of service and, if so, what are the means Government are going to adopt for this purpose?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—In regard to district appointments, we can adopt such a policy, but it may be difficult to give representation tribe-wise in general. We shall, however, always keep this aspect in mind so that all these tribes get their proper representation in the services.

শ্ৰীনকুল চন্দ্ৰ দাস—মেঘালয় ৰাজ্য স্বষ্টি হোৱাৰ পাচত অসমৰ চৰকাৰী চাকৰি আদিৰ ক্ষেত্ৰত Hill Tribes ৰ শতকৰা হাৰটো যে আগভকৈ কমাটো উচিত সেই বিষয়ে চৰকাৰে মনোনিবেশ কৰিছে নে ?

শ্রীমহেন্দ্রন মোহন চৌধুবী—সেইটো জনসংখ্যা হিচাপে কমি যাব।

শ্রীবমেশ মোহন কুলি—Reservation আছে ১০% কিন্তু লোৱা হৈছে ৭°৫%। এই দৰেই যোৱা বছৰলৈকে চলি আছে। মই মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে যেতিয়া ৩/৪ টা পদ খালি থাকে ডেভিয়া Scheduled Caste বা Scheduled Tribes ব কাৰণে এটা কোটা থাকে। কিন্তু এটা যদি পদ খালি থাকে তেতিয়া হলে তাত Reservation নাথাকে। ধৰক; D. C. অফিচত যদি এটা কেবাণীৰ পদ পূবণ কৰিবলগীয়া হয় তেনেহলে তাত কোনো Reservation নাথাকে। Secretariat ত কিবা High Level ৰ Post থাকিলে তাত Cabinate ৰ সিদ্ধান্ত লৈ Regulation 3. f. ত Appointment দি দিয়ে। এই বিলাকতো Qualified Candidate থাকি যায়। এই বিলাক বিষয়ত বিবেচনা কৰিব নে ?

শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুৰী—3. f. ভ দিয়া কাম বিলাক অন্থায়ী। গতিকে এই বিলাক কথা 3. f. ভ সুমোৱাব নোৱাৰি। সেই কাৰণে ১১/২/৭১ ভাৰিখে আমি এটা Order Issue কৰিছো যে "An executive order No. AAP. 207/70/47, dt. 11.2.71 was issued to all Secretaries of the Government, Heads of Departments and Deputy Commissioners to fill up the deficiency in the percentage of reservation of posts under a definite programme latest by the end of 1973 and these posts which are not filled up by competitive test must not be denied to Backward Communities to the extend of reservation under any circumstances."

শ্রীৰমেশ চন্দ্র কুলি—সেই Circular খন কিমানে Follow কৰিছে চৰকাৰে জানে নে ? শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুৰী—যদি কোনোবাই Follow কৰা নাই বুলি সদস্য ডাঙৰীয়াই জনাই তেভিয়া হলে তদস্ত কৰা হব।

10

শ্রীপিটসিং কোঁৱৰ — মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰিছো যে, আমাৰ Plains

Tribal ক 10% আৰু Scheduled caste ক ?% দিছে। কিন্তু এই

নিৰীখৰ চাকৰিত ভৈয়ামৰ জনজাতি আৰু অনুস্চীত জাতিৰ লোকক

নিয়োগ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে কি বিশেষ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী— মই কৈছোৱেই যে, এই Circular খনৰ মতেই আমাৰ সকলো Procedure Adopt কৰা হৈছে।

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, since the Chief Minister has said that in some of the reserved quota, the percentage has been exceeded, will there be any further reservation for those people?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—They cannot claim any reservation when the quota has exceeded,

- Shri Lalchunga Chinzah—As has been Stated by the Chief Minister, reservation has not been proportionate to every community. Now, regarding the Scheduled Tribes, Hills reservation means practically reservation for the Mizos and Khasis and the other Tribes will never have a chance for employment. Will is not be possible for the Government of Assam as a Government to look into the cases of other backward classes communitywise, otherwise they will never have any chance.
- Shri Mahendra Mohan Chodhury—There will be difficulty of taking a formal decision now. As I have said already, when making demands, these things will be taken into consideration.
  - Re: Recommendations of the National Commission on Labour regarding Dearness Allowance

Shri Dulal Chandra Barua asked:

- * 298. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—
- (a) What is the reaction of the Government of Assam on the recommendation of the National Commission on Labour regarding Dearness Allowance?
- (b) Whether the Government proposes to grant Dearness
  Allowance by an equal amount to all the employees
  irrespective of the differences in their emoluments?
- (c) If not, why not?
- (d) What is the percentage of neutralisation carried out by the Government to compensate the short fall of emoluments?
- Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Labour) replied:
- 298. (a', (b), (c), & (d)—The recommendations of the National Commission on Labour regarding Dearness Allowance are kept in mind by the Government and the different Wage Boards, as and when set up.
- Shri Dulal Chandra Barua—Whether the Government on principle has accepted these recommendations?
- Shri Kamakhya Prassad Tripathi—These discussions of the National Labour Commission have not been completed in Delhi. There were two conferences held in Delhi on this question and the discussions have not yet been completed and so we are awaiting further discussion after the new Ministry has been formed.
- Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that the recommendations made by the Labour Commission has

been forwarded to respective States for their acceptance? If so, whether the Government has finally decided to accept the recommendations? If not, why not?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We are awaiting a discussion in the Labour Conference.

Shri Dulal Chandra Barua-When it will be held?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi-Very soon.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether these will be embodied in the terms of reference of the Pay Commission?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—As I have already said, all these recommendations will be taken into consideration in the terms of reference of the Pay Commission.

Re - Establishment of a Sub-Treasury at Dergaon

Shri Narendra Nath Sarma asked:

- * 299. Will the Minister-in-charge of Finance be pleased to state—
- (a) Whether the Government propose to establish a Sub-Treasury at Dergaon?
- (b) Whether it is a fact that Government have already selected and allotted a plot of land for that purpose?
- (c) Whether Government is aware that the State Bank Building can be utilised for the purpose by appointing an Officer and necessary staff?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) replied: 299. (a).—No.

(b)—Does not arise in view of reply to part (a) of the question.

(c)—State Bank at Dergaon is at present functioning in a

hired building which does not fulfil the specifications required for a Sub-Treasury. Hence, it is not possible to utilise the building for the purpose,

Shri Dulal Chandra Barua—Do Government think it proper to establish a Sub Treasury there in view of the existance of a State Bank?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi-It is a difficult question because these demands for Sub Treasury have come from many places already-Rangiya is the first (the Rangiya Member is hiding and smiling), then there is Dhing and many other places. In point of fact, whenever there is a branch of the State Bank the demand is that it should be converted into a Sub Treasury. The demand has justification also because it will create convnience for the public but the costs involved are very considerable. So, we enquired into this matter as to what will be the cost. We were told that the recurring cost is about Rs. 20,000/- per annum. The capital costs will be about Rs. 21 lakhs. Now, naturally unless these costs are available, the department is incapable of expanding. Then, with regard to the buildings, where the Sub Treasuries to be established, we will require Strong Rooms in those buildings and Strong Rooms will have to be of certain specifications. Then a number of constables will be necessary for guarding the buildings and therefore all these coordination of various departments and the facilities required are necessary and all these mean finances.

Uptil now we have not been able to find finances which will enable us to go and set up Sub Treasuries as desired by the Member.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, the Finance Minister has given a list of expenditure to be incurred for such schemes but by considering the changed circumstances economics, political, and also by considering the need of the hour, I think, (though undoubtedly there will be big capital costs etc.) these steps will give maximum benefits to the people and therefore by considering all these factors will the Government not consider it proper to take necessary sleps for establishing such Sub Treasuries?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—That is what I have said.

I have agreed that there will be conveniences to the public and the Government. Therefore, the Government is constantly reviewing what further conveniences may be extended to the public and one of the conveniences which has been extended is the setting up of a State Bank in various regions. Now the question which is under consideration is whether the State Bank can also be converted to a Sub Treasury and naturally that will depend upon the location of office for the pupose. Uptil now we have not been able to locate office for the purpose and therefore we are in quandary. We have not been able to take any further decision in the matter.

Re: Erosion at Soalkuchi

Shri Sailen Medhi asked:

- * 300. Will the Minister-in-charge of Flood Control and and Irrigation be pleased to state—
- (a) Whether some portion in the eastern side of village Soalkuchi was eroded by the river Brahmaputra in the year 1969-70 flood?
- (b) If so, how many families were actually eroded during these two years?
- (c) Whether there is any proposal for extension of protection work in that area?
- (d) If so, what is the total estimated cost for the said work?
- Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State for Public Works (Flood Control & Irrigation) Department | replied :
- 300. (a)—Some erosion took place on stream side (on western side) of the protection work.
- (b)-Two families only:
- (c)—Yes, a proposal is under consideration.
- (d)—An estimate amounting to Rs. 24,24,500.00 has since been prepared and is under scrutiny now.
- Shri Sailen Medhi—Sir, during the last flood the Chief Minister also visited that place and the Chairman of the Brahmaputra Commission had the apportunity of visiting Soalkuchi and expressed great concern to see the devastating erosion taking place in that area and it was promised that the work would be started soon to protect that area from erosion. But we are surpr-

ised to know from the expenditure list supplied to us by the Brahmaputra Flood Control Commission that in the annual expenditure there is no expenditure proposed for Soalkuchi protection during the current financial year. May we know the reason for not making any allotment during the current financial year for Soalkuchi protection?

Shri Syed Ahmed Ali—Sir, the scheme referred to by the hon'ble member is neither continuing nor is it a completed scheme. It is a new scheme which requires rebetment protection and the proposal has already been placed in the Board's meeting held at Nowgong in October, 1970 and in that meeting the Chairmen, Dr. K. L. Rao suggested modifications and these modifications have been placed in the Board of Consultants. It is under examination and will be taken up subject to the availability of funds.

Shri Sailen Medhi—During this year also we are expecting very heavy erosion. May I know whether there is any proposal to protect that area by putting up some temporary measures?

Shri Syed Ahmed Ali, Minister of State, P. W. D. (F. C. & I.)—This is a very big problem and no temporary measures will serve the purpose.

श्नामियां वी-त्यक्षामावि बाक

শ্ৰীমছিধৰ পেগুয়ে সুধিছে:

* ৩০১৷ মাননীয় বান-নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী মহোদ**য়ে অনুগ্ৰছ** কৰি জনাব নে—

(ক) মাজুলী বান-নিমন্ত্ৰণ উপ-সংমণ্ডলৰ অধীনস্থ হালধিবাৰী-বেছামৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰ

বান্ধৰ হালধিবাৰীৰ পৰা শালমবালৈ আৰু থেৰকটীয়া মথাউবি (কাটনিগাওঁৰ পৰা মিলিগাওঁ তিনিআলিলৈ), এই ছুই খণ্ড মথাউৰি জনসাধাৰণৰ
যাতায়তৰ স্থবিধাৰ বাবে গড়কাপ্তানি ৰাস্তালৈ ৰূপান্তৰিত কৰিবৰ বাবে
যোৰহাট গড়কাপ্তানি (পথ ও গৃহ) সংমণ্ডলে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান-নিয়ন্ত্ৰণ পৰিষদৰ
ওচৰত সন্মতি বিচাৰি যোৱা কেইমাহমানৰ আগতে কোনো চিঠি-পত্ৰ
আদান-প্ৰদান কৰিছিল নে ?

17

(খ) যদিহে কৰা হৈছিল তেন্তে বিষয়টোৰ প্ৰতি ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান-নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে কেনে সহাৰি জনালে ?

বান-নিয়ন্ত্ৰণ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলিয়ে উত্তৰ দিছে: ৩০১। (ক)—ভেনেকুৱা একো প্ৰস্তাৱ বান-নিয়ন্ত্ৰণ আয়োগৰ হাতত পৰাহি নাই। (খ)—প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্রীমহীধৰ পেগু—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পর্কত আজি এবছৰ ধৰি যোৰহাট গড়কাপ্তানি বিভাগৰ কার্য্যবাহী অভিযন্তাৰ অফিচৰ পৰা শ্লিখা-লিখি কৰি থকা হৈছে। তেনেস্থলতো এইটো প্রাকৃত পক্ষে ব্রহ্মপুত্র নিয়ন্ত্রণ পৰিষদৰ ওচৰত পৰাই নাই। তেতিয়াহলে এইটো অসমব বান-নিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ অফিচত নিশ্চয় পৰিব। এই ক্ষেত্রত মধাউবি যিটো আছে সেইটোক Road cum Bundh কৰাত চবকাৰৰ কিবা আছকাল আছে নেকি ? যদি নাই সেই সম্পর্কে চৰহাৰে সহায়ুভূতিৰে বিৰেচনা কৰিব নে ?

গ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি—P. W. D. বা R&B এ যদি এইটো বিচাৰে তেনে-হলে ৰাইজৰ ৰক্ষণা বেক্ষণৰ কাৰণেই এই ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

Re: Swimming Tank

Shri Narendra Nath Sarma asked:

- * 302. Will the Chief Minister be pleased to state-
- (a) Whether it is a fact that the authority of Police Training College and Police Battalion decided to excavate a swimming tank in the campus of the Battalion?
- (b) The exact site for the project ?
- (c) Whether the Government will examine the possibility

of excavating the swimming tank at the Headquarter of Police at Dergoan?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied: 302. (a) Yes, a proposal was initiated but not finally

accepted by Government.

(b)—The site is within the Police Training College Compound.

(c)—The Government will consider the proposal when funds are available for this purpose.

শ্রীদেরেশ্বৰ শর্মা—এইটো Swimming Tank ব কথা কৈছে নে আন কিবা মাটিব পুথুৰী খনদাৰ কথা কৈছে। মাটিৰ পুথুৰীত সাঁতোৰা মোৰ অভিজ্ঞতা আছে। মাটিৰ পুথুৰীত জোৱান সকলে তিনি দিন নমাৰ পিচত আৰু নামিব নোৱাৰিব। আমি আগতে বেলঘেৰিয়াত ছটা পুথুৰী আছিল—তাত ছদিন নমাৰ পিচতে আমি পানীৰ বং বদলি কৰি দিছিলো।

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী—ইয়াত এটা পুথুৰী আছিল। এতিয়া তাতে এটা Swimming Pool কৰাৰ কথা কোৱা হৈছে। তাত Estimate কৰা হৈছে ১ লাখ ৩২,৪০০ টকা।

শ্ৰীদেৱেশ্বৰ শৰ্মা—Swimming Pool হব নে পুথুৰী হব ?

আদেভাৰৰ বেশহন চৌধুৰী —পুখুৰীৰ পৰা পানী আনি Swimming Pool ভ

मिया इव।

শ্ৰীদেৱেশ্বৰ শৰ্মা তাৰ কিবা Dimension আছে নেকি !

ডিব্ৰুগড় শিক্ষক শন্থাৰ ধৰ্মঘট

শ্রীভদেশ্ব গগৈয়ে স্থবিছে:

* ৩০৩ মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অমুগ্ৰহ কৰি জনাৰ নে—
(ক) ডিব্ৰুগড় সাহায্যপ্ৰাপ্ত শিক্ষক সন্থাই যোৱা ১৫।৩।৭১ তাৰিখে প্ৰতীক ধৰ্মঘট কৰাটো চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে নে !

- (খ) যদি হৈছে, চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নেকি ? বাজ্যিক শিক্ষামন্ত্ৰী শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে উত্তৰ দিছে: ৩০৩। (ক) – হয়, হৈছে।
- (थ) बादमा भीय वादश लादा टिट ।

গোলাঘাট মহকুমাৰ গাওঁ পঞ্চায়ত

- *৩০৪৷ মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে-
- (ক) পঞ্চায়তৰ যোৱা সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পৰা এতিয়ালৈকে গোলাঘাট মহকুমাৰ কিমানখন গাওঁ পঞ্চায়তৰ বা কিমান জন সদস্যৰ নিৰ্বাচনৰ ওপৰত আপীল মোকৰ্দ্দমা হৈছে !
- (খ) এইদৰে হোৱা আপীল অঞ্চল গোলাঘাট পূব আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ অন্তভুক্তি কোন পাওঁ পঞ্চায়তৰ নিৰ্বাচনৰ ওপৰত হৈছে আৰু কি কি কাৰণত আপীল হৈছে !
- (গ) উত্তৰ-পশ্চিম ঘিলামাৰী গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীলটো নিস্পত্তি হওঁতে কিমান দিন লাগিব আৰু চকৰধৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীলটো কিমান দিন চলিছে জনাব নে ?
  - (ঘ) চকৰধৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীলটো নিস্পত্তিৰ আশা কেতিয়ালৈ কৰিব পাৰি ?

পঞ্চায়ত বিভাগৰ বাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীদেবেন্দ্ৰ নাথ হাজৰিকাই উত্তৰ দিছে:

- ৩০৪। (ক) যোৱা পঞ্চায়তৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ পৰা গোলাঘাট মহকুমাৰ বৰ্ত্তমান-লৈকে ১৩ জন গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভ্যৰ নিৰ্বাচনৰ বিপক্ষে আপীল-মোকজ্মা হৈছে।
  - (খ)—(১) উত্তৰ-পশ্চিম ঘিলামাৰী গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীল হৈছে নিৰ্বাচনৰ প্ৰিসাইডিং অফিচাৰে বে-আইনীভাবে ভোট নাকচ কৰা প্ৰসঙ্গত।
    - (২) দক্ষিণ হেঙেৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীল হৈছে অনিয়মিতভাবে নিৰ্বাচন চলোৱা আৰু বিধিবহিভূতিভাবে মনোনয়ন-পত্ৰ নাকচ কৰা কাৰণত।
      - (৩)—দক্ষিণ ঘিলামাৰী গাওঁ পঞ্চায়ত্তৰ আপীল হৈছে নিৰ্বাচনৰ

সময়ত অনিয়ম প্রসঙ্গ আৰু অন্য কাৰণ দর্শাই।

- (গ)—উত্তৰ ঘিলামাৰী পঞ্চায়তৰ আপীল নিম্পত্তি হওঁতে ২১ দিন লাগিছিল। চকৰধৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীলটো ১৯৬৮ চনৰ ২৫ আগষ্টৰ পৰা চলি আছিল।
- (ঘ)—চকৰধৰা **গাওঁ** পঞ্চায়তৰ আপীলটো ২২।২।৭১ ইং তাৰিখত নিস্পত্তি হৈ গৈছে।
- প্রীসোনেশ্বৰ বৰা—এই কথাটো সঁচা নেকি যে, উত্তৰ-পশ্চিম ঘিলামাৰী গাওঁ পঞ্চায়তৰ আপীল এটা ২১ দিনত চিগিছে। এই নির্বাচনৰ গোচৰটো চিগিবলৈ যাওঁতে Magistrate জনে একে লেঠাৰীয়ে প্রায় কেইবা সপ্তাহো ইদিনৰ পাচত সিদিন পিচুৱাই আছিল। কাৰণ যিজ্ঞন মান্তহে কেচ কৰিছিল ডেখেত আছিল কংগ্রেছী আৰু যি জ্ঞনৰ ওপৰত কৰিছিল তেখেত আছিল Socialist. চক্রধৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰ আবেদন কৰা মান্তহ-জন Socialist আৰু বিপক্ষ জন আছিল কংগ্রেছী। গতিকে আজি ১৯৬৮ চনৰ ২৫ আগন্তৰ পৰা ইমান দীঘলীয়া কৰাত চৰকাৰৰ মেজি-ত্তেৰ ওপৰত হেঁচা পৰাতো সঁচানে !
- প্রীদেবেন্দ্র নাথ হাজৰিকা চাৰ, আমাৰ Judicial ৰ ওপৰত হাত নাথাকে।
  আকল চক্রধৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰে নহয়—প্রায় ও খন মানৰ আপীল প্রায় ২ই বছৰ (আঢ়ৈ) মান লাগিছিল। কাৰণ Court ৰ Procedure মানি লওঁতে অলপ সময় লয়।

Re: Damage caused by Cyclone in Mizo Hills in 1970

Shri Maneswar Boro asked:

- *305. Will the Minister in-charge of Tribal Areas Department be pleased to state—
- (a) Whether it is a fact that the Mizo Hills suffered considerable damages in the cyclone which hit East Pakistan in 1970?
- (b) If so, the total loss incurred by the cyclone?
- (c) The total number of houses which have been either

- partially or completely damaged ?
- (d) The area in which standing crops were damaged?
- (e) How many persons had died in the cyclone ?
- (f) Whether any financial help was given to the cyclone-affected families ?
- (g) If so, the total amount thereof?
- Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Tribal Areas Department) replied:
- 305. (a) Yes, the District suffered substantial damages due to cyclone on 9th and 13th November 1970.
- (b)—The total loss in the District is estimated at Rupees one crore twenty lakhs.
- (c)—About 2,000 houses completely damaged and 5,000 houses partially damaged.
- (d)—Loss in the P. L. Subdivision was extensive. Villagers of south and west of Aijal also suffered loss to a great extent.
- (e)—One person at Marpara died.
- (f)—Yes, Gratuitous relief at the rate of Rs. 50 per family was given in P. L. Region. In Aijal Sub-division G. R. were given at the rate of Rs. 30 and Rs. 50 depending on the quantum and nature of the damages suffered.
- (g)-Rupees one lakh.
- Shri Maneswar Boro—তাত বহুতো Crop damage হোৱা বৃদ্ধি কৈছে, এইটো কথা সঁচা নেকি যে ভাত Cyclone হোৱাৰ পাছত সেই Area ত বিষম খাদ্য সংকটে দেখা দিছিল, যদি এইটো সঁচাই হয় তেতিয়া হলে Cyclone affected হোৱাৰ পাছৰে পৰা আজিলৈকে সেই Area ত

কিমান Quintol চাউল বা খাদ্য তাত দিয়া হৈছে? Shri Joy Bhadra Hagjer—প্রশ্নটো বুজা নাই।

Shri Maneswar Boro—Cyclone ত affect হোৱাৰ পাচত তাত বহুতো Crop damaged হৈ গ'ল ফলত তাত বিষম খাদ্য সংকটে দেখা দিছে যদি এইটো সঁচা হয় তেতিয়াহলে সেই Area ত আজিলৈকে কিমান খাদ্য বস্তু দিয়া হৈছে আৰু কিমান Rate ত দিয়া হৈছে আৰু কিমান Quintol দিয়া হৈছে গ

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—এই অঞ্চলত চাউল বা আন খাদ্য বস্তু যি দিয়া হৈছে দেই বিলাকৰ পইচা লোৱা হোৱা নাই বাকী বা ঋণ পদ্ধতিভহে দিয়া হৈছে।

Shri Maneswar Boro—কিমান লাখ দিয়া হৈছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—বিচাৰি দিব পাৰিম।

Shri Maneswar Boro—এই যে চাউল পঠিওৱা হয় সেই চাউল এজন ঠিকাদাৰৰ হাতলৈহে পঠিওৱা হয় সেইটো সঁচা নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তাত কিমান চাউল যোগান ধৰা হৈছে বা অন্যান্য যি খাদ্য বস্তু যোগান ধৰা হৈছে সেই বিলাক Air-dropping ৰে Supply কৰা হয়, আমাৰ চৰকাৰৰ Supply Deptt. য়ে Military Deptt. ক এই দায়িত্ব দি দিয়ে।

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, is it a fact that the D.C. Mizo Hills has asked the Govt. of India to sanction Rs. 1,40,00000 to meet this situation.

Shri Joy Bhadra Hagjer-Yes. it is a fact.

Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Chief Minister)—The cost may go to more than Rs. 1,40,00000.

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, the cyclone occured on the 13th of November but why the demand has been made now and how the people had beed looked after during that period?

- Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, we have got the authority from the Govt. of India to supply ration on credit to the affected people in Mizo Hills and in pursuance of that authority Govt. is going on air dropping food in those areas. Air dropping is done from Silchar. There has been a separate office at Silchar, at Kumbhirgram aerodrome and in that office the supply is stocked and from that every day, I think to the extent of five airplane loads, foodstuff are dropped into those areas.
  - Shri Lalchunga Chinzah—Sir, is it a fact that supply of foodstuff in the Mizo Hills has been carried on in normal course ever since the disturbance in the district and is it not a fact that after the cyclone the district authorities have not taken any drastic step.
  - Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, all steps have been taken to meet the situation and we are trying to build up buffer stock of foodstuff before the rainy season.
  - Shri Hiralal Patwary Sir, the Supply Department is giving foodstuff to the military but where the Supply Department is handing over the foodstuff to the military? Whether it is at Tezpur or at Gauhati.
  - Shri Mahendra Mohan Choudhury The supply is given at the Silchar aerodrome and from the Silchar aerodrome the supply is air dropped. Recently I myself and the Finance Minister inspected the area and also inspected the steps taken. We have also been shown round by the military authority.

- Shri Dulal Chandra Barua Though the supply has been made in the name of cyclone affected people the military authority at the instance of the Deputy Commissioner there has not supplied these commodity to P. L. region which is badly affected and for which people are facingstarvation. If, so under what circumstances the Govt. can say, ...
- Shri Lalchunga Chinzah—Sir, as the honourable Minister, T. A, D. has said the other day that he was not aware of the cyclone is it that the district authority is keeping the Minister-in-charge ignorant of the happenings.
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—I visited the area after the cyclone and I could understand the gravity of the situation there. The cyclone damaged not only property and foodstuff but standing crops were also badly damaged.

Re: Pushing out of people from P. L. Region by Security Forces

Shri Lalchunga Chinzah asked:

- *306. Will the Chief Minister be pleased to state-
- (a) Whether it is a fact that some population of Pang,
  Bawns and Zlan clans of P. L. Region have been pushed
  out into Pakistan by the security forces?
- (b) If so, whether there is any proposal to bring them back?
- (c) If not, whether there will be any further similar expulsion from the State?

- Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied:
- 306. (a)—No. But some people of Pang, Bawn and Zlan communities residing in the western belt under P. L. Region in Mizo District left for East Pakistan voluntarily when the security forces started operation against M. N. F. rebels in that area.
- (b) & (c)—There is no proposal to bring them back but the permanent residents of Mizo District may come back. There is no question of expelling any Indian citizen.
- Shri Lalchunga Chinzah—Sir, may I say that the fact had been brought to the notice of the Govt. by me personally during the time of the late Chief Minister Shri Chaliha and if these families, more than 500 in number had to leave and cross into Burma and Pakistan for the excess Committed by the security forces, will it not be possible for the Govt. of Assam to see that these people, who were permanent residents, can come back?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury—There is no difficulty for any Indian citizens who migrated to East Pakistan when the Security Forces started operation against M. N. F. to come back to their permanent residences provided they will have to their permanent residences provided they will have to see that peace and security of the border area is maintained.

षिठाः नमीब मथाछेबी

শ্ৰীভদেশ্বৰ গগৈয়ে স্বধিছে:

*৩•৭। মাননীয় বান-নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰন্থ কৰি জনাব নে—

- (ক) চাচনী মৌজাৰ দিচাং নদীৰ এটা পাৰে মথাউৰী নোহোৱাৰ বাবে এগাল খেতিয়ক জ্বনসাধাৰণৰ যি হুৰ্গতি হৈছে তাক বাবে বাবে জনাই অহা স্বয়েও চৰকাৰে মনোযোগ দিয়া নাই।
- (খ) এই মথাউৰী এই বছৰৰ ভিতৰতে নিৰ্মাণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ! বান-নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলিয়ে উত্তৰ দিছে:
- ৩০৭। (ক) চৰকাৰে মনোযোগ দিছে। মথাউৰীটোৰ বাবে এটা প্ৰাক্তলন (estimate) তৈয়াৰ কৰা হৈছে।
  - (খ) এই বছৰত কাম হাতত লব পৰা নহব।

Re: Establishment of Dak-Bungalow at Dergaon

Shri Narendra Nath Sarma asked:

- *308. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Roads and Buildings) be pleased to state—
  - (a) Whether the questioner wrote a letter to the Minister regarding the establishment of a new Dak-Bungalow in the Trunk Road side at Dergaon or for extension of Dergaon Dak-Bungalow?
  - (b) Whether the Minister was pleased to assure the questioner to consider the above proposal?
  - (c) If so, the steps taken by Government in this regard?
- Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied:
- 308. (a)—Yes, for improvement of the existing Inspection Bungalow by addition of one more room.
  - (b) -Yes.
  - (c)—The existing Inspection Bungalow at Dergaon has three rooms with necessary furniture, utensils and other amenities. The question of construction of another room is not considered necessary at present.

Re: Collection of Prawn

Shri Maneswar Boro asked:

- *309. Will the Minister-n-charge of Fisheries be pleased to state—
  - (a) Whether it is a fact that the Government had collected prawn from Brahmaputra in different centres during 1970?
  - (b) If so, the names of the centres?
  - (c) The number of prawn so collected by the Government during 1970 and the number stocked in different places in the State?
- (d) Whether it is a fact that the Government has induced breeding of fishes (by injecting fishes with pituitary hormone)?
- (e) If so, what quantity of pure eggs of fishes of different kinds have been procured during 1970 by this method?
- Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Fisheries) replied:
- 309. (a)—If the Hon'ble Member refers about collection of prawn, Government have no such scheme. If the Hon' ble Member refers about collection of spawn, the reply is 'Yes'.
  - (b)-Dhubri and Gauhati.
  - (c)—315.63 lakhs spawns were collected. Out of this quantity, 100 lakhs spawn were stocked in different nurseries of the State.
  - (d)—Yes.
  - (e)-318 lakhs fertilised eggs have been procured during

- 1970. Out of these eggs 259 lakhs eggs are hatching or spawn of Bahu, Rahu, Migral, Mali, Kushi fish.
- শ্রীমনেশ্বৰ বড়ো—অধ্যক্ষ মহোদয়, মাছৰ কণীৰ হিচাবটো আমাৰ মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই দিছে। এনে কিবা যন্ত্র আছে নেকি যে, মাছৰ কণী হিচাব কৰা হয় আৰু যদি আছে সেই যন্ত্রটোৰ নাম কি আৰু দাম বিমান ?
- শ্রীমহেন্দ্র নাথ হাজৰিকা—আমাৰ মাছ জোখা বাচন আছে। এই বাচনৰ পৰা সহজে ধৰিব পাৰি যে ইয়াত কিমান কণী আছে। সেই বাচনৰ দ্বাবা কনী কিমান আছে তাৰ হিচাব কৰা হয়।
- শ্রীমনেশ্বৰ বড়ো অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাছৰ পোনা বিলাক বিক্রি কৰা হৈছে নেকি ? যদি হৈছে কিমান টকা চৰকাৰে পাইছে ?
- শ্রীমহেন্দ্র নাথ হাজবিকা কিমান পোনা বিক্রি কৰা হৈছে তাৰ হিচাব ইয়াত নাই। কিন্তু নাৰ্চাৰী বিলাকত কিমান পোনা দিয়া হৈছে তাৰ হিচাব ৰথা হৈছে। কিমান পোনা বিক্রি কৰা হৈছে সেইবিলাক দৰকাৰ হলে পাছত জনাম।
- শ্রীহীবালাল পাটোৱাবী মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে, ৩ কোটি ১৮ লাখ মাছৰ পোনা মবিছে। এতিয়া মই জানিব বিচাবো যে, কিমান বাচিল?
- শ্রীমহেন্দ্র নাথ হাজ্বিকা অধ্যক্ষ মহোদয়, মাছৰ মৃত্যুৰ হাৰ বেচি। প্রায় শতকৰা ৯০ ভাগ মাছ মৰে। বর্ত্তমানৰ যিটো অৱস্থা তাত মাছৰ মৃত্যুৰ হাৰ কমিছে। পকা নাৰ্চাৰীত প্রায় শতকৰা ৬০ ভাগ জীয়াই থাকে। পকা নথকা নাৰ্চাৰীত কেকোৰা, সাপ আদিয়ে মাছ খায় নষ্ট কৰে।
- শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী অধ্যক্ষ মহোদয়, এই নার্চাৰী বিলাকৰ পৰা যিবিলাক ৰৌ, মিৰিকা আদি Breed কৰা হয় তাৰ পৰা দেখা যায় যে, ব্যক্তিগত ফিচাৰী বা পঞ্চায়তত ৰৌ, মিৰিকা মাছৰ ঠাইত প্রায় চেলেকনা মাছ হয় — এইটো কথা চৰকাৰে জানে নেকি ?
- শ্রীমহেন্দ্র নাথ হাজবিকা যিবিলাক কৃত্রিম উপায়ে উৎপন্ন কৰা হয় তাত কোনো চেলেকনা মাছৰ পোৱালী নাথাকে কিন্তু নদীৰ পৰা যিবিলাক ধৰা হয় তাত বিভিন্ন মাছৰ পোনা মিহলি হৈ থাকে। অৱশ্যে তাত চেলেকনা মাছ থাকিব পাৰে।

- শ্রীকামিনী মোহন শর্মা—মই মন্ত্রী মহোদয়ব পবা জানিব বিচাবিছো যে, মাছব কণী আনি মাছব পোনা কবাব ব্যৱস্থা কবিছে—ইয়াবে প্রায় ৯০ ভাগ কণী নষ্ট হৈ যায়। বাকী ১০ ভাগবো চেলেকনা, দনিকদা মাছ হয়। এই ৯০ ভাগব পবা চবকাবব কিমান লোকচান হয় ?
  - শ্রীমহেন্দ্র নাথ হাজৰিকা ইয়াত লোকচানৰ কথা নাই। ইয়াত Induced breeding ত ০ কোটি ১৮ লাখ কণী উৎপন্ন হৈছে তাবে ২ কোটি ৫৯ লাখ পোৱালী আমি পাইছো। এই বিলাক বিভিন্ন ঠাইত দিয়া হৈছে।
  - শ্রীশৈলেন মেধি—অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে ২ কোটি ৫৯ লাখ মাছৰ কণী হৈছে। আমাৰ খবৰ মতে ২ কোটি ৬৫ লাখ কণী হৈছে। ইয়াত ৬ লাখ কণী কম হৈছে। এই কণীৰ অনুসন্ধান কৰিবনে !
  - শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ হাজৰিক। আমাৰ Record মতে ২ কোটি ৫৯ লাখৰ হিচাব আছে।
  - শ্রীশৈলেন মেধি মুঠতে ২ কোটি ৬৫ লাখ কণীৰ ভিতৰত ৬ লাখ কণী কলৈ গ'ল তাৰ অনুসন্ধান কৰিব লাগে।
  - শ্রীমহেন্দ্র নাথ হাজৰিকা এইটো অনুসন্ধান কৰি চোৱা হব।
    কপিলী নদীৰ মথাউৰি

শ্রীপিটসিং কোঁৱৰে স্থাধছে:

- * ৩১০। মাননীয় বান-নিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাব নে—
- (ক) নগাওঁ জ্বিলাৰ কপিলী নদীৰ দক্ষিণ পাৰে এটি মথাউৰি চৰকাৰৰ দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাৰ ভিতৰতে তৈয়াৰ কৰাটো সঁচা নে ?
- (খ) এই কপিলী নদীৰ দক্ষিণ পাৰৰ মথাউৰিটোৰ এটি অংশ ডিমালৰ পৰা আমিলীঘাটলৈ আৰু কিলিং নদীৰ দক্ষিণ পাৰে মথাউৰি বন্ধাৰ কাম অসম্পূৰ্ণ হৈ থকাটো সঁচানে ?
- (গ) এই মথাউৰিটো সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে নগাওঁ জিলাৰ বান-নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ ইঞ্জিনিয়াৰে ২৷৩ বছৰৰ আগতে অৰ্থ মঞ্জুৰীৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় তথ্য-পাতি দাখিল কৰাৰ কথা চৰকাৰে জানে নে !
- (ঘ) যদি জানে তেনেহলে আজিলৈকে এই কামটো কিয় হৈ মুঠিল ?
- (৬) এই মথাউৰিটো বন্ধাৰ কাম অসম্পূৰ্ণ হৈ থকাৰ কাবণে নগাৱঁৰ উত্তব

থোলা মৌজাৰ আৰু অন্তান্ত ঠাইত প্ৰায় বানপানী হৈ ৰাইজৰ খেতি-ফচল বিনষ্ট কৰাৰ কথা চৰকাৰে জ্বানে নে ?

(চ) যদি জানে তেনেহলে এই কামখিনি সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে আশু ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নে ?

বান-নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ **ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী এটিচয়দ আহমদ আলী**য়ে উত্তৰ দিছে:

৩১০। (क)—হয়।

- (খ)—আঁচনি মতে কপিলী নদীৰ মথাউৰিটো কিলিং আৰু কপিলী নদীৰ সংযোগন্থললৈকে আছিল। গতিকে আঁচনিটো অসম্পূৰ্ণ হৈ থকা বুলি কব
  নোৱাৰি। কিলিং নদীৰ সোঁপাৰেদি যিটো মথাউৰিৰ বাবে জৰিপ কৰা
  হৈছে সেইটো কপিলী মথাউৰি য'ত শেষ হৈছে তাৰ পৰা আৰম্ভ হৈ
  গোপালকুফ চাহ বাগিচাত শেষ হব।
- (গ)—হয়। ওপৰত উল্লেখিত কিলিং নদীব সোঁপাৰৰ মথাউৰিটোৰ বাবে এচ্-টিমেট কৰা হৈ গৈছে আৰু বৰ্ত্তমান পৰীক্ষাধীন।
- (ঘ)—টকাৰ অভাবৰ বাবেই কামটো হাতত লব পৰা হোৱা নাই।

(ঙ)—হয় I

(চ)—বৰ্ত্তমান ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগৰ টকাৰ বৰ নাটনি হৈছে। যথেষ্ঠ টকাৰ মঞ্জুৰী পালে কামটো হাতত লোৱা টান নহব।

Re: Appointment of Field Workers

Shri Lalchunga Chinzah asked: .

- *311. Will the Minister-in-charge of Soil Conservation be pleased to state -
  - (a) Whether it is fact that some few applications of local boys recommended by the Minister-in-charge and by the local M. L. A. for appointment as Field Workers (IV Grade under the Soil Conservation Division at Lungleh) were forwarded by the Director for consi-

- deration against existing acancies ?
- (b) If so, whether the Department is aware that these applications have been ridiculed by the Head Assistant of that Division and also passed abusing remarks against the Minister and the M. L. A. and assailed the Director for forwarding such applications?
- (c) Whether it is a fact that the applications have been refused appointment?
- (d) If so, whether the Department is aware that this Head Assistant is keeping two other candidates in his house and is trying to appoint them in the vacancies?
- (e) Will the Department investigate into this and take appropriate action against the person concerned for defying higher authorities?
- Shri A. Thanglura (Minister, Soil Conservation) replied: 311. (a)—Yes. Three applications recommended by the Questioner have been sent to the Divisional Soil Conservation Officer, Lungleh for appointment against existing vacancies, if any.
  - (b)—It is gathered that neither any applicant was ridiculed nor any abusing remark passed against anyone by any Office Assistant.
  - (c)—The three applicants have not been appointed as yet as there are no vacancies.
  - (d) As there are no vacancies the question does not arise.
  - (e)—In view of the reply to question (b) above the matter of investigation is not required. Appropriate

action will however be taken against any person for defying orders of the superior authority or when nepotism is practised.

তামূলপুৰ সমষ্টিৰ বাস্তা আৰু দলং সাজিবৰ বাবে দিয়া মঞ্ৰী শ্ৰীমনেশ্বৰ বড়োৱে স্থধিছে:

- * ৩১২ । মাননীয় জনজাতীয় বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কবি জনাব নে—
- (ক) ১৯৭০ ইং চনত তামূলপুৰ সমষ্টিৰ বাবে ৰাস্তা, দলং আদি সাজিবৰ তাবে চৰকাৰে (Under Art. 275) ফাণ্ডৰ পৰা ১'৫০ লাখ টকা মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে, এই কথা চৰকাৰৰ মনত পৰে নে !
- (খ) ১৯৭০ ইং চনত প্ৰশ্ন কৰোতাজনে এই ১'৫০ লাখ টকাৰ কিমানটা ৰাস্তাৰ স্কিম চৰকাৰৰ হাতত দিছিল আৰু কোন কোন ৰাস্তাৰ নামভ কিমান টকা ধৰি দিয়া হৈছিল ?
- (গ) এই আঁচনিৰ ৰাস্তাবোৰ চাৰ্ভে কৰিবলৈ চৰকাৰে নিৰ্দ্দেশ দিছে নে, যদি
  দিছে কোন কোন ৰাস্তাৰ চাৰ্ভেৰ বাবে নিৰ্দ্দেশ দিছে ?
- (ঘ) এইটো কথা চৰকাৰে জানে নে যে প্ৰশ্ন কৰোতাজনে দিয়া আটাইবোৰ ৰাস্তাৰ চাৰ্ডেৰ নিৰ্দ্দেশ চৰকাৰে দিয়া নাই ?
- (छ) यपि पिया नारे, देयांव कावन कि ?

পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ কল্যাণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীৰণেজ্ৰ বস্থমতাৰীয়ে উত্তৰ দিছে:

- ৩১২। (ক)—হয়, মনত পৰে।
- (খ)—৫টা ৰাস্তাৰ নাম পোৱা হৈছিল। তলত ৰাস্তাৰ নাম আৰু টকাৰ পৰিমাণ উল্লেখ কৰা হ'ল—
  - ১। নাগ্ৰীজুলি খানডোঙা ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা— ২৫,০০০ টকা।
  - ২। বেলবাৰী, টেৰিটলা, মাটিগাওঁ, কাউলি ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা— ২৫,০০০ টকা।
  - ৩। টেবিটলা, দৈমাৰী ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা—২৫,০০০ টকা।
  - ৪। জামুগুৰী আমবাৰী ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা—৩০,০০০ টকা।

- ে মাছদিয়া, চেচাপানী ৰাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰা ৩০,০০০ টকা।
- (গ)—ওপৰত উল্লেখ কৰা আটাইকেইটা ৰাস্তাৰ বাবে উত্তৰ কামৰূপৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাক ৰাস্তাৰ চাৰ্ভে কৰি আঁচনি দিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। ইভিমধ্যে ৫ নম্বৰত উল্লেখ কৰা ৰাস্তাটোৰ আঁচনি এপ্ৰিল মাহৰ পহিলা সপ্তাহত পোৱা হৈছে আৰু ইয়াক অমুমোদন কৰাৰ যথাবিহিত ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে।
- (ঘ)—আৰু (ঙ)—ওপৰৰ (গ)— অংশত দিয়া, উত্তৰটোত বিৱৰণ দিয়া হৈছে। ৰাস্তা আৰু দলং সাজিবৰ বাবে টকা মঞ্জুৰী

শ্রীমনেশ্বৰ বড়োৱে স্থবিছে:

- ৩১৩। মাননীয় জনজাতীয় বিভাগব মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কবি জনাব নে—
- (ক) ১৯৬৯ ইং চনত তামুলপুৰ সমষ্টিত ৰাস্তা, দলং আদি সাজিবৰ কাৰণে চৰকাৰে (Under Art. 275) ফাণ্ডৰ পৰা ১৯০ লাখ টকাৰ মঞ্জুৰী দিয়াৰ কথাটো সঁচা নে ?
- (থ) ১৯৬৯ ইং চনত প্ৰশ্নকৰোতাজনে চৰকাৰক দিয়া ১°৯• লাখ টকাৰ ৰাস্তাৰ আঁচনিবোৰ পাইছে নে ?
- (গ) যদি পাইছে, কেইটা ৰাস্তাৰ আঁচনি পাইছিল আৰু কোন ৰাস্তাৰ নামত কিমান টকা ধৰি দিয়া হৈছিল গ
- (ঘ) সেই বাস্তাব আঁচনিবোৰ (Plan and Estimates) আজিও চৰকাৰে নোপোৱাৰ কথা সঁচা নেকি ?
- (৬) যদি সঁচা হয়, ইয়াৰ কাৰণ কি ?
- (চ) এইটো কথা চৰকাৰে জানে নে যে এই ১'৯০ টকাৰ আঁচনিৰ ৰাস্তা-বোৰৰ মঞ্জুৰী আজিও হোৱা নাই আৰু এই আঁচনিৰ কোনো ৰাস্তাৰ কাম আৰম্ভ হোৱা নাই •
- ছে ইয়াৰ কাৰণে দায়ী কোন, সদনত জনাব নে ? পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ কল্যাণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীৰণেন্দ্ৰ বস্ত্ৰমতাৰীয়ে উত্তৰ দিছে : ৩১৩। (ক)—সঁচা।
- (খ) পোৱা হৈছে।
- (গ) মুঠ ৬টা ৰাস্তাৰ আঁচনি লোৱা হৈছিল। ৰাস্তাৰ নাম আৰু টকাৰ পৰিমাণ তলত দিয়া হ'ল –

- ১। বৰিমখা-টেবিটলা সাঁৱৰ পৰা জালাহ বিলাকাট, নাগ্ৰীজুলি গড়কাপ্তানি ৰাস্তালৈ – ২০,০০০ টকা।
- ২। মাজুগাৰীয়া, টেৰিটলা, কাউলী গড়কাপ্তানি ৰাস্তা ১,১০,০০০ টকা।
- ৩। তামুলপুৰ, ধমধমা গড়কাপ্তানি ৰাস্তাৰ পৰা কুমাৰীকটা বজাৰলৈ—

  ০০,০০০ টকা।
- S। কুমাৰীকটা বজাৰৰ পৰা নাগ্ৰীজুলিলৈ আৰু তাৰ পৰা জালাহ গড়কা-প্ৰানি ৰাস্তালৈ — ১০,০০০ টকা।
- ৫। টেঙাঝাৰৰ পৰা তামুলপুৰ—গৰেশ্বৰ গড়কাপ্তানি ৰাস্তালৈ ১০,০০০ টকা।
- ৬। গোপালপুৰ ঘাটৰ পৰা লটিবাৰী ৰঙিয়া গড়কাপ্তানি ৰাস্তালৈ ১০,০০০ টকা।
- (ঘ)—ওপৰত ১ নম্বৰত উল্লেখ কৰা ৰাস্তাটোৰ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ হৈ গৈছে।
  ২নং, ৩নং, ৪নং, আৰু ৬ নম্বৰত উল্লেখ কৰা ৰাস্তা কেইটাৰ আঁচনিবোৰ যোৱা মাৰ্চ্চ মাহৰ শেষৰ সপ্তাহত আৰু এপ্ৰিলৰ পহিলা সপ্তাহত
  গড়কাপ্তানি বিভাগৰ পৰা পোৱা হৈছে আৰু সেইবোৰ অনুমোদন কৰাৰ
  ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। ৫ নম্বৰত উল্লেখ কৰা ৰাস্তাটোৰ আঁচনি
  এতিয়াও পোৱা হোৱা নাই।
- (ঙ)—আৰু (চ)—ওপৰৰ (ঘ)—অংশত দিয়া উত্তৰটোতেই সকলোখিনি কোৱা হৈছে।
- (ছ)—এই বিষয়ে চৰকাৰে তদন্ত কৰিব।

Re: Dhemaji Block Development Officer

Shri Nameswar Pegu asked:

- *314 Will the Minister-in-charge of Panchayat and C. D. be pleased to state—
  - (a) Whether it is a fact that the President, Dhakuakhana Anchalik Panchayat in Dhemaji submitted a complaint petition, dated 25th March, 1971, against the Block Development Officer, Dhakuakhana for wasting public money under Rural Development?
  - (b) If so, Whether the allegation has been enquired into

and if so, the findings there of?

- (c) If not; why not?
- Shr Devendra Nath Hazarika (Minister of State for Panchayat and C. D.) replied:
- 314. (a)—Yes.
  - (b) & (c)—Allegations are being enquired into by the Subdivisional Officer, Dhemaji. The Enquiry report has not yet been submitted to Government.

Re: Science College at Jorhat

Shri Dulal Chandra Barua asked:

*315. Will the Chief Minister be pleased to state

- (a) Whether the Government has finalised any scheme for the construction of the buildings, etc., for the Science College at Jorhat?
- (b) If so, whether any scheme has so far been executed?
  (c) If not, why?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister) replied:
- 315. (a)—Yes. A Master Plan for the construction of the buildings for the Science College has been finalised.
  - (b) Yes. Construction works of the Boys' hostel and Diversion roads are progressing well. Administrative approval for construction of some Assam type structures has also been accorded recently for execution by the P. W. D., so that the college can function in the site without much delay.
- (c) Does not arise in view of replies at (a) and (b) above.

কৃষি বান্ধ

- *৩১৬৷ মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—
- (ক) নগাওঁ জিলাব মায়াং আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ এলেকাত ১৯৬৬ চনত তলত তলত উল্লেখ কৰা কৃষি বান্ধ কেইটা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ ১।৩।৬৬ তাৰিখৰ প্ৰস্তাৱ মতে নিৰ্মাণ কৰিবলৈ দিয়াটো সঁচা নে ?
- বান্ধৰ নাম—(১) আমজাৰী গোপ বান্ধ, (২) কুঠৰী ডাং পথাৰ, (৩) শালমাৰী পাত্ৰবৰী, (৪) শ্বিলভেটা গোভালীগাওঁ, (৫) হাটীহোলা বান্ধ, (৬) বৰবৰী ৰেলৱে, (৭) ভেকাৰ গাওঁ বান্ধ, (৮) বৰঘাট তেতেলীয়া, (৯) বৰীশাল, (১০) চুপনাডং, (১১) মকবীয়া ডোং, (১২) খাৰবিল বাংঠাই গাওঁ।
  - (খ) ওপৰত উল্লেখ কৰা কৃষি বান্ধ কেইটা নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবদ চৰকাৰে দিব-লগীয়া বৰঙণি কেইটা ৰাইজক দিয়া হ'ল নে নাই !
  - (গ) যদি দিয়া নাই তেনেহলে কিয় দিয়া হোৱা নাই ?
  - (ঘ) ওপৰত উন্থকিয়া বিষয়টো অনতিপলনে তদস্ত কৰি বাইজক চৰকাবৰ ববঙণি ফেৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে !

পঞ্চায়ত বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীদেবেন্দ্ৰ নাথ **হাজ**ৰিকাই উত্তৰ দিছে:
৩১৬। (ক)—হয়, সঁচা।

- (খ)—উল্লেখ কৰা বান্ধ কেইটাৰ ভিতৰত ৬ (ছয়টা বান্ধ) বান্ধ সম্পূৰ্ণ হোৱাত প্ৰাপ্য টকা দিয়া হৈছে।
- (গ)—উক্ত ছয়টা বান্ধৰ বাহিৰেও ডেকাৰ গাওঁ বান্ধটো সম্পূৰ্ণ হোৱা বুলি খবৰ পোৱা হৈছে আৰু পুঁজিৰ অভাৱত টকা দিয়া হোৱা নাই। বাকী ৫ (পাচ) টা বান্ধৰ কাম সম্পূৰ্ণ নোহোৱাত টকা দিয়া হোৱা নাই।
- (ঘ)—অন্তববৰ্ত্তী হিচাব পৰীক্ষকৰ হতুৱাই গোটেই কথাখিনি তদন্ত কৰা হৈছে আৰু উক্ত ভদন্তৰ সাপেকে চৰকাৰে যথাবিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব আৰু কাম সম্পূৰ্ণ হলে প্ৰাপ্য টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হব।

Re: Bridge over Hakua River

Mrs. Pranita Talukdar asked:

*317. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. & B.) be pleased to state

(a) Whether the bridge over the Hakua river will be constructed immediately?

- (b) Whether the Government consider the necessity of constructing the said bridge?
- Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister, P.W.D. (R. & B.)] replied:
- 317. (a)—This bridge was not recommended by the M. L. A. Sub-commit ee of Barpeta within the limit of allocation. It could not also be included in the list of State Level Major Bridge Schemes during the Fourth Plan due to limitation of funds:
- (b) Unless fund position improves it is not possible to take up even if it is considered necessary.

विषमी मामशी जारेक

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ বাভাই স্থধিছে:

*৩১৮ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে, যোৱা ১৯৭০ চনৰ ১ জান্তৱাৰীৰ পৰা ১৯৭১ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে অসমত কিমান লাখ টকাৰ বিদেশী সামগ্ৰী চৰকাৰে আটক কৰিছে আৰু কি কি আৰু কিমান লাখ বিদেশী মুদ্ৰা ধৰা পেলাইছে ?

মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীমহেল মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে:

৩১৮।—যোৱা ১৯৭০ চনৰ ১ জান্তৱাৰীৰ পৰা ২৮ ফেব্ৰুৱাৰীলৈকে অসমত প্ৰায়
৩,৮৭,৭৩০ টকা মূল্যৰ বিদেশী সামগ্ৰী চৰকাৰে আটক কৰিছে আৰু
সেইবোৰ হ'ল যেনে—ঘড়ী, সোণ, বস্ত্ৰ আৰু আন আন মালবস্তু।
ইয়াৰ বাহিৰেও প্ৰায় ১,২৫, ০৫০ টকা মূল্যৰ বিদেশী মুন্তা ধৰা
প্ৰলোৱা হৈছে।

Re: Billeswar Temple

Dr. Bhumidhar Barman asked:

- *419. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—
  - (a) Whether it is a fact that the Government directed the

Deputy Commissioner, Kamrup to pay Rs. 3,792 12 to Billeswar Temple Authority as Land Compensation for acquisition of land for pipe line (vide letter No. RRG.53/62/67A, dated 13th March 1964, from Deputy Secretary, Revenue)?

- (b) Whether it is also a fact that Land Acquisition Officer, Kamrup, paid only Rs. 3,472·12 to Temple Authority vide his letter No. RQ. 12711/68, dated 16th December 1968?
- (c) If so, the reasons thereof?

Shri Paramananda Gogoi (Minister of State for Revenue) replied:

319. (a) - Yes.

- (b)-Yes.
- (c) The short payment was due to mistake.

Re: Free Studentship

Shri Lalchunga Chinzah asked:

- *320. Will the Minister-in-charge of Education be pleased }
  to state -
  - (a) Whether it is a fact that free studentship have been granted to Hill Tribal students in High Schools in the State?
  - (b) If so, why scholarship holders of Lungleh Government High School have been required to clear their monthly tuition fees?
  - (c) Whether Government propose to re-imburse the tuition and other fees already paid by them in view of the fact that other students of the same school are given

free education?

- Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied:
- 320. (a)—Yes, except scholarship holders who are in receipt of Central or State Scholarship, the value of which include tuition fees.
- (b)—Since scholarship holders are not eligible for free tuition, they are required to pay monthly tuition fees.
  - (c)—Does not arise in view of (a) and (b) above.

Re: Number of de-recognised High Schools

Shri Surendra Nath Das asked:

- *321. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—
  - (a) The number of the de-recognised High Schools in the State?
- (b) What is the principle adopted for de-recognising of Schools?
- (c) Who is the competent authority to de-recognise the Schools?
- Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied:
- 321. (a)—One hundred and ninety High Schools excluding Meghalaya.
- (b)—The Board of Secondary Education, Assam. de-recognises a School, if the percentage of Pass in the H. S. L. C. Examination for three consecutive years (three years taken together) is below 30 who on the basis of the number of students appeared in the Test Exa-

minations (not sent up to or appeared in the final Examination).

(c)—The Board of Secondary Education, Assam.

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which replies were laid on the table)

Md. Matlebuddin asked:

- 57. Will the Minister, Education be pleased to state-
  - (a) How many new candidates for teacherships under the erstwhile Elementary Education Board for Mangaldoi have been appointed either in the deputation vacancies or otherwise during the year 1967, 1968 and 1969?
  - (b) Whether it is a fact that most of the teachers so appointed have, in batches, been discharged suqsebuently?
  - (c) If so, on what ground or grounds?
  - (d) Whether it is a fact that some of those teachers so appointed are still in service?
  - (e) If so, who are they and what are their qualifications?
- Shri Sarat Chandia Goswami (Minister of State for Education) replied:
- 57. (a)—Elementary Education Board, Mangaldoi appointed 277 teachers in 1967, 7 in 1968 and 87 teachers in 1969.
  - (b)—Out of the 180 non-deputation appointments made in 1967, 119 teachers were subsequently discharged.
  - (c)—For want of posts.
  - (d)—Yes, out of the 180 don-deputation appointments made in 1967, 61 teachers were retained apart from the 7

teachers appointed in 1968 and 8 teachers appointed in 1969 against permanent vacancies.

(e)—Names and qualifications of the 76 teachers mentioned in (d) above are furnished in a statement placed on the table of the House.

Re: Construction of Borahi Chonkola Ali

Shri Narendra Nath Sarma asked:

- 58. Will the Minister, P. W. D. (R. & D.) be pleased to state—
  - (a) Whether it is a fact that the Minister and the Department received a representation from the public of Khumtai of Golaghat for construction of Borahi-Chonkola Ali?
  - (b) If so, whether the aforesaid road was included in the original list of road projects for 4th Five Year Plan?
  - (c) If so, whether it is also a fact that the said road could not be taken due to non-availability of fund?
  - (d) Whether the Plan and Estimate of the roan have already beed prepared and if so, the total estimated cost?
  - (c) Whether the Government propose to take steps to construct the road immediately?
- Shri Altaf Hossain Mazumder, Minister, P. W. D. (R. & B.) replied.
- 58. (a)—Yes.
  - (b)—Yes. But subsequently this scheme has not been selected by the M.L.A., Sub-Committee for taking up under 4th Five Year Plan.
  - (c) In view of (b) above does not arise.

- (d)—No. The estimate was not prepared since ultimately the project was not recommended for inclusion in the 4th Five Year Plan by the M. L. A. Sub-Committee.
- (e'-Does not arise in view of (d) above.

Re: Savings under the P. W. D. (R.&B.) in Abhayapuri Constituency

Shri Kandarpa Narayan Banikya asked:

- 59. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—
  - (a) Whether it is a fact that Government has received proposal to divert the savings under the works of P. W. D., Abhayapuri Constituency?
  - (b) If so, what are the proposals?
  - (c) Whether works as requested by the Local M. L. A. are in progress?
  - (d) If not, why not?
- (e) Whether the works will be completed before the coming rainy season?
- Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister, P.W.D. (R.&B.)] replied:
- 59. (a)—No such proposal appears to have been received by the Government.
  - (b)-Does not arise.
  - (c)—Yes.
  - (d)-Does not arise in view of reply on (c) above.
- (e)—These works are taken up under Five Year Plan and as such it is expected that these works will be completed within the plan period.

Re : পথ আৰু গৃহ নিৰ্মাণৰ অৰ্থ মঞ্জুবি

শ্ৰীমহীধৰ পেগুৱে স্থবিছে:

- ৬০। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
- (ক) এই কথা সঁচানে যে, যোৰহাট গড়কাপ্তানী (পথ, গৃহ) সংমণ্ডলৰ অধীনত চতুৰ্থ পঞ্চ-বাৰ্ষিকী পৰিকল্পনাত সন্নিবিষ্ট কৰা আৰু যোৱা বছৰত নিৰ্মাণ কৰা ৰাস্তাৰ বাবত এতিয়ালৈকে কোনো অৰ্থ মঞ্জুৰি দিয়া হোৱা নাই।
- (খ) এই কথাওঁ সঁচানে যে, চৰকাৰৰ পৰা অৰ্থ মঞ্জুৰি নোপোৱাৰ বাবেই যোৰহাট গড়কাপ্তানী (পথ, গৃছ) বিভাগৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাই কেতিয়া-বায়েই আৰম্ভ কাৰৰ লগীয়া কানো স্থগিত কৰিব লগীয়াত পৰিছে আৰু ফলত পথ নিৰ্দ্মাণ কাৰ্য্য অযথা দীৰ্ঘসূত্ৰী হৈছে ?
- (গ) যদি সেয়ে হয়, তেন্তে পৰিকল্পনাত অন্তৰ্ভ্ক কথাখিনিৰ বিনিময় অৰ্থ মঞ্জি দিয়াত এনে ধৰণৰ অব্যাহিত স্থাবিৰতাৰ কাৰণ কি ? শ্ৰীআলতাক হুছেইন মজুমদাৰ (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে:

৬॰। (ক)— দঁচা নহয়।

- (খ) নহয়, অৱশ্যে যথেষ্ট অর্থ মঞ্জুবি নোপোৱাৰ কাৰণে কোনো কানৰ অগ্র-গতিত ব্যাঘাত ২টিছে।
- (গ)—উপৰোক্ত (ক) আৰু (খ) প্ৰশ্নোত্তৰ মতে প্ৰশ্ন হুঠে।

Re: ঘৰ সজাৰ বাবে আগধন

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰাই স্থাধিছে:

- ৬১। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাৰনে→ .
- (ক) যোৱা পাচ বছৰৰ ভিতৰত অসমৰ বিভিন্ন জিলাৰ মুঠ কিমানজন স্কুল এছ,আই,ৰ ঘৰ সজা আগধন বিচৰা আবেদন চৰকাৰে পাইছিল ?
- (খ) এই আবেদনকাৰী সকলৰ কিমানজন স্কুল এছ, আই,ক এনে আগধন দিয়া হ'ল?
- (গ) এই ধৰণেৰে ঘৰ সজা আগধন বিচৰা স্কুল এছ, আই, সকলৰ ভিতৰত গোলাঘাটৰ শ্ৰীমহেশ্বৰ বৰগোঁহাই নামৰ স্কুল এছ, আই, এজনেও এই দৰে যোৱা পাচ বছৰৰ ভিতৰত কেইবাবাৰো আবেদন নিবেদন কৰি আছে সঁচানে ?

- (ঘ) এইজন এছ, আইয়ে এনে ঘৰ সজা আগধন নোপোৱাৰ কাৰণ কি আৰু কাৰণবোৰ মধিমুৰ কবি এখেতৰ আবেদনৰ প্ৰতি বিহিত ব্যৱস্থা কৰা হবনে ?
- শ্রীশবং চন্দ্র গোস্বামী (বাজ্ঞািক পর্য্যায়ৰ শিক্ষামন্ত্রীয়ে) উত্তৰ দিছে:
  ৬১। (ক)—যোৱা পাঁচ বছৰত বিভিন্ন জিলাৰ স্কুল এছ, আই,ৰ পৰা পোৱা
  ঘৰ সজা আগধন বিচৰা আবেদনৰ সংখ্যা ২৭ জন।
- (খ)—উক্ত আবেদনকাৰী সকলৰ ৯ জনক ঘৰ সজা আগধন দিয়া হৈছে।
- (গ)—হয়, গোলাঘাটৰ স্থুল এছ, আই শ্রীমহেশ্বৰ বৰগোঁহাইৰ পৰা তেনে 🞾 আবেদন ১৯৬৬ চনত পোৱা হৈছিল।
- (ছ)— উক্ত স্কুল এছ, আই, জনে ঘবসজা আগধন নোপোৱাৰ কাৰণ হ'ল— ১। তেখেতৰ দুৰ্ঘান্তখন আৱশ্যকমতে সম্পূৰ্ণ নহয়।
- ২। সকলো আবেদনবাৰীকে দিবৰ জোখাৰে পুজিৰ অভাৱ। আৱশ্যকীয় কাগজ পত্ৰ সম্পূৰ্ণ কবি দিলে তেওঁক ঘৰ সজা আগধন দিয়াৰ প্ৰশ্নটো আন আন আবেদনকাৰীৰ লগতে এই বছৰত বিবেচনা কৰা হব।

Re: Sanskrit Tols

- M. Shamsul Huda asked:
- 62 Will the Minister, Education be pleased to state-
- (a) Whether the Sanskrit Tols and the re-organised Senior Madrassas of the State are treated under the same category and head?
- (b) Whether revised scales of pay have been granted to both the Sanskrit Tols and the re-organised Senior Madrassas of Assam.
- (c) If not, why discrimination has been made in case of the re-organised Senior Madrassas?
- (d) Whether the re-organised Senior Madrassas also will be granted revised scales of pay?
- (e) (i) If not, why?

- (ii) If so, when ?
- Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Education) replied:
  - 62. (a) Yes.
  - (b)-No. The revised scale of 1964 was granted to teachers of re-organised Sanskrit Tols only.
  - (c) Teachers and staff of re-organised Senior Madrassas were granted the pre-revised scale of 19(4 at the time of re-organisation. No discrimination was intended.
  - (d), (e), (i) and (ii) The question of revision of the pay scales of the teachers and staff of re-organised Senior Madrassas is under the active consideration of the Government.

Re: Junior Basic and M. E. Schools in the campus of Police Battalion at Dergaon

Shri Narendra Nath Sarma asked:

- 63. Will the Minister, Education be pleased to state-
- (a) Whether there are two junior Basic Schools and one Middle English School in the campus of the Police Battalion at Dergaon?
- (b) Whether the Government is aware that the condition of the Basic School is not good and the School building is in a dilapidated condition?
- (c) Whether it is a fact that the accommodation in the School cannot coup with the demand?
- (d) Whether Government propose to reconstruct the present building of the School in this financial year?

  Shri Sarat Chandra Goswami (Minister of State for Edu-

cation) replied:

- 63 (a)—There are two L. P. Schools in the campus of the Dergaon Police Battalion.
- (b)—The condition of the building of one of the L. P. Schools is bad.
- (c)-Yes.
- (d)—The matter will be considered subject to availability of fund.

Re: Report on Backwardness of Rajbangshi People Shri Mathura Mohan Sinha asked:

- 64. Will the Minister, T. A. D, be pleased to refer to reply to Unstarred question No. 30 of 9th April, 1970 and state—
- (a) Whether the report of the survey conducted by the Government to assess the backwardness of the Rajbangshi people of Goalpara District has been published?
- (b) If so, what are the main causes of the backwardness enumerated therein?
- (c) Whether Government have taken any concrete measures to remove the causes of backwardness of those people which formed the bulk of the population of the district?
- Shri Ranendra Basumatari (Minister, Welfare of Backward Classes) replied:
- 64. (a)—No. Report is in compilation stage.
- (b) & (c)—Do not arise.

Re: Question regarding rebate on raw materials for industries.

Shri Debeswar Sarmah—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা বৰ দৰকাৰী বিষয়
উল্লেখ কৰিব খুজিছো যিটো উল্লেখ কৰিবলগায়া হোৱাটো হুর্ভাগ্যজনক

কথা বৃলি ভাবিছো, এইটো সদনৰ অধিকাৰৰ কথা আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ অভি
দৰকাৰী কথা। কথাটো হৈছে মই প্ৰশ্ন দিছিলো অৰু সেই বিলাক
স্থানীয় বিষয়ৰ কথা নহয়, গোটেই দেশখনৰ দৰকাৰী কথা। ভাত কিছুমান কথা আছিল আৰ্থিক অৱস্থাৰ বিষয়ে, সেই বিলাকৰ উত্তৰ কিছুমানৰ
দিছে আৰু সিয়ো নিচেই সৰু সৰু কথা, গোটেই বিলাকৰ উত্তৰ দিয়া
নাই। এতিয়া স্থদীৰ্ঘ Scasan টো শেষৰ ফাললৈ আছিল। এই কেইদিনৰ ভিতৰত পাম বৃলি আশা কৰিব নোৱাৰি। এইটো এন্কুৱা কথা
যে প্ৰশ্ন বিলাকৰ উত্তৰ যাতে দেৰীকৈ আহে ভেনেকুৱা এটা কথা হৈছে।
উদাহৰণ স্বৰূপে ২৯ আগন্ত ১৯৬৯ চনৰ Gazette notification হৈছে
যে স্থানীয় ব্যৱসায়ীক Raw Materials ৰ ৬পৰত Rebate দিয়া
হৰ ব মই এই প্ৰশ্নটো কৰিছিলো।

Will the Govt. be pleased to state

- 1. Referring to "Consideration of the objections and suggestion" in the top para of Notification No. FTX. 62/68/69 dated 29th April, 1969 published in the Assam Gazette dated June 29, 1969.
  - (a) What were the objections indicated in the Notifications and who raised these?
  - (b) What were the suggestions and who offered these?

    Detailed indication is requested.
- 2. Referring to the Assam Finance (Sales Tax) (Amendment)
  Rules, 1968,
  - (a) What reasons prompted Government to give retrospective effect to these Rules granting "draw back, set off or refund" from 1.1.68 vide Rule 46A (1), read with Rule 1 (2)?"

ৰাকীখিনি নপঢ়ো কাৰণ এইটো Para I Section 1 ৰ মতে—The effect was given from 1st January, 1968.

April 29, 1969, Gazette notification ৰ বাবা Retrospective

effect দিছে। এই মতে দেখা যাব, আমি অলপ খবৰ পাইছো যদিও বাকী প্রশ্নৰ উত্তৰ অহা নাই। এই বিষয়ে Department লৈ চিঠি লিখিছিলো, তেতিয়া তেওঁলোকে এই চিঠি লিখি দিছে—

'Moreover, the Commissioner of Taxes is the concerning authority to take up the case of refund/ draw back of sales tax. in respect of purchase of raw materials used within the State for manufacture of goods for sale.'

ভাত যি বিলাক Figure আছে—ভাত দেখা যায় যে Messrs Metal and Alloys, ভিনিচুকীয়াত ১৪ লাখ ৫০ হাজাব, ১৮ লাখ ৫০ হাজাব, বিলাক টকা দিয়া ৫০ হাজাব, বিলাক টকা দিয়া ১৯ হাজাব ১৪ হাজাব দিয়া দেখুৱাইছে। কিহুব কাৰণে এই বিলাক টকা দিয়া ১৯ হাজাব ১৪ হাজাব দিয়া দেখুৱাইছে। কিহুব কাৰণে এই বিলাক টকা দিয়া ১৯ হাজাব ১৪ হাজাব দিয়া দেখুৱাইছে। কিহুব কাৰণে এই বিলাক টকা দিয়া ১৯ হাজাব পৰা নাই। মই এই চিঠি পাই, Sales Tax Commissioner লৈ দিছিলো ভাব যি উত্তব দিলে সেইটো চিঠিবে মোক জাতাল লৈ দিছিলো ভাব যি উত্তব দিলে সেইটো চিঠিবে মোক দিব নোৱাবে। ভাব কপি মই মাননীয় বিত্তমন্ত্রীক দিছিলো সোনকালে উত্তব পাম বুলি, কিন্তু ভাব উত্তব নাপালো। কিন্তু কমিশ্যনাব Tax য়ে উত্তব দিলে সেইটো মই পোৱা উচিত নহয়। ভেখেতে ২টা Rule কি উত্তব দিলে সেইটো মই পোৱা উচিত নহয়। ভেখেতে ২টা Rule Quote কবি দিছে ভাবে এটা Rule মতে মই Criminal Case কবিব পাৰো। এই কাবণে বৰ দিগদাব হৈছে। মই ভাবো যদি কিছমন্ত্রী দেৱে এই কথাটো পালেহেঁতেন ভেনেহলে এনেকুৱা অৱস্থা হবলৈ বিভ্ৰমন্ত্রী দেৱে এই কথাটো পালেহেঁতেন ভেনেহলে এনেকুৱা অৱস্থা হবলৈ নাপালেহেঁতেন।

From Shri P. N. Rau, I. A. S., Commissioner of Taxes.

To. Shri Debeswar Sarma, Jorhat, Assam.

"I have the honour to state that refund/drawback etc. of Sales Tax in respect of raw materials purchased for use in manufacture of goods is at present admissible only under the Assam Finance (Sales Tax) Act, 1956. I am further to point out that the information asked for by you would be available in statements.

ments made in accordance with the said Act and that the disclosure of such information is permitted only in the following circumstances:-

- 1. For the purpose of a prosecution under the Indian Penal Code or the Prevention of Corruption Act in respect of such a statement or for the purpose of prosecution under the aforesaid 1956 Act;
- 2. To an officer of the Central Government/ any State Government as may be necessary for the purpose of enabling such officer to levy or realise any tax imposed by such Govt.

Since it is apparent that the information asked for by you is not required in connection with (2) above. I would request you to conform if the same is required by you for any of the purposes mentioned in (1) above. Necessary steps for furnishing the required information will be taken, if legally permissible, after hearing from you."

অৰ্থাৎ Criminal Proceeding লৰ পৰা যায়। কোনোবা Industrialist য়ে কাৰোবাক ধৰিলে যদি তেওঁ ১৫ লাখ টকা দিয়ে তেনেহলে তেওঁ সকলো কৰিব পাৰে।

এতিয়া মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নাজানিব পাৰে আৰু তেখেছে চহী কৰি দিলে আৰু তাৰ পাছত ইয়াত Table ত দিলে Rule হৈ যায়, সেই কাবণে চাওক কেনেকৈ চলিছে। মই 3 Feb. দিনা Question দিছিলো আজি May ৰ ১৮ তাৰিখ আজিলৈকে উত্তৰ নাহিল। আমাৰ নিচিনা ছখীয়া State ৰ কাবণে মোৰ প্ৰশ্ন বিলাক বৰ গুৰুত্বপূৰ্ব। আমাৰ সদনে যদি এই বিলাক কথা নাজানে তেনেছলে আপুনি কিহৰ ওপৰত Preside কৰিছে ? চাওক কেনেকৈ Delay কৰে। এইখন কালি পাইছিলো। এইটো আপোনাৰ Sectt, ব পৰা আছিছে

যদিও আপোনাৰ Sectt. ৰ কোনো দায়িত্ব নাই কাৰণ Deptt. য়ে দিয়া ত প্ৰশ্নৰ উত্তৰহে ইয়াত দিয়ে। কিন্তু ইয়াত এটা শব্দ আছে যিটো মই Silly বুলিছে কব লগিব। মই ইয়াতকৈ আৰু ভাল শব্দ বিচাৰি পোৱা নাই। ইয়াক Silly বুলিয়েই কৈছোঁ।

Shri Kamini Mohan Sarma—এইটো কিমান সময় চলিব ?
Shri Debeswar Sarmah—মই আৰু মাত্ৰ ভিনি মিনিট মানছে কম।
আপোনালোকে ক'লে আমি মন দি গুনো আৰু এভিয়াও আপুনি ধৈৰ্য্য
ধৰি শুনক। Organised Industry কাক বোলে এইটো ১৯৭১ চনত
মোক শুধিছে:—

In forwarding herewith a copy of the admitted question on No. 4 (32), I am directed to request you to kindly let this Sectt. know what the hon. Member mean by the words 'ORGANISED INDUSTRIES' and 'HEAD OF UNIT' appearing in the said question as the information has been sought by Government for preparation of reply to the said question. (ATA ANTE)

Will the Minister, Industries, be pleased to state:

- (a) How many of the organised industries/undertakings in Assam have the head of the unit from amongst the local people?
- (b) If so, which are those industries?
- (c) The reasons for non-appointment of local officers or suitable persons as the head of the (1) Gauhati Refinery (2) O. N. G. C. and (3) Namrup Fertiliser Corporation?

এই তিনিটা ইউনিট দেখ দেখকৈয়ে ওলাই আছে। এই বিলাকৰ বাৰা আমাক Frustration হৈ কৰিছে। As opposed to flying business......When the vision is blurred all the suns of the universe cannot bring the soul into reality.

Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries)—Organised Industry ৰ দ্বাৰা কি mean কৰিছে ? এনেকুৱা মই জনাত কোনো industry নাই।

Shri Debeswar Sarmah -As opposed to flying business. When the vision is blurred, all the suns of the universe cannot bring the soul into reality!

Shri Biswadev Sarma—মাননীয় সদস্যই আমাক কথাটো জনাই দিব নে? Shri Debeswar Sarmah—কালিয়েই দিছো।

Re: Visit of Moulana Bhasani into Assam

শ্রীহীবালাল পাটোৱাৰী—Item No. ২ লৈ যোৱাৰ আগতে মই আপোনাৰ এটা কথাৰ প্রতি দৃষ্টি আর্কষণ কৰিব থোজে।। আমি গুনিবলৈ পাইছো যে পাকিস্তানী নাগৰিক মৌলানা ভাচানী অলপতে অসমলৈ আহি অসমত এৰাতি থাকি অসমৰ এজন কেন্দ্রীয় মন্ত্রী আৰু এজন বাজ্যিক মন্ত্রীৰ লগত আলোচনা কৰি গ'ল। এই সম্পর্কে মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই কিবা জানেনে ? মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই এই কথা আমাক জনাব লাগে।

প্রীকামিনী মোহন শর্মা—এইটো এটা ডাঙৰ প্রশ্ন। এইটো আমি জনা দর্কাৰ।
শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুৰী—মৌলানা ভাচানী অসমলৈ অহিছিল নে নাই এই
সম্পর্কে মই ওকো নাজানো।

শ্রীহীৰালাল পাটোৱাৰী—মুখ্যমন্ত্রীয়ে নাজানিলে কেনেকৈ হব ! তেখেত আহি আমাৰ কেন্দ্রীয় মন্ত্রী হক চাহাব আৰু ৰাজ্যিক মন্ত্রী আলিৰ লগত আলোচনা কৰি গৈছে। তেখেত গুৱাহাটীত এৰাতি থাকি গৈছে—

যি জন মান্তহে কৈছিল যে পাকিস্তানৰ লগত অসমক অন্তর্ভুক্ত কৰিব নোৱাৰিলে পাকিস্তানৰ সীমা অসম্পূর্ণ হৈ থাকে। তেনে এজন মান্তহ আহি অসমতে থাকি গ'ল, অথচ এই কথা মুখ্যমন্ত্রীয়ে নাজানে।

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা – এইটো বৰ গুৰুষপূর্ণ কথা। আমি কাগজত আলি চাহাবো আছিল বুলি জানিব পাৰিছো। শ্রীচৈয়দ আহমদ আলি (বাজ্যিক মন্ত্রী '--এই সম্পর্কত মোৰ নাম উল্লেখ ট কৰিছে যেতিয়া মই অলপ Clarificat on নিদিলে বিষয়টো সম্পূৰ্ণ নহব। শ্ৰীমইলুল হক চৌধুৰী ডাঙৰীয়াক যেতিয়া কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী নিযুক্তি কৰা হ'ল ; তেতিয়া আমি তেখেতক এবাৰ তেখেতৰ সমষ্টিলৈ ; অর্থাৎ ধুবুৰী সমষ্টিলৈ যাবলৈ অনুৰোধ কৰিছিলো; আৰু তেখেতে আমাৰ অনুৰোধ ক্ৰেনে ধুবুৰী মহকুমালৈ গৈছিল। আমি সেইদিনা (১৫।৪।৭১) ফুলবাৰী বঙ্গাত ৰাতি আছিলো। সেইদিনা দক্ষিণ পাৰৰ কেইখন মান ঠাইত তেওঁৰ অভাৰ্থনা মিটিং কৰি থকা অৱস্থাত মৌলানা ভাচানী চাহাবৰ ্চেক্ৰেটাৰী জন সীমান্তৰ সিপাৰৰ পৰা আহি ক'লে যে মৌলানা ভাসানী চাহাব আহি সীমান্তৰ সিপাৰত ৰৈ আছে আৰু আমালোকক দেখা কৰিবৰ ইচ্ছা কৰে। আমি দেখা কৰিব পাৰো বুলি কোৱাত তেখেত সেইদিনা ফুলবাৰী বঙলালৈ আহি আমাৰ লগত দেখা কৰে আৰু কান্দি কান্দি পূৱ পাকিস্তানৰ কথা আমাৰ আগত বৰ্ণনা কৰিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া ৰাতি প্ৰায় ১ই টা বাজিছিল। আমাৰ সন্মুখতে তেখেতে এখন Telegram ভাৰতৰ Prime Minister লৈ draft কৰি আমাক Communicate কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি গ'ল। লগতে তেখেতে আৰু অনুৰোধ কৰিছিল যাতে ভাৰত চৰকাৰ আৰু ৰাইজে বাংলা দেশক অতি সোনকালে Recognition দি য়াহিয়া খানৰ অত্যাচাৰৰ পৰা পুৱ বঙ্গক মুক্ত কৰাত সহায় কৰে। তাৰ পাচত মই জনামতে তেখেত দিল্লীলৈ গুচি গ'ল। এইটো অৱশ্যে কাগজৰ খবৰ মতেহে জানিছো। তেখেত ধুবুৰীত থকা নাছিল; মোব ঘৰতও থকা নাই।

শ্রীহীৰালাল পাটোৱাৰী—মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে যি খিনি কৈছে তেথেতে ভালেই কৈছে। দিল্লীব পৰা শ্রীহক চৌধুৰী আৰু বাজ্যিক মন্ত্রী আলি চাহাব তালৈ গৈছে বুলি ভাচানী চাহাবে কেনেকৈ জানিব পাৰিলে? তাৰ পাচত অসমৰ মুখ্যমন্ত্রীয়ে নজনাকৈ আমাৰ D. C., S. P. আদিক তেখেতে Telegram কৰিবলৈ কেনেকৈ অনুৰোধ কৰিলে। যি জন মৌলানা ভাচানীয়ে এসময়ত কৈছিল যে অসম পকিস্তানৰ অন্তৰ্ভু ক্ত নহলে পাকিস্তানৰ সীমা অসম্পূৰ্ণ হৈ ব'ব। সেই মানুহ জনে ৰাতি ১২ টা

वकाछ আহি क्लीय मन्त्री वाक वाक्षाक मन्त्रीक मूथामन्त्रीकं नहत्नाहारेक লগ ধৰি আমাৰ D. C. আৰু S. P. ক তেখেতৰ বাৰ্ত্তা পঠাবলৈ কেনেকৈ সক্ষম হ'ল। তেখেত সকলে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক Wireless কৰি এই কথা জনাব পৰিলেঠেতেন।

সেই কাবণে, এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে ষে, যি মৌলানা ভাচানীৰ লগত ৰাংলা দেশ সম্পৰ্কে আমাৰো মতৰ প্ৰাৰ্থক্য নাই সেই মৌলানা ভাচানী কেতিয়া কেনেকৈ আৰু क'লৈ আহিল, ক'ত থাকিল সেই বিলাক বথা আমাৰ Security ৰ কথা। কাক ক'ত তেখেতে লগ ধৰিছিল সেইটোও আমাৰ Security ৰ কথা।

শ্ৰীতৈয়দ আহমেদ আলী—বাংলা দেশৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী তাজুদ্দিন আহমদৰ লগতো মোৰ দেখা হৈছে।

শ্রীত্লাল চন্দ্র বৰৱা – অধ্যক্ষ মহোদয় কথাটো বৰ গুৰুত্পূর্ণ কথা। বর্তমান পৰিস্থিতিত পাটোৱাৰী চাহাবৰ কথাটো Security ফালৰ পৰা অত্যন্ত গুৰুত্পূৰ্ণ কথা । গতিকৈ Security ৰ ফালৰ পৰা এইবিলাক্ত বিশেষ নজৰ দিয়াটো দৰকাৰ। মই ভাবো পাটোৱাৰী ডাঙৰীয়াই মুখ্য-মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰি এটা ব্যৱস্থা কৰিব।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী—পাটোৱাৰী ডাঙবীয়াই কোৱা কথাৰ উপৰিও এটা কথা শুনিছোঁ যে ফুলবাৰীত তেখেতে State Minister আৰু Central Minister এজনৰ লগতো আলোচনা কৰিছে। তেনে এজন নেতাৰ লগত মন্ত্ৰীয়ে কেনেকৈ কথা পাতিছে এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা। কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে এই বিষয়ে নাজানো বুলি কৈছে। এই কথাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া কেনেভাৱে হব পাৰে সেইটোহে দৰকাৰ। গতিকে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে অলপ তদ্বিৰ কৰাটো দৰকাৰ।

ভীমহেন্দ্র মোহন চৌধুবী — মৌলানা ভাচানী অহা সম্পর্কে যি থিনি কথা কাগজত • দিছে তাতকৈ বেছি মই একো নাজানো। শুনা কথা বহুত আছে। কিন্তু শুনা কথা মই সদনত কব বিচৰা নাই। তেখেতক আমাৰ ইয়াত ৰখা নাই আৰু ক'ত আছে ঠিক নাজানো।

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী—মৌলানা ভাচানী চাহাবে Prime Minister ৰ লগত

দেখা কৰা নাই আৰু Prime Minister য়েও দেখা কৰিব খোজা নাই। ইয়াৰ পৰা চীনলৈ চিঠি লিখি দিয়া কথাও গুনিছোঁ।

শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুবী – ৰাজ্যিক মন্ত্রীক লগ ধবা কথা কাগজত ওলাইছে। ইয়াৰ বাহিৰে মই বিশেষ নাজানো।

শ্রীকুলাল চন্দ্র বৰুৱা—তেথেতৰ লগত আলোচনা কৰাত আপত্তি নাথাকিলেও

Security ৰ ফালৰ পৰা আছে। যিখন ৰাজ্যই আমাৰ ৰাজ্য আক্রমণ

কৰো কৰো কৈ আছে সেইখন ৰাজ্যৰ লগত যোগাযোগ সম্পর্কত Sec
urity ৰ ফালৰ পৰা সম্পর্ক আছে। গতিকে ই বৰ গুৰুত্বপূর্ণ কথা।
গতিকে এনে ধৰণৰ আলোচনা নকৰি ভিতৰুৱা ধৰণৰ আলোচনা কৰাটোহে
ভাল বুলি ভাবো। আকৌ Security ৰ ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা ললে ভাল

হ'লহেতেন।

শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুৰী — Security ৰ ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।
শ্রীপ্রেমধৰ বৰা – ফুলবাৰীত হোৱা আলোচনা মুখ্যমন্ত্রীক জনোৱা হৈছিল নে
হোৱা নাই ?

শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী—মৌলানা ভাচানী চাহাবৰ লগত হোৱা আলোচনা কাগজত প্ৰকাশ পাইছে।

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী—মৌলানা ভাচানী চাহাক মুজিবুৰৰ বাংলা-দেশক স্বীকৃতি দিয়া দলৰ নহয়। তেনে ক্ষেত্ৰত ভাচানী চাহাবক এবি দিয়া কথাটো অযুক্তিকৰ কথা নহয় নে ?

শ্রীপ্রেমধৰ বৰা—মুখ্যমন্ত্রীয়ে এই মাত্র কৈছে Security সম্পর্কে সকলো ঠিক আছে; তেনে ক্ষেত্রত পাকিস্তানৰ এজন ডাঙৰ নেতা অহা কথাটো কব নোৱাৰিলে আমাৰ Security সম্পর্কে কিমান আশ্বস্ত হব পাৰিম ?

শোৱানিতে। বানান শোহন সেইন – Security ৰ ওপৰিও যি জিলাত আলোচনা হৈছিল সেই জিলাৰ S. P আৰু D. C ও আছিল।

নেহ বিশাৰ তি দুৰ্ঘাৰ লগতো আলোচনা হ'ল অথচ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে জ্বীপ্ৰেমধৰ বৰা—কেন্দ্ৰায় মন্ত্ৰীৰ লগতো আলোচনা হ'ল অথচ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নজনা কথাটো পশ্চাদ্যাটী হোৱা নাই নে ?

শ্রীনহেল মোহন চৌধুৰী —পশ্চাদঘাটী হয় নে নহয় এইটো বিচাৰ কৰিব খোজা নাই। কথা হৈছে এই ক্ষেত্ৰত Rule টিলাই দিয়া হৈছে সকলো ধৰণৰ

মান্ত্ৰৰ কাৰণে। তথাপিতো মৌলানা ভাচানীয়ে দৃত পঠাই জনাইহে আহিছে আলোচনা কৰিবলৈ। সেই মতেই কেন্দ্রীয় মন্ত্রী এগৰাকী আৰু ৰাজ্যিক মন্ত্রী এগৰাকীৰ লগত পুলিচ S. P. আৰু সেই জিলাৰ D. C. ও আছিল। গতিকে বর্তমান পৰিস্থিতি উদ্বেগ প্রকাশ কৰিবলগীয়া নহয়। মুখ্যমন্ত্রীয়ে যে সকলো বিলাক কথাই জানিব লাগিব সেইটো কথা নহয়। আলোচনাৰ পিচত আকৌ পাকিস্তানলৈ ঘূৰি যোৱা বুলি গম পাইছো। তাৰ পিচত কি হৈছে নহৈছে বিশেষ নাজানো। শুনা কথা মই সদনত কব নোখোজো।

শ্রীহীবালাল পাটোৱাৰী—এইটো এটা ডাড়ৰ প্রশ্ন ইয়াত মাননীয় মুখামন্ত্রীয়ে হস্তক্ষেপ কবাত ধনাবাদ দিছো। মোব অন্তবত এটা কথাই উথলমাখল লগাইছে—মন্ত্রী হ'ল বুলিয়েই তেওঁলোক সাধু হ'ব নোৱাৰে। এতিয়া চাওঁক ইন্ধিপ্তত ৬ জন মন্ত্রীক ৰাষ্ট্রপতিয়ে Arrest কবিলে। গতিকে ভাৰতবর্ষৰ মন্ত্রী সকল যে সাধু হব তাত বিশ্বাস নাই। মৌলানা ভাচানীয়ে মন্তব্য কবিছিল যে অসমখন পাকিস্তানৰ অন্তর্ভুক্ত নোহোৱা পর্যান্ত পাকিস্তানৰ সীমা সম্পূর্ণ নহয়।

শ্রীশৈলেন মেধি—আমাৰ সদনৰ নিয়ম মতে Important Subject বাচি লৈছে আলোচনা কৰা হয়, ইতিমধ্যে ৩১১ মতে আমাৰ বহুতো জৰবী মোচন Pending হৈ আছে। এনেস্থলত "জিৰো আৱাৰত" মাননীয় সদস্য এগৰাকীক ১৫ মিনিট সময় Clarification ৰ কাবণে দিলে তাৰ-পিচত ভাচানী সম্পর্কে পাটোৱাৰীক উৎখাপন কবিবলৈ স্থযোগ দিলে। এই ক্ষেত্রত সদনৰ নিয়ম ভঙ্গ কবি সময় নষ্ট কৰা হৈছে আৰু সেই কাবণে অধ্যক্ষৰ পৰা Protection বিচাৰিছো।

মিষ্টাৰ স্পীকাৰ—তেখেতে Quest on সম্পাৰ্ক সুধিছিল।

শ্রীশৈলেন মেধি—ডিমাণ্ড বিলাক আলোচনা কৰিবৰ বাৰণে আমাৰ ৩১১
নিয়মমতে উঠোৱা Adjournment Motion বা তেনে অন্যান্ত Important
বিষয় বিলাক আজি কালি কৈ সদনত তুলিবলৈ দিয়া নাই। গতিকে আজি
এই ক্ষেত্ৰত নিয়ম ভঙ্গ কৰা নাই নে ?

মি: স্পীকাৰ—সেই দেখি পাটোৱাৰী ডাঙৰীয়াক কথাটো উঠাবলৈ মানা

কৰিছিলো। পাচত Sense of the House দেখিতে উঠাবলৈ দিলো। ভৱিষাতে এনে কৰা নহব।

শ্রীহীৰালাল পাটোৱাৰী—মই আপোনাৰ পৰা Protection বিচাৰিছো। এই কথাটোত গোটেই অসমৰ নিৰাপত্তা লুকাই আছে। গতিকে সময় নির্দ্ধিৰ কৰি দিলে পিচত আলোচনা কৰিব পাৰিম।

(Voices: No matter can be raised during the demand hour).

Mr. Speaker—It will be strictly followed in future. I do not allow anything else now.

Shri Hiralal Patwary— মুখ্যমন্ত্ৰ'ৰ পৰা এই বিষয়ে এটা বিশ্বন্তি বিচাৰিছোঁ। Mr. Speaker: No further discussion will be allowed.

Shri Phani Bora—অধাক্ষ মহোদয় ....

Mr. Speaker—Mr. Bora, just a minute. The discussion held lately about Maulana Bhasani should not be published by the Press. I request the Press not to publish anything about the discussion.

Shri Phani Bora—অধ্যক্ষ মহোদয় ....

Shri Hiralal Patwary—Sir, A point of clarification. I do not like to disturb you (pointing towards Mr. Phani Bora)

Shri Phani Bora—এই বিষয়টো ভিতৰুৱাকৈ আলোচনা কৰিলে ভাল হব ষেন লাগে। বৰ্ত্তনান যিটো পৰিছিতি চলি আছে এই পৰিস্থিতিত বহুতো কথা abnormal কথা হৈ আছে গভিকে বিধান সভাৰ মজিয়াতে সকলো কথা আলোচনা কৰাটো হয়তো নিজৰে ক্ষতিকৰ হব। সেই কাৰণে বিষয়টো এই ভিতৰুৱাকৈ আলোচনা কৰা ভাল।

Shri Hiralal Patwary—Sir, a point of clarification. চাৰ, আপুনি বিটো কলিং দিলে Paper ত Publish কৰিব নালাগে বুলি, সেইটো বিধান সভাত Dicision নহ'ল। গতিকে বিধান সভাৰ Decision

নোহোৱাকৈ কেনেকৈ paper ক বাধা দিব ?

Mr. Speaker—I have already decided that it should not be published.

* Shri Phani Bora—অধ্যক্ষ মহোদয়, কর্ত্তন প্রস্তাবটো সমর্থন কৰি মাত্র কেইবাৰ মান কর খুজিছো। আমাৰ এই F. C. I. বিভাগ আৰু এই বিভাগৰ যিখিনি কাম মোৰ ধাৰণা মতে এই কামৰ মাজত কোনো সামঞ্জস্য নাই। এই বিভাগটোত যিমান টকা খৰছ হৈছে তাৰ সৰহ খিনিয়ে অপব্যয় হোৱা বুলি মই কর খুজিছো। যিখিনি খৰছ হৈছে তাৰো কোনো কাম হোৱা নাই। যি বিলাক বাদ্ধ বন্ধা হৈছে সেই খিনিয়েও অর্থ নৈতিক বা সা-সম্পত্তি ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো লাভজনক হোৱা নাই।

বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত ৫০% ভাগ টকাই অপচয় হৈছে। এই বিষয়ে বহলাই কব খোজা নাই। কেনেকৈ একেখিনি শিলকে একে ঠাইতে দিয়া বুলি ইত্যাদি ইত্যাদি ক্ষেত্ৰত অনুসন্ধানও হৈছে আৰু বহুতো অফিচাৰ ধৰা পৰিছে আৰু কিছুমানক Suspend ও কৰা হৈছে।

ডিব্ৰুগড়, যোৰহাট, পাগলাদিয়া, ধুবুৰী আদিৰ Protection work ৰ সম্পৰ্কে বছখিনি খবৰ শুনা যায়। এইবোৰত যিমানখিনি টকা-পইচা খৰছ কৰা হয়, সেইখিনি কোনো কামত অহা নাই।

এই Protection work ত যিখিনি টকা-পইচা বৰাদ্ধ কৰা হয়, প্ৰকৃততে শতকৰা ৫০ ভাগেই কাম নহয় আৰু এই টকা দেখদেখকৈ বিনা কামত খবছ কৰি পানীত পেলাই দিয়া হয়। এইটোৱে হৈছে আমাৰ জনসাধাৰণৰ অভিমত আৰু এইটোত চৰকাৰেও আমাৰ লগত একমত হব যে কোনো কোনো ঠাইত একেবাৰে কাম হোৱা নাই। সেইটো মই নকওঁ—কোনো কোনো ঠাইত নদী বান্ধি দিয়াৰ কাৰণে অলপ কাম হৈছে—এইটোও মই অস্বীকাৰ নকৰো; কিন্তু সামূহিক ভাবে যিটো খবছ E & D বিভাগত হৈছে আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণত খবছ কৰিছে তাৰে শতকৰা ৭৫ ভাগতেই চৰকাৰ বাৰ্থ হৈছে আৰু এইটো এটা বৰ ভাঙৰ কথা। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হ'ল যে বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু জল-

^{*} Speech not corrected

B

古

সিঞ্চন এই ছুটা ব্যৱস্থা একেতা বিভাগতে পৰিচালিত হোৱাৰ কাৰণে এই জলসিঞ্চন আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা ছুটাক প্ৰকৃততে Co-ordinate কৰি কাম কৰা হোৱা নাই।

অসমৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ—বান নিয়ন্ত্ৰণ হৈয়েই আছে আৰু জলসিঞ্চন— জলসিঞ্চন ভাগেই আছে। এটাৰ লগত আনটোক Co-ordinate কৰি কাম কৰাৰ ব্যৱস্থা ৰখা নাই। অৰ্থাৎ য'ত বান নিয়ন্ত্ৰণ আছে তাৰ লগত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা ৰাখি কোনো পৰিকল্পনা কৰা হোৱা নাই।

উদাহৰণ স্বৰূপে মই কওঁ যে কপিলী নদীত সদায়েই বানপানী হয় আৰু ই প্ৰত্যেক বছৰে বিৰাট বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে। এই নদীৰ পাৰত জলসিঞ্নৰ ব্যৱস্থা কৰা নহ'ল। পৰিকল্পনা কৰিছে কপিলী নদীৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে Embankment আদিৰে; কিন্তু সেই অঞ্চলত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা নকৰি—জলসিঞ্চনৰ কাৰণে কৰিলে যমুনা Irrigation, এই হুটা কাম কিন্তু একেলগে Combine কৰি পৰিকল্পনা লোৱা নহ'ল। গতিকে এই ছুটা কাম একেলগে লগলগাই কৰা হলে আমি কম খবছতে সকলো সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা গ'লহেঁতেন। তেনেকৈ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত যদি আমি প্ৰ্যালোচনা কৰি চাওঁ—তেন্তে আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু Irrigation তুয়োটা ব্যৱস্থা আমাৰ এটা বিভাগতে পৰিচালিত হোৱা স্বত্বেও আমি কার্যাক্ষেত্রত ব্যর্থ হবলগীয়া হৈছে। আৰু সর্বসন্মতিক্রমে আমি এটা দিদ্ধান্তত উপনিত হব পাৰিছোঁ যে এই ছটা ব্যৱস্থাক Combine কৰি পৰিকল্পনা নকৰাৰ ফলতেই আজি চৰকাৰ বাৰ্থ হবলৈ বাধ্য হৈছে এই ৰান নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থাত।

ততুপৰি যি বিলাক অঞ্চলত জলসিঞ্চন নাই সেই বিলাকত Agriculture বিভাগক দিয়া হৈছে আৰু তাত বান নিয়ন্ত্ৰণৰ সম্পৰ্ক আছে। অথচ তাত জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লগতে নাই।

কিন্তু কোনো কোনো অঞ্চলত আমি খেতি পথাৰলৈ গৈ বানপানীৰ পৰা শস্য ৰক্ষা কৰিব পাৰো—য'ত একেটা সময়তে একে ঠাইতে আৰু একেটা আঁচনিতে এই ছয়োটা ৰ্যৱস্থাকে সোমোৱাৰ পাৰে। আমি যদি এই ব্যৱস্থাকে Combine কৰি পৰিকল্পনা কৰিলোঁহেতেন, তেন্তে আমি সেই অঞ্চলত জলসিঞ্চনৰ কামো কৰিব পাৰিলোঁহেঁতেন আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কামো কৰিব পাৰিলোঁতেঁতেন আৰু তেতিয়াহলে আমাৰ খৰছো কম হলহেঁতেন, তেতিয়া আমি এই ছটা ব্যৱস্থাৰ সামঞ্জ্যাত কেতিয়াও ব্যর্থ নহ'লোহেঁতেন।

এতিয়া এফালেদি আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু জলদিঞ্চন বিভাগ আছে— আনফালেদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ এটা বিৰাট পৰিকল্পনা সংগঠিত কৰা হৈছে।

যদি আমি সিদ্ধান্থলৈ আহো যে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ মূল কেন্দ্ৰবিন্দু হৈছে ব্ৰহ্মপুত্ৰ, তেতিয়াহলে আমি যদি ব্ৰহ্মপুত্ৰক Control কৰিব পাৰো তেনেহলে অসমত বান নিয়ন্ত্ৰণ হব; তেতিয়াহলে গোটেই বান নিয়ন্ত্ৰণৰ যিটো কাম সেই খিনি ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ ওপৰত দিয়ক আৰু জলসিঞ্চনৰ যিটো কাম সেইটো পৃথক কৰি ৰাখক।

এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ যিটো আঁচনি কৰা হৈছে তাত ব্ৰহ্মণুত্ৰৰ উপনদী বিজ্ঞাক Control কৰাৰ প্ৰশ্নও আছে আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উপনদী বিজ্ঞাকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ লগত আমাৰ জলসিঞ্চনৰ প্ৰশ্ন জড়িত আছে। গতিকে মই চৰকাৰক কব বিচাৰিছেঁ। যে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ লগতে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাও ৰখা উচিত।

আমাৰ অসমত গোটেই খেতি-বাতি নির্ভৰ কৰে বৰষুণৰ ওপৰত।
আজি অসমৰ বিৰাট অঞ্চলত—যি অঞ্চলে বৰষুণৰ ওপৰত কৃষি উৎপাদনৰ
কাৰণে অপেক্ষা কৰি থাকিব লগীয়া হয়, তেন্তে মই ভাবো সেই ৰাজ্যত
কোনেও কৃষি উন্নতি কৰিব নোৱাৰে। এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে
আমাক যিমানেই টকা নিদিয়ক আৰু যিমানেই আমি চেষ্টা নকৰো—
এই ৰাজ্যৰ Industry ৰ উন্নতি, শিল্ল বিকাশ, কৃষি বিকাশ আদি একোৱেই
নহৰ, যদি ৰাজ্যৰ বিৰাট অঞ্চলটোৱে ব্ৰষ্ণৰ ওপৰত ভ্ৰষা দি থাকে।

আজি গোটেই অসমৰ জ্বলসিঞ্চন আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণ হুয়োটা ব্যৱস্থাকে আমি Combine কৰিব নোৱাৰিলে আমি কৃষিৰ উন্নতি কৰিব নোৱাৰো আৰু তেতিয়াহলে আমি যিমানেই টকা-পইচা থৰছ নকৰে। কোনো প্ৰতিকাৰ নহব আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ দাইক আদি একো কামতেই নাহিব। ডিব্ৰুগড় টাউনখন কোন মূহূৰ্ত্ত কি হয় কোনেও কব নোৱাৰে। সেই কাৰণে মই কৈছেঁ। বান নিয়ন্ত্ৰণ আৰু জ্বাসিঞ্চন এই হুয়োটা ব্যৱস্থাকে Integrated plan কৰি কাম কৰাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। যদি সেইটোক

নকৰে তেন্তে আমাৰ অসমৰ সা-সম্পত্তি ৰক্ষা কৰাত বহুতো বাধা আহিব। তাৰ পাছত আমাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনত এটা নিৰ্দ্দিষ্ট হিচাব ৰাখিব লাগে যে এই কমিচনৰ কাম কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ কিমান Engineer লাগিব, কিমান Overseer লাগিব আৰু কিমান Contractor লাগিব আৰু আমাৰ কিমান মাটি ৰক্ষা পৰিব, তাৰ পৰা আমাৰ কিমান লাভ হব এই পোটেই খিনি যাতে Integrate কৰা হয়—এই গোটেই খিনি যদি আমি Integrate কৰিব নোৱাৰো তেন্তে কোনো পক্ষেই আমি কামত আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰিম।

এই ক্ষেত্ৰত মই কব খুজিছো যে, ব্ৰহ্মপুত্ৰ Control কমিচন পতা হৈছে এই কমিচনৰ দ্বাৰা বিশেষ কাম হোৱা নাই। স্থামাৰ বহুতো সদস্যই অসমৰ পৰা কিমান উপাৰ্জন কেন্দ্ৰই নিছে ভাৰ হিচাব বিচাৰিছে মই সেই সকলৰ লগত একমত নহয়। কলিকতা, বস্বে, মহাৰাষ্ট্ৰ, মাজাজ এই কেইখন ৰাজ্য বাজনৈতিক, অৰ্থ নৈতিক আৰু ভৌগলিক ক্ষেত্ৰভ বহুতো আগবঢ়া। আজি যদি আমি উপাৰ্জনৰ হিচাৰ কৰো তেন্তে দেখিবলৈ পাওঁ যে, তেওঁলোকৰ পৰা কেন্দ্ৰৰ উপাৰ্জন কিমান বেচি হয়। আজি অসমৰ পৰা কেন্দ্ৰই যিমান নিছে তাৰ হিচাব বিচাৰিলে অসম দেউলীয়া হব ৷ এই কথাটো আমি অন্ততঃ ভালকৈ নিৰপেক্ষ ভাৱে আৰু কোনো ৰকমৰ Bias নথকাকৈ চিন্তা কৰা দৰকাৰ। আমাৰ ৰাজ্যৰ উন্নতিৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰাই এইটো কথা চাৰ লাগিব। সেইকাৰণে মই কওঁ যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ হাতত বহুতো ক্ষমতা আছে। আৰু আজি আমি ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ বাবে কিমান টকা আছে আৰু কিমান টকা পাব লাগে এইটোৰ আদায়ৰ বাবে চেষ্টা কৰিব লাগে। ইয়াৰোপৰি মই কব খোজো যে, অসম চৰকাৰ আৰু অসমৰ জনসাধাৰণ যাতে অহ্মপুত্ৰ Control ৰ লগে লগে হাইডেল ইলেকট্ৰিক Project এই বিলাক বিষয়তো আগবাঢ়ি যাব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি আঞ্লিকভাৰ কথা বাদদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনভ আমাৰ থলুৱা লোককো নিয়োগ কৰিব লাগে। এই কমিচনৰ দাৰা আমাৰ চাকৰিৰ স্থবিধা হব । আজি জাপান, আমেৰিকা আদি উন্নত দেশবিলাকত ছাত্ৰ-সকলে অধ্যয়ন শেষ কৰাৰ পাছতে Appointment Lêtter পায়। আনকি Soviet Union ভটো পাচ কৰাৰ লগে লগে Appointment Letter পায়। Appointment letter goes to his institution and receives it in his College when he is reading in final year. এই পৰিস্থিতি আমাৰ ইয়াত হোৱা নাই। আমাৰ দেশৰ শিক্ষিত ডেকাসকলৰ চাকৰিৰ কোনো বন্দোৱস্ত নাই। এইবাৰ পশ্চিমবঙ্গৰ Assembly ত গভৰ্ণৰৰ ভাষণত কৈছে—Employment must be Compulsory. গতিকে মই কৈছো যে, অসম ৰাজ্যৰ পৰিকল্পনা বিলাক এনেভাৱে কৰিব লাগিব যাতে আমাৰ শিক্ষিত থলুৱা লোক সকলক ভাত নিয়োগ কৰিব পৰা হয়। আমাৰ যিখিনি Expert নাই ভেওঁলোকক বাহিবৰ পৰা আনিব লাগে। কিন্তু এতিয়া প্ৰশ্ন উঠিছে যে, আমাৰ স্থানীয় ইঞ্জিনিয়াৰ থকা স্বত্বেও সেইবিলাকে স্থবিধা পোৱা নাই। গতিকে এই বিলাক দূৰ কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমালৈ বহুতো কাগজ-পত্ৰ আহে—সেই বিলাক কথা আমি সদনত দাভি ধৰা নাই। Engineer সকলৰ বিৰুদ্ধে—কেনেকৈ Tender নিদিয়াকৈ Boulder Collection কৰি পইচা ভাগ কৰে ইত্যাদি। আমাৰ P. W. D. বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে ২ ৪ ঠাইত গৈ এইবিলাক ধৰা পেলাইছে। এইবিলাক মিছা কথা নহয় সঁচা কথা। আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা ক্ৰমে বেয়া হৈ গৈছে। কাৰণ ১ লাখ টকাৰ যদি ৫ লাখ টকা এনেয়ে যায় ভেনেহলে দেশৰ উন্নভিয়েই বা হব কেনেকৈ

গতিকে এই ক্ষেত্ৰত এটা কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱা আৱশ্যক হৈ পৰিছে। আজি দেখা গৈছে E & D বিভাগে সময়ত কাম নকৰে বৰষুণৰ আগে আগে কৰে বিল হৈ যায়। এনেধৰণে কাম চলি আছে। আজি যি ঠাইত যিমান শিল পেলাব লাগে তাত সিমান নেপেলাই ই ভাগ পেলোৱা হয়। গতিকে E & D আৰু P. W. D. বিভাগৰ কাম লক্ষ্য কৰিবৰ বাবে C. I. D. বিভাগো যদি ইয়াৰ লগত দিয়া হয় তেন্তে ২।১ টা বিপোর্ট হয়তো, পোৱা যাব। গতিকে এই বিভাগত যি তুমুল দ্নীতি চলিছে সেই দ্নীতি কিছু পৰিমাণে হলেও আতৰাই আমাৰ ৰাজ্য-খনৰ যাতে উন্নতি হয় আৰু কণ্ট উপাৰ্জ্জিত পইচা যাতে ভালভাৱে

वाबशाब कविव शास्त्र তांब वार्त आशा कविरला

Shri Soneswar Bora—गाननीय अधाक गर्टाप्य, कर्छन প্रसादि। मगर्थन কৰি মই ছুষাৰ কব খুজিছো। আমাৰ বানপানী স্মস্যাটো ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পৰ পিচৰ পৰা বেছি হৈছে। এই কথাটো সঁচা। কিন্তু এইটো ঠিক যে—১৯৫০ চনৰ ১৫ আগষ্টৰ বাতিৰ ভূমিকম্পৰ পিচৰ পৰা অসমত বৰষুণ বঢ়া নাই, বৰষুণ কমিছে ; কিন্তু বানপানী বাঢ়িছে এই সমস্যাটো উপলব্ধি কৰিব লগীয়া বিষয়। অৱশ্যে এটা কথা ঠিক যে আমাৰ দেশত অনেক মানুহ আছে—যি সকলে বানপানী হবৰ কাৰণে আৰু বিপৰ্য্যয় হবৰ কাৰণে মথাউৰি আদি ভাঙিবৰ কাৰণে ভগৱানৰ ওচৰত পূজা-পাতল দি থাকে। এই সকলৰ ভিতৰত মন্ত্ৰী, কৰ্মচাৰী ঠিকাদাৰ আদি আছে। বানপানীৰ সৃষ্টি নোহোৱা হ'লে বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্রীর পদটো নোলালেহেঁতেন। বানপানী নোহোৱা অঞ্জ লামডিং, হাফ্লং তিনিচুকীয়া, মালিগাওঁ, গুৱাহাটী আদিব বেল কর্মচাবী সকল আৰু বাজ্যখনব ৰাজ্যিক কম্ম চাৰী সকলক আগতীয়া বেতন পোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰি দিছে। গতিকে বানপানী হবৰ কাৰণে আৰু ভোগ কৰিবৰ কাৰণে ভগৱানৰ ওচৰত পূজা-পাতল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাটো স্বাভাবিক কথা। বানপানী যেতিয়া হয়, বানপানী ৰোধ কৰাৰ নামত কিছুমান গছ-পাত, বাঁহ, জেং, ঠেলা-বস্তা, শিল আদি পেলাই দি বানপানী বখাব নামত কিছুমান দূনীতি দেশ খনত কৰিবলৈ স্থবিধা কৰি দিয়া হৈছে মাত্র। এই পদ্ধতিটো বিপদ্ভ এটা নিচুকনি মাত্র। বানপানীব সময়ত মানুহে Telegram দিয়ে, চিঠি দিয়ে, খবৰ বাতৰি পঠিয়াই মন্ত্ৰী, M. L. A. আৰু ডাঙৰ অফিচাৰ পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে, চাবৰ কাৰণে যাব লাগে। তুৰ্ভগীয়া ৰাইজে এটা কথা ভাৱি থাকে যে মন্ত্ৰী বা ডাঙৰ অফিচাৰ বা ইঞ্জিনীয়াৰক বা M, L. A. ক দেখুৱালে এই বছৰ যদিও ছৰ্যোগ ভুগিছে অহা বছৰত নিৰাকৰণ হব ; কিন্তু তাৰ ফল বিপৰীতহে হ'ল। কাৰণ জেং আদিৰ ব্যৱস্থাৰে লুইতক ভেটিব নোৱাৰে। গছ-পাত দি বান-নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব খুজিলে মানুহক এটা ভুল পদ্ধতিৰে প্ৰলোভন দেখুৱাই কিছুমান অপৱায় খবছ কৰা হয়। এটা বস্তাও নেপেলোৱাকৈ এখিলা গছ-পাত নেপেলোৱাকৈয়ে ধেৰ পইচা খোৱা হয়। গতিকে বানপানী ৰোধ কৰি-

বলৈ হলে এই পদ্ধতিটো বন্ধ কৰিব লাগে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বিষয়টো মোৰ সূক্ষ্ম মগজোৰে বিবেচনা কৰি ছটা পদ্ধতি দিছো। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰ ছোৱা চাংপো তিৰ্বতত পৰিছে। চীনৰ লগত স্থ-সম্বন্ধ, নঘটোৱাকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজখণ্ড নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো অসম্ভৱ। শেষৰ ছোৱা পাকিস্তানত পৰিছে, গতিকে পাকিস্তান চৰকাৰৰ লগত সম্বন্ধ নৰখাকৈ আলোচনা বিলোচনা নকৰাকৈ হাজাৰ কোটি টকা খৰছ কৰিলেও মাজখণ্ডত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে। স্বৰ্গীয় গোপীনাথ বৰ-দলৈৰ মৃত্যুৰ ৯ দিনৰ পিছত ১৯৫০ চনৰ ১৫ আগষ্টত ডাঙৰ ভূমিকম্প হৈছিল। তাৰ পাছত শ্রীবিফুৰাম মেধি, স্বর্গীয় বিমলা প্রসাদ চলিহা আৰু এতিয়া শ্রীমহেল মোহন চৌধুৰী মুখ্যমন্ত্রী হ'ল, কিন্তু ব্রহ্মপুত্র নিয়ন্ত্রণ নহ'ল। এই কেইজন মুখ্যমন্ত্ৰী হ'ল আৰু গ'ল আৰু বহুত যাব কিন্তু এই পদ্ধতিবে কোনেও ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱৰিব। গতিকে মাজখণ্ডত নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ হ'লে বিপৰ্য্যয় বাঢ়িবহে। আন্তৰ্জাতিক ক্ষেত্ৰত চীনে কি মামলা কৰিব সেইটো উপলদ্ধি কৰিছে নে নাই ? চীন চৰকাৰৰ লগত সম্বন্ধ ৰক্ষা কৰি চীনৰ ফালে যদি এসুঁতি পানী বোৱাব পাৰো তেন্তে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো সম্ভৱপৰ হব পাৰে। আমি দেখি অহা কালতে যোৱা ২৫/৩০ বছৰৰ ভিতৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈখন দক্ষিণ ফালে কমেও ৭/৮ মাইল আহিছে আৰু এসময়ত ব্ৰহ্মপুত্ৰই নগাপাহাৰ যে হুচুবগৈ তাক কোনে কব? এটা সুঁতি যদি নগাপাহাৰৰ ফালে লৈ যাব পাৰে৷ তেন্তে বাননিয়ন্ত্ৰণ আৰু কৃষিত বহুত স্থবিধা হব। 'এই কথা ঠিক যে— জলসিঞ্নৰ ক্ষেত্ৰত সংস্থাপনৰ ক্ষেত্ৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰক চম্ভালি লব পাৰিব লাগিব।. আমাৰ ডেৰ কোটি জনসংখ্যাৰ বেছিভাগ মানুহে খেতিয়ক আৰু ভূমিহীন। যদি ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায় তেন্তে সেই মাটিৰ বুকুত মাটি-হীন লোকক সংস্থান দিব পৰা যাব আৰু মাটিহীন সমস্যাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ মান সমাধান কৰিব পৰা হব। গতিকে এই বিষয়টো গুৰুত্ব-পূৰ্ণ বিষয় হিচাবে ধৰি লৈ অসম চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক এই বিষয়ে বুজাব পাৰিব লাগিব। আমাৰ যিবিলাক সৰু-স্থৰ। নদী আছে; সেই বিলাক যদি পাহাৰৰ বুকুতে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰো তেন্তে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা হব। এই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ সৰু-ত্বৰা নদী বিলাকে অনেক মানুহৰ বিপৰ্য্যয়ৰ সৃষ্টি কৰিছে। সৰুপথাৰ মৌজাত বেংমাই নদীৰ প্ৰজেষ্ট

এটাৰ বান্ধ বন্ধাৰ কাৰণে চৰকাৰে অনেক আঁচনি কৰিলে। কিন্তু নগাৰ ভয়ত প্রজেক্ট নহ'ল। সেই ধবণে কাকদোঙা বান্ধ বন্ধা হ'ল। টক খৰচ হ'ল, কিন্তু নগাই পাহাৰৰ, গুৰিতে নদীখন বান্ধি প্ৰজেক্টটো বিফল 🥕 কৰিলে। যেতিয়া নগাপাহাৰ আমাৰ পৰা ফাটি যোৱা নাছিল, জিলা - হিচাবে আছিল, তেতিয়া সেই দক্ষিণ পাৰৰ সৰু সৰু আটাই খিনি নদী নিয়ন্ত্ৰণ কবিব পৰা সুযোগ আছিল। এতিয়াও নগালেও চৰকাৰৰ লগত সম্বন্ধ ৰক্ষা কৰি সেই দক্ষিণৰ সৰু সৰু নদী বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰিলে কোনো টেক্টৰ নোহোৱাকৈ বুঢ়া গৰুৰেই খেতি কৰিব পাৰিব অৰ্থাৎ পানীৰ যোগান হলেই খেতিয়কে খেতি কৰিব। বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে খেতি কৰাৰ কথা কেৱল বক্তৃতাত কৈ থকা হয়। মই বুজি নেপাওঁ কৃষি বিপ্লব মানে ধানটো কি ও টেঙাৰ সমান কৰিব খুজিছেনে মধুৰিটোৰ সমান কৰিব খুজিছে। পানীৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে সৰু সৰু নদী বিলাক পাহাৰৰ বুকুত নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰাকৈ আৰু পানীবোৰ সোমোই যাব পৰাকৈ পাহাৰৰ ৩০/৪০ মাইল ঠাই একোডোখৰ স্থবিধা হৈ পৰি আছে। তাত কোনো খেতি নাই আৰু কোনো মানুহ বহা নাই; গতিকে তাত পানী ভ্ৰাই থব পাৰি। চৰকাৰে নীতিগত ভাৱে পাহাৰৰ বকৃত নদী বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। এই কথাটো যিকোনো মানুহেই দেখিছে, বুজিছে আৰু শুনিছে। কি নগৰত থকা, কি গাঁৱত থকা সকলোৱেই বুজি পাইছে যে ৫ বছৰ মান P. W. D. বা E. & D. বিভাগত ঠিকা কৰিলেই মানুহে কিনিব পৰা অৱস্থা হৈ যায়। ইয়াৰ মূল কাৰণ হৈছে বিভাগৰ যিমান টকা কামৰ কাৰণে দিয়া হয় তাৰ ২৫% কাম হয় বাকী সমুদায় টকা এইদৰে অপচয়-অপব্যয় হয়। দেই কাৰণেই আজি মান্ত্ৰহে কৃষিৰ প্ৰতি আওকণীয়া হৈ চাকৰি মুখী, ঠিকা মুখী আদি হৈছে। আজি আমাৰ মন্ত্ৰী সকলে, Industry বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কেৱল বক্ততা আৰম্ভ কৰিছে— নতুন যন্ত্র পাতি লৈ কৃষিত নামিবলৈ ডেকা সকলক কৈ ফ্বিছে। কিন্তু কৃষি কৰিব কিয় ? কথাৰ বজাৰত এটা কথা আছে যে—আমাৰ পাটোৱাৰী ডাঙ্ৰীয়া থকা হ'লে বেছিকৈ বুজিলেহেঁতেন। এটকাৰ বস্ত কিনি এটকাত বিক্ৰি কৰি লাভ কৰা জন একো বেপাৰী নহয়। টকাটোত বস্তু

কিনি অনাত বিক্ৰি কৰি ৮ অনা লাভ কৰা জনহে আচল বেপাৰী। আজি এই বিভাগটোও তেনেকুৱাই হৈছে। তেনেকুৱা কিছুমান যন্ত্ৰ পাতিৰ নিছিন'ই হৈছে। তাক অলপ ধোৱা-ধুই কৰিবৰ বাৰণে দেশত এটা বৈপ্লৱিক চৰকাৰৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। এটা বৈল্পৱিক চৰকাৰৰ আশাই আমি কৰিছো। এইখিনি কৈয়েই মই কর্তন প্রস্থারটে। সমর্থন কৰিছো। * Shri Gobinda Chandra Bora—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই Cut motion টোৰ বিৰোধীতা কৰি তুআষাৰ মান কওঁ। অসমৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতি কৰাৰ ঘাই উপায় হৈছে— কৃষিৰ উন্নয়ণ কৰা। কৃষিৰ উন্নয়ণ, খেতিয়কৰ সা-মুবিধা কৰিব নোৱাবিলে দেশৰ অৰ্থ নৈতিক অৱস্থাৰ উন্নতি হব নোৱাৰে। কাৰণ অসমৰ শতকৰা ৮০ জনেই কৃষিদ্ধীৱি খেতিয়ক। যেতিয়ালৈকে তেওঁলোকৰ উন্নতি কৰিব পৰা নেযায়, অসমৰো অৰ্থ নৈতিক উন্নতিৰ বিকাশ সম্ভৱপৰ নহয়। তাক কোনেও তুই কৰিব নোৱাৰে। স্বাধীনতাৰ পিছত এই দিশত চৰকাৰে যথেষ্ট কাম কৰাটোও কোনেও মুই কৰিব নোৱাৰে । E & D আৰু P. W. D. বিভাগ ছুটাই যিমান টকা খৰছ কৰিছে এই টকাটো ভালদৰে খৰছ হোৱা হ'লে সি খুউব ভালেই হ'ল-হেঁতেন। গতিকে এই বিভাগৰ খবছ বিলাক নিয়ন্ত্ৰণ কৰি খৰছ কৰিব लार्ज ।

আমাৰ যি বিলাক জেগাত মঠাউৰি বৰা যায় তাত Expert লৈ কাম কৰিব লাগে। কাৰণ ক'ত কেনেকৈ কি শ্ববিধা হ'লে মঠাউৰি মাৰিব পৰা যাব সেইটো তেওঁলোকে জানে। কিন্তু আমাৰ সন্দেহ হয় এই বিলাক কৰোতে আমাৰ Executive Engineer আৰু S. D. O. আদি যায় নে নেপায়। মঠাউৰি কৰা জেগাবিলাকৰ বিভিন্ন অভিজ্ঞতা লৈ ক'ত কেনেকৈ মঠাউৰি মাৰিব লাগে Sluice gate আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে সেই মতে কাম কৰিব লাগে। তেতিয়া হ'লে আৰু মঠাউৰি বৌৰ প্ৰৱল সোঁতত ভগাৰ ভয় নেথাকে।

আমাৰ এতিয়া যিটো Brahmaputra Commission হৈছে দি কেৱল এটা বগাহাতী হৈহে আহিছে। আগৰ E&D আৰু P.W.D.

^{*} Speech not corrected

আদি বিভাগেই কাম কৰি আছে। যিখিনি কাম কৰিছে তাৰ পৰা
কানো কাম হোৱা নাই। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কান কৰিবলৈ
যাওঁতে সেই কাবণেই বাধা দিছে মানুহে যে—এতিয়া কাম কৰি আৰু
ৰাজহুৱা ধনৰ, চৰকাৰী ধনৰ এই দৰে অপব্যয় আৰু অপচয় কৰিব নেলাগে।
যোৱা বছৰ যিটো ক্ষতি হ'ল সেইটোৱেই ভয় লগা কথা হৈ আছে।
গতিকে আশা কৰে৷ যে চৰকাৰে যেন এই বিভাগৰ জৰিয়তে ৰাইজৰ
খেতি বাতি ৰক্ষা কৰাৰ কাবণে যত্ন কৰিব।

আমাৰ কিছুমান মঠাউৰি কৰিলে একালৰ বাইজৰ উপকাৰ হয় যদিও অন্য এটা কালৰ বাইজে হুৰ্যোগত ভোগে। গতিকে মঠাউৰি কৰিলে এইটো চাব লাগে যাতে হয়ো পাৰৰ বাইজ সমভাৱে উপকৃত হয়। একা-লৰ ৰাইজ উপকৃত হৈ আন ফালৰ বাইজে হুৰ্যোগ ভূগিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণেই বাধ্য হৈ বহু জেগাত বাইজে মঠাউৰি কাটি দিয়ে। গতিকে মঠাউৰি বন্ধাৰ সময়ত এই কথা বিলাকৰ প্ৰতি দৃষ্টি বাখি কাম কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

ইয়াৰ পিছত সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ Employment ৰ বিষয়ে কওঁ।

E&D বিভাগত Employee ৰ সংখ্যাও কম। তেওঁলোকক discharge
নকৰি তেওঁলোকৰ প্ৰতি বেচি চকু দিব বুলি আশা বাখিছো। তাৰ

যি বিলাক মহৰী আদি কম্ম চাৰী আছে তেওঁলোকক discharge নকৰিবলৈ চাহাব আহিল কবৰ কাৰণে মোক অন্তবোধ কৰিছে তুই/তিনিবাৰ।

মঠাউবি কৰাৰ ফলত যি বিলাক মাটিৰ ওপৰেদি গৈছে তাৰ ক্ষতি পূবণ সোনকালেই দিব লাগে। নিদিলে ভীষণ ক্ষতি হোৱাৰ সম্ভাৱনা। মই বিশেষকৈ উত্তৰ-লক্ষীমপুৰৰ কথাই কৈছো, তেওঁলোকে ক্ষতি পূৰ্ণৰ টকাখিনি পালে অক্য জেগাত মাটি অবণ লোৱাবো স্থবিধা হয়। সেই কাৰণেই মই আশা কৰো যে গাঁৱলীয়া ছখীয়া খেতিয়ক সকলৰ এই অস্থবিধাবোৰ দূৰ কৰি তেওঁলোকৰ অৰ্থ নৈতিক উন্নতিত এই বিভাগ সমূহে সহায় কৰিব পাৰে। এই বিষয়ে চৰকাৰে চকু দিবলৈ অনুবোধ জনাই মই সামৰিলো।

Shri Hiralal Patwary— त्माव नामकी र'न शैवानान পारहाजाबी। किन्छ

মোৰ নাম বদলি কৰি ৰাণী মজুলা দেৱী কৰিছে।
Mr. Speaker—You should know that these things should
not be brought before the House.

Shri Maneswar Borc—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বান নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে যি বিলাক প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে মই ভাবো সেই মতেই কাম কৰিলেই আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ সমস্যা সম্পূৰ্ণ ভাবে নহলেও আংশিক ভাবে নিশ্চয় সমাধান হব। আমি থেতিয়কৰ ল'বা। আমি দেখিছো যে সৰু সকু নদী বিলাক পাহাৰৰ পৰা ওলাই ডাঙৰ নৈত লগ লাগি বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে। আগতে আমাৰ সৰু সৰু নদী विनाक वाम वामि थि कि कवा दिष्टि । कि ख এ िया मिरे नमी विनाक ডাঙৰ হৈ পৰিল। আৰু ফলত বান্ধ বান্ধি খেতি কৰিব নোৱাৰা হ'ল। গতিকে এই সৰু সৰু নদী বিলাক পাহাৰৰ **প**ৰা ওলাই আহোতেই ভাতে বান্ধ বান্ধি খেতি কৰাৰ বাৱস্থা কৰিব লাগে। তেনে কৰিলে আমাৰ হুটা কথাত স্থাবধা হব। এটা হ'ব জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ উন্নতি কৰা আৰু তাৰ লগতে বানপানী কিছু পৰিমাণে নিয়ন্ত্ৰণ হ'ব। তাৰ কাৰণে মই কেইটামান উপদেশ দিব খুজিছো। আমাৰ গাওঁ সভা ৰিলাকত কুত্ৰ জলসিঞ্চনৰ বাবে বেছি পৰিমাণে টকা মঞ্জুৰি দিব লাগে। কিন্তু বাজেট অধিবেশনত দাঙি ধৰা হিচাবত দেখা গৈছে যে, প্ৰতিখন গাওঁ সভাত মাত্ৰ ৪০০ মান টকাহে মঞুৰি দিব। যিখিনি টকাৰে আমাৰ কোনো কামত নাহে। মই উদাহৰণ স্বৰূপে কব খুজিছো যে আগতে আমাৰ দৰক্ষা নদী খনত বান্ধ বান্ধি খেতি কৰা হৈছিল। কিন্তু এতিয়া এই দৰক্ষা নদীখন ডাঙৰ হৈ যোৱাৰ ফলত তাত বান্ধ দি খেতি কৰিব নোৱাৰা হৈছে। যোৱা বছৰ এই নদীৰ পানীয়ে তামুলপুৰৰ ওদালগুৰি P. W. D. ৰাষ্টাৰ তিনি ফালং মান খহাই নিলে। কিন্তু চৰকাৰে এই ৰাষ্টাটো কৰিবলৈ কোনো ব্যৱস্থাকে হাতত লোৱা নাই। মই এই খিনিতে এটা প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াও যে যদি দৰকা নদীৰ গতি পৰিবৰ্ত্তন কৰি বৰনদীত লগ লগাৰ পাৰে তেনেহলে ৰাইজৰ বছত স্থাবিধা হব। আৰু P. W. D. ৰাস্তাটোও ৰক্ষা পাব।

এতিয়া মই বাণ্টি নদীৰ কথালৈ আহো। এই বাণ্টি নদীয়ে তামোলপুৰ চাৰ্কোলৰ দেফিলি মৌজাৰ বহু অংশ থহাই লৈ গ'ল। এই বাণ্টি নদীক যদি নিমন্ত্ৰণ কৰা নাযায় তেনেহলে এই বাণ্টি নদীয়ে প্ৰায় ৬শ মান গাওঁ নই কৰি পেলাব। যদি এই নদীত বাদ্ধ বাদ্বি নোৱাৰে তেনেহ'লে আমাৰ ৰাইজে থেতি কবিব নোৱাৰিব। এই বাদ্ধ-টোৰ বাৰণে বেচি টকা নালাগে মাত্ৰ ১৫/১৬ হাজাৰ মান টকা থৰচ হৰ। আৰু এই টকা দিবৰ কাৰণে মই এই সদনতে কেবাবাৰো অমু-ৰোধ কৰি আহিছো। গতিকে চৰকাৰে এই নদীখনত বাদ্ধ দিবৰ কাৰণে এটা বিশেষ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মোৰ দ্বিতীয় বথা হৈছে যে পাগলাদিয়া নদীয়ে পশ্চিম পাতকিজুলি গাওঁখন উঠাই লৈ গ'ল। তাৰ একো ব্যহন্থা চৰকাৰে আজিলৈকে নকৰিলে। এই গাওঁখনৰ মান্তহ বিলাকক মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আক গৰাখহনীয়া ৰোধাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যোৱা বছৰ পাগলাদিয়া নদীয়ে হাইকটা, পলোকটা, অময়াপুৰি আদি গাওঁৰ খেতি পথাৰবোৰ লৈ গ'ল। আমাৰ Revenue Minister শ্রীবণেন বস্থমতাৰী ডাঙৰীয়াও সেই অঞ্চল পৰিদর্শন কৰি আহিছিল যোৱা ১৯৭০ ইং চনৰ ১৮ চেপ্তেম্বৰত। আৰু তেখেত তাৰ খহনীয়া পীড়িত মান্তহ খিনিক মাটি দিয়াৰ কথা কৈ আহিছিল। কিন্তু হুখৰ বিষয় আজিলৈকে সেই মান্তহ খিনিয়ে এচাহিও মাটি নাপালে। সেই অঞ্চলটোৰ ৰাইজ চৰকাৰৰ খাণ আদিব পৰাও বঞ্চিত হৈ আছে। তাৰ ৰাইজে আমাক স্থিলে আমি কওঁ চৰকাৰে টকা দিব আৰু দিলেই আপোনালোকে পাব। কিন্তু এইদৰে আখাস দি আৰু কিমান দিন বাথিম ?

বৰনদীৰ পাৰত জকমাৰী অঞ্চলত মঠাউৰি দিয়াৰ কথা কৈ থকা হৈছে।
কিন্তু কিমান বছৰৰ মূৰত এইটো হ'ব ক'ব পৰা টান। মাত্ৰ তাৰ কামৰ
নামত Survey কৰি থকাহে দেখা গৈছে। কোকৰাঝাৰ মহকুমাৰ
সৰল ভাঙা নৈয়ে প্ৰায় ৩০ হাজাব বিঘা মাটি থহাই লৈ গৈছে আৰু
সৰল ভাঙা নদীৰ তুয়ো পাৰে আধা মঠাউৰিব কাম কবি পেলাই থৈছে।
গতিকে বানপানীয়ে বছত ক্ষতি সাধন কবিছে। গতিকে সৰল ভাঙা
নদীৰ তুয়ো পাৰে ৫ মাইল দীঘল মঠাউৰি দিব লাগে। যদি এই

অঞ্চলত অন্ততঃ ৫ মাইল দীংল মঠাউৰি দিয়া নহয় তেনেহলে ৰাইজ বানপানী গৰাহৰ পৰা ৰক্ষা পৰা টান হব।

এতিয়া মই জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ কথালৈ আহো। দৰ্ভা জলসিঞ্চনৰ কাৰণে ১০ লাখ ১৯৬৭ ইং চনতে আঁচনিত ধৰা হৈছে। কিন্তু ৰাইজে তাৰ কাম একো দেখা নাই। অৱশ্যে ইয়াৰ কাৰণে Survey কৰি থকা হৈছে। কিন্তু এতিয়া Survey কৰাতেই বছত টকা খৰচ হৈ যাব—মূল কামৰ কাৰণে টকাৰ নাটনি পৰিৰ। এই সম্পৰ্কত আবেদন কৰা হৈছে কিন্তু কাম হোৱা নাই।

দঙ্গবগাওঁ জলসিঞ্চন সম্পর্কে মই আৰু শ্রীয়ত প্রভাত নাৰায়ণ চৌধুৰী ভাঙৰীয়াই এই সদনতে বহুবাৰ প্রশ্ন কৰি আহিছো! দৰ্ভা জলস্কিনৰ কাবণে বোলে Hydrological data collect কৰি আছে। তাত এজন মান্তহে কাম কৰি থকা দেখা যায়। কিন্তু কিনো কাম কৰে তাৰ একো ভূ নাপাও। আন্ধাৰী ঘাটত বৰ্নদীত এটা বান্ধ দি আগতে কামকপৰ ৰাইজে খেতি কবিছিল। কিন্তু যোৱা বছৰ চৰকাৰে বৰ্নদীৰ ওপৰত বান্ধ দি কামকপৰ ফালে পানী আহিৰ নিদিলে। ফলত কামকপৰ খেতিয়কে পানীৰ আভাৱত খেতি কবিৰ নোৱাৰিলে। এই পানীৰ বান্ধটো বোলে দৰং জিলাৰ বাবেহে। বাইজে এইবাৰ আৰু এটা দং খালিছে। এই দং খালা মাটিৰ পইচা বাইজক চৰকাৰে দিব লাগে। আৰু তাত এটা স্মেইচ গেট দিব লাগে।

(Bell rang)

এই মাটিৰ বান্ধটোৰ ঠাইত পকাৰ বান্ধ দিব লাগে। শ্ৰীআটাউৰ বহমান—বৰনদীৰ R'ght bank ত যিটো আঁচনি লোৱা হৈছে তাত সামৰি লোৱা হৈছে।

শ্ৰীমনেশ্বৰ বড়ো- এই কাম কেতিয়া কৰিব ? এই বছৰতেই কৰিবনে কেতিয়া কৰিব !

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 p.m. (The Assembly met at 2 P.M. after lunch with

the Hon'ble Speaker in the Chair)

- Mr. Speaker-I think we should finish the discussion on this demand before 3 P. M. after which the Minister will reply. Then we can take up another demand.
- * Shri Narayan Chandra Bhuyan—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোলয়, মই এই E. & D. বিভাগৰ মঞ্জিৰ দাবীতো সমৰ্থন কৰিছো। বিস্ত এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰ সাফল্যমণ্ডিত হব পৰা নাই। এই বানপানীয়ে আমাৰ যি ক্ষতি কৰিছে তাৰ পৰা আমাৰ কৃষি উৎপাদনত যঠেই খিনি বাধাৰ ষ্টি হৈছে। তাৰ ফলত আমি খাদ্য শদ্যৰ ক্ষেত্ৰত স্বাইলম্বী হব পৰা নাই। চৰকাৰে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে যঠেষ্ট চেষ্টা চলাইছে যদিও বিশেষ-ভাৱে কাৰ্যকৰী কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ ঘূটা বাৰণ। এটা কথা হৈছে যে, আমাৰ মঠাউৰি বিলাক যেনেভাবে শক্তিশালী হব লাগিছিল ভেনে-ভ'বে শক্তিশালী কৰি খৰচ কবিব পৰা নাই। আনহাতে যি বিলাক টকা খৰচ কৰিছে তাকো ভালমতে খৰচ কৰিব পৰা নাই। দিভীয়তে মঠা-উৰি বান্ধি ৰান নিমন্ত্ৰণ কৰিবলৈ চৰকাৰে বছত বছৰৰ পৰা চেষ্টা কৰি আছে যদিও অসমত যি বিলাক প্রলয়ন্ধাৰী নদী আছে সেই নদী বিলা-कक ভाলদৰে निरुद्धन कबिव भवा नारे। आंक्रि यपि धरे नमी विलाकक নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে অসমক বানপানীৰ পৰা ৰক্ষা কৰাটো টান হৈ পৰিব। সেই কাৰণে আমাৰ এই ত্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন গঠন কৰা হৈছে আৰু আমি আশা কৰিছো এই কমিচনে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত যতেই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব আৰু দীৰ্ঘম্যাদী ৰাৱস্তাভ গ্ৰহণ कबिव भाबिव। किन्न मीर्घभानी वाद्यना नबरेन यर्छेष्ठ ममग्र नानिव। গতিকে সদ্যুগতে বামপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ যি মঠাউৰি আছে সেইবিলা-ককে শক্তিশালী কবাৰ বাৱন্তা কৰিব লাগিব।

আজি আন জিলাব মঠাউৰিব কাম হৈছে নে নাই মই নাজানো। কিন্তু তেজপুৰত বিশেষকৈ মঠাটবিব পৰা যঠেষ্ট উপকাৰ হৈছে আৰু বান-

^{*} Speech not corrected

পানীৰ পৰা ৰক্ষান্ত পৰিছে। মোৰ সমষ্টিত যোৱাবাৰ যি ক্ষতি কৰিলে তাক চাবৰ কাৰণে এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ চেয়াৰমেন শ্ৰীকুমৰা চাহাবঙ গৈছিল। ভাত ঘিলাধাৰী পূব পাৰে পানী হৈ বহুত মন্ত কৰিছে। ছয়োপাৰে ছটা মঠাউৰি বান্ধিৰ লাগে বুলি কৈছিল কিন্তু ভাত মঠাউৰি আজিলৈকে নহ'ল। এই মঠাউৰি বন্ধাৰ বাহিবেও এখন Sluice Gate দিবৰ কাৰণে আমি বহুত আবেদন নিবেদন কৰি থকা খণ্ডেও চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। এই ৩০ বৰ্গমাইল ঠাইত প্ৰায় ১০ হাজাৰ মানুহ দৃভিক্ষৰ গ্ৰামত পৰিছে। আশা ৰাখিছো চৰকাৰে ইয়াৰ কাৰণে কাৰ্যাকৰী ব্যৱস্থা হাত্ত লব আৰু লগতে Sluice Gate দিয়াৰ ব্যৱস্থাও কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন গঠন হোৱাত এই বছৰত মঠাউৰি বন্ধা বা মেৰামভিৰ কাম নোহোৱাৰ ফলত আমি যে, বানপানীৰ সমস্যাত এই বছৰ কেনেভাৱে পৰিম কব পৰা নাই। আমাৰ পানপুৰৰ পৰা বিশ্বমাথলৈকে যিটো মঠাউৰি চিগিল ফেইটো মেৰামভি নকৰাটো ৰাইজৰ বহুত ক্ষতি হৈছে। এইটোত চৰকাৰে দৃষ্টি দিব বুলি আশা বাখিছো।

এতিয়া আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগৰ ছাতত অৰ্পন কৰাত আমাৰ জলসিঞ্চনৰ কাম একোৱেই হোৱা নাই বাৰিষা ৰৰষুণ ছলেহে জলসিঞ্চনৰ কামৰ কিছুমান আচনি লোৱাৰ বথা আছিল যদিও কোনো আঁচনিয়েই লোৱা হোৱা নাই। ফল্ড এই জলস্পিন আঁচনি খেতিৰ কোনো বিশেষ কামত নাহে। আছি যাতে এই জলস্পিন খেতিৰ কামত আহে তাৰ, ব ৱস্থা লব বুলি আশা ৰাখিছো।

আমাৰ জনজাতীয় অঞ্চলত মহজুলি নদীত ছলি ফান আঁচনি কৰাৰ কথা কেইবাবছৰৰ পৰা চলি আছে যদিও আজিলৈকে তাৰ Head Work এই হোৱা নাই। কাৰণ তাত ঠাইৰ কোনো সিদ্ধান্তই হোৱা নাই। ৰাইজৰ অফুবিধা দূৰ কৰিবৰ কাৰণে এই মহজুলি নদীত জল-দিঞ্চনৰ আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব বুলি আশা ৰাখিছো।

ইশ্নাৰ উপৰিও আমাৰ যি প্ৰলয়ন্ধাৰী নদা জীয়া ভবলী, তাৰ পৰা ৰাইজৰ বহুত অপকাৰ হৈছে। ফলড আজি খেতিয়ক বাইজ সৰ্বশ্ৰান্ত হৈছে। আজি জীয়া ভবলীত যদি জলসিঞ্চনৰ আঁচনি কৰে তেতিয়াঃলে ভাৰ পৰা ৰাইজৰ বহুত উপকাৰ হব। এইটো সোনকালে কৰিবৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মজুৰি লৈ হলেও এই কামটো সোনকালে কৰিব লাগে বুলি মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো। কাৰণ ইয়াত প্ৰায় ৬০০ কোটি টকা খৰচ হব ।

গতিকে মই বিশেষভাৱে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাইছো আৰু এই আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ বাবণে যেন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত এই মঞ্জ वि मिशांव कावरन (काव मिर्य । ७३ छ्रल मेंनीछ वाक मिरन शर्थहे খিনি সহায় হব আৰু বহু খিনি মাটি ওলাব। তাৰ উপবিও প্ৰতি বছৰে হোৱা ফিপদ যেনে—গড়া খহনীয়াৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব।

এইখিনিকে আশা কৰি মই শেষ কৰিলো।

Mr. Speaker—মই এটা পৰামৰ্শ বিচাবিছো। কাৰণ আমাৰ বছতো মেম্বাৰে এতিয়াও কবলৈকে আছে। প্ৰতিকে প্ৰত্যেককে ৫।১০ মিনিট মানকৈ Strictly ভগাই দিলে ভাল হব। এই Demand টো শেষ কৰি অইন এটা আৰম্ভ কৰিব পাৰি।

ভেতিয়াহলে এই Debate আমি ৩টা বজাত শেষ কৰিব পাৰিম। ভাৰ পাছত মিনিষ্টাৰে আৰম্ভ কৰিব পাৰিব। ৫ মিনিটতে মেশ্বাৰে শেষ কৰিব লাগিব। এতিয়া Giasuddin Ahmed য়ে কব।

Shri Giasuddin Ahmed-Mr. Speaker, Sir, I would like to be very brief. In support of the cut motion I refer to the Dhubri Protection Work. It was started about a year back with an estimated cost of Rs. 1.55,00,000/-, and I am afraid that more than 50% of the money invested for that project has been wasted or misappropriated. Sir, the total length of the protection work was estimated to be 7,000 ft. consisting of a stone spur at a strategic point with stone revetment on either side of the spur. The revetment is supposed to consist of an apron from the bank running into the river to a distance of 80 ft, with a thickness of 2 ft. ending with stone pitching on the back cut into a slope. This is the specification. Further, the work on the revetment on a stretch of 2500 ft. starting from a point upstream opposite the D. C.'s Court building and extending upto the spur downstream was begun about the 16th or 17th April 1970. This work was entrusted to a number of Sramik Bahinis and a few contractors who were also given contract for supply of boulders.

Now, Sir, by the by I would like to refer to the procedure that was followed for giving contracts. The procedure that is generally followed in matters of contract has not been followed in this particular case. The contractors directly come to the Minister, the Minister just makes a note on the application asking the Chief Engineer to allot some works. The contractor concerned carry this petition to the Chief Engineer and the Chief Engineer issues orders from here in Shillong and the contractor personally carries that order to the Executive Engineer, and that helpless Executive Engineer is obliged to allot work without caring whether that contractor is competent or not. That was the procedure followed in giving contracts to the contractors for the Dhubri Protection Work. Sir, at the beginning the Sramik Bahinis and some contractors worked with great zeal engaging hundreds of local labourers. Each Sramik Bahini or contractor was given

about 5000 cm. to dump for the construction of the apron allowing 30 days' time to complete. Soon after it was observed that the Overseer who was in-charge of that dumping business began to show undue favour to certain contractors by giving them some more boulders for dumping than to others, and many complaints were made to the Executive Engineer, but nothing was done. The Overseer continued his questionable activities. Then, again, Sir, some contractors and the so-called Sramik Bahini-I do not like to call them Sramik Bahinis, they are rather Contractors' Bahinisincollusion with the Overseer have obtained report of compleion of dumping of 5000 cm., which is equivalent to 1,75,000 cft., whereas those working honestly have not been able to complete that work within such a short time. False bills have been prepared and false payments have been made. These are the allegations I shall be glad if these allegations are proved to be incorrect. So, this is what is happening. No wonder Sir, that more than 50% of the money sent there has been wasted. In this connection, Sir, I submitted one starred question about one month before the last Session of the Assembly, by which I wanted to know some details, e. g., what was the total estimated cost who were the contractors, the amount of work allotted to them, the date of work-order, the date of running payment, the amount of running payment, the works done before running payment, and so on and so forth. I sent that question about one month before the last

Session of the Assembly and that question was sent to the Department in time. I suppose that question was forwarded to the Executive Engineer for answer and I believe that the answer came during the last Session of the Assembly, But I did not receive the answer during the last Session. During this Session also, sufficient time ahead I repeated the same question. Now, the Session is coming to an end but my question has not been replied as yet. This is a matter of great public importance. One crore fiftyfive lakhs of rupees is going to be spent for this big project for protection of the Dhubri town and we are eager to see that the whole amount is spent properly and the work is executed properly. But the Department is evading the reply to this question and the Department is indirectly refusing to go into the allegations and that proves the malafide of the Department.

Then again there is another point. Sir, I am sorry to say that whenever any allegation of such a nature comes, the Department does not care to look into it. It rouses a suspicion that perhaps, if I am permitted to say so, the top is connected with the bottom and that is why no enquiry is made into these allegations. Sir, one of my learned colleagues from this side of the House addressed a letter to the Chief Secretary to the Government of Assam against the activities of one Executive Engineer of Hailakandi E & D Department. I do not know how far these

allegations are correct. I want to read that letter. These allegations have not been enquired into by the Department. How is it that when certain allegations are made, may be these are correct, may be these are false, these are not enquired into by the Department. If they do not enquire into the allegations then that is a lapse on the part of the Department. I now read out the letter of Shri Laskar.

"Sir, I have the honour to draw your kind attention for institution of an impartial enquiry and necessary action for the alleged false payment by Shri Amal Kanti Purkaystha, Executive Engineer, Hailakandi E&D Division during his short period of service. For the alleged false payment a few cases are illustrated below which are not exhaustive.

- 1. (a) A sum of Rs. 2500/- was paid to Shri Sisir Kumar Dutta of Badarpur for Launching Busy trees at Nimaichandpur (Taslakhal) although even 10% work was not done.
- (b) A further sum of Rs. 3200 was paid to Shri Sisir Kumar Dutta of Badarpur for Launching Busy Trees at Katakhal Railway Bridge. 15% work was not done.
- (c) Another sum of Rs. 3500/- paid to Dutta & Co., of Badarpur for supply of Barua Bamboo but not a single bamboo was supplied to the E & D.
- 2. (a) A sum of Rs. 9000/- was paid to Sri Hrishikesh Nandi for Palosiding work at Taslakhal without

any work.

- (b) A further sum of Rs. 18,000 was paid to Sri Hrishikesh Nandi for protection work at Nimai-chandpur (Taslakhal) where only 10% of the work was done.
- (c) Another sum of Rs. 2000/- was paid to Sri Amitabo Sen Gupta for protection at Nimaichandpur without any work.
- 3. (a) A sum of Rs. 3000/- was paid to Sri Abani Kanta Singha for palosiding work at Bakri Hoar without any work.
- (b) A sum of Rs. 4000/- was paid to Sri Mahesbur Rahman for palosiding work at Bakri Hoar without any work.
- (c) Another sum of Rs. 5000/- was paid to Sri Safiqur Rahman for palosiding at Bakri Haor without any work.
- 4. (a) A sum of Rs. 6000/- was paid to Sri Pabitra Kumar Dutta for temporary protection work at Lalmukh when only 10% work was done.
- (b) A further sum of Rs. 48,000/- was paid to Sri Pachu Gopal Dutta for earth work at Lalatal sluice without work.
- 5. (a) A sum of Rs. 40,000/- was paid to Sri Abu Yusuf for silt clearance at Moragong when only 25% of work was done.
- 6. (a) A sum of Rs. 6500/- was paid to Sri Dhirendra Kumar Choudhury for supply of gunny bags

but no supply was made.

- (b) A further sum of Rs. 3,500/- was paid to Sri Dinesh Chandra Singa for supply of bamboos whereas not a single bamboo was supplied.
- (c) Another sum of Rs. 5000/- was paid to Sri Nibaran Chandra Tarat for supply of bamboo whereas no supply was made."

These are the allegations Sir. There was another allegation against him. More than 5,000 bags of cement was supplied to the officer concerned and quite a good portion of that 5,000 bags was sold openly in the market. It was done so openly that the public became aware of it and there was a hue and cry. Then the officer sought for permission of the Department for re-bagging but that permission was not given. That allegation also was not enquired into. What does it mean? Does the Department want that corruption should go on unhampered in this way? If that is the way the department of the Government functions then I am sure, they will have to face the consequences.

Shri Atul Chandra Goswami—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাত্র পাঁচ
মিনিটতে হধাৰমান কথা সদনত কব খুজিছো। আমাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ বা
অত্যাত্য নদীৰ বানপানীৰ কথা ক'লে এতিয়া চৰকাৰে নিজৰ যি খিনি
দায়িত্ব আছে সেই দায়িত্ব খিনি লাহেকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনৰ গালৈ চমজাই
দিয়ে। "তাহানি এজন বজা আছিল—তেখেতে নদীৰ গড়াখহনীয়াৰ পৰা
ৰক্ষা কৰিবলৈ আতাহ বুলি এজন মানুহক দিছিল। তেওঁ গৈ কেনেকৈ
পানীৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব তাকে ভাবি ভাবি নদীৰ ঢৌ লিখি থাকে। মানুহে
সোধাত—"ৰজাই মোক ঢৌ লিখিবলৈ নিয়োগ কৰিছে বুলি কয় আৰু

এই চৌ লিখি নোহোৱালৈকে বানপানীৰ পৰা ভোমালোক বন্ধানাপোৱা।" এভিয়া কিছুদিনৰ পৰা আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থাও আভাজৰ চৌ লিখাৰ নিচিনা হৈছে। ভ্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন হৈছে, মিটিং বহিব কুমৰা আৰু ৰাও চাহাৰ আহিব কিন্তু কুমৰা আৰু ৰাও চাহাৰে Data সংগ্ৰহ কৰোভেই সময় যাব। আমাৰ মেল মিটিং আৰু Data সংগ্ৰহৰ কাৰণে যদি ভ্ৰহ্মপুত্ৰ বা সোৱনশিৰিয়ে ঠেহ ধৰি থাকিলেহেঁতেন ভেভিয়াহ'লে বেলেগ কথা। কিন্তু কুমৰাই আহক বা ভোমৰাই আহক বাবিষা অহাৰ লগে লগে ধনশিৰী, সোৱনশিৰি বহি নাথাকে। সেই কাৰণে ভ্ৰহ্মপুত্ৰ কিচনলৈ বাট নাচায় অসমে যি থিনি কৰিব পাৰে কৰিব লাগে। বিশেষকৈ মোৰ সমষ্টিত গাখীৰ খাটি, চুলুঙত, শিলঘাট, ধিংৰ যি মঠাউৰি আছিল তাত চুলুঙত এখন Sluice Gate আছে। বাৰিষা এই Sluice Gate থুলি দিয়ে। কিন্তু গাগলমাৰীত এটা চুঙা আছে। এই চুঙাটোৰে পানী ওলাই যাওতে বহুত সময় লাগে। এই চুঙাটোৰে দ্লুইচৰ ১ ঘণ্টাৰ পানী ওলাই যাওতে বহুত সময় লাগে। সেইকাৰণে এই গাগলমাৰিৰ চুঙাটো বহুল কৰিলে ভাল হয়।

অসম চৰকাৰৰ পুৰণি Land Acquisition Act মতে যি বিলাক মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছিল দেই মাটিৰ আজি পৰ্য্যন্ত ক্ষতি পূৰণ মান্তহে পোৱা নাই। মই আশা কৰিছো সোনকালে সেই মাটিৰ মূল্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

ইয়াৰ পাছত আমাৰ মথাউবি বিলাক শক্তিশালী কৰিব লাগে শিলঘাট-টিংঘাটৰ যি মথাউবি আছে সেইটোত মাছ সোমাবৰ কাৰণে মহলদাব সকলে মানুহৰ হতুৱাই কটাই দিলে। ইয়াৰ ফলত সেই অঞ্চলৰ মানুহৰ তুৰ্দশাৰ সীমা নাইকীয়া হৈছে। এই মথাউবি মানুহে ভাঙিছেনে প্ৰকৃতিৰ ছুৰ্যোগত ভাঙিছে এইটো অনুসন্ধান কৰা নহয়, ভঙাৰ পাছতহে বিভাগে গম পায়। মথাউবি কৈনেকৈ ভাঙে তাৰ বাবে দৃষ্টি দিবৰ কাৰণে তাত পুলিচ আদি ৰাথিব লাগে। E & D বিভাগৰ বিষয়ে আমাৰ কেইবাজনো সদস্যই কৈছে। এই মথাউবি পৰিদৰ্শন কৰিবৰ কাৰণে আমাকো Noitee দিছিল কিন্তু বাবে আহিও আমি চাব পৰা নাই। মোৰ বোধেৰে আমাৰ

সদনৰ কেইজননান সদসাই কথাটো চালে ধৰা পৰিলহেঁতেন। যি হওঁক ১৯৫৫ চনৰে পৰা যি বিলাক মাটি মথাউৰিৰ কাৰণে চৰকাৰে অধিপ্ৰহণ কৰিছে তাৰ ক্ষতিপূৰণ দিবলৈ অন্ধৰোধ কৰি মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Nakul Chandra Das-মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশৰ বানপানীৰ যিটো সমস্যা সেইটো অতি জটিল সমস্যা। গতিকে মই এই বিষয়ে বাহল্য কৰি কব খোজা নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগ গঠন হোৱাৰ পাছত আমি আশা কৰিছিলেঁ৷ যে, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ লগতে আন তান উপ-নদী সমূহৰো বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত এটা সক্ৰিয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব। কিন্তু টকা পইচাৰ অভাৱতে হওঁক ৰা কন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসমক মাহী আইৰ দৃষ্টিৰে চোঁৱাৰ বাবেট হওঁক, আজি পৰ্য্যন্ত ত্ৰন্মপুত কমিছনে আশানুৰপ ভাবে কোনো কামতে আমি দেখাত আগবাঢ়িব পৰা নাই। এইটো অতি পৰিতাপৰ বিষয়। মই আজি এইবিলাক বিষয়ে বিশদ-ভাৱে আলোচনা কৰিবলৈ বিচৰা নাই। অসমৰ বানপাীৰ ক্ষেত্ৰত মই মাত্র ইয়াকে কবলৈ বিচাৰিছোঁ যে, এতিয়া মে' মাহ শেষ হয়, অহা জ্ন মাহতেই বানপানী হব। আনহাতে ব্লাপুত্ৰ কমিচন হোৱাৰ পাচৰে পৰা আমাৰ মথাউৰি বিলাকৰ সম্পূৰ্ণ দায়িত এই আয়োগক দিয়া হ'ল। আমি জনাতে অসমৰ বহুতে৷ অঞ্চলতে বহুতো মথাউৰি অতি হুৰ্বল হৈ আছে। গতিকে এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন যদি এতিয়াৰ পৰা সতৰ্ক নহয়, তুৰ্বল মথাটাৰ বিলাক শক্তিশালী নকৰে, তেতিয়াহলে অহা বানপানীত আমাৰ ৰাজ্যক বানপানীৰ কৱলৰ পৰা ৰক্ষা কৰা টান হৈ পৰিব। উদাহৰণ স্বৰূপে মই কব খোজো যে, মললদৈ মহকুমাৰ দক্ষিণ পশ্চিম অঞ্চটে। বানপানীৰ প্ৰকোপত ক্ষতিপ্ৰস্ত হৈ পৰিছে, কিয়নো ভূটানৰ পৰা नेनी विलाक वाविया काले किएन क्यांट किएन क्यांट कार्टिहे অঞ্জকে প্লাৱিত কৰি ভোলে। সেই মথাউৰি বিলাক আমি নিজেও দেখিছো আৰু বিশেষজ্ঞ সৰলেও পৰিদৰ্শন কৰিছে। গতিকে এই অঞ্জ-টোক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এই তুৰ্বল মথাউৰি বিলাকক সবল আৰু শক্তি-শালী কৰি তোলাৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব লাগে। চৰকাৰে

এইবিভাগৰ বিষয়া সকলক এই সম্পর্কে যাতে সতর্ক কৰি দিয়ে ভাৰ বাবে অন্থবোধ কবিলো। বিশেষকৈ মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ শাকতোলা, ননৈৰ মথাউবি আৰু বঙামাটি কুৰুৱা মথাউবি যাতে অভি সোনকালে শক্তিশালী হয় ভাৰ বাবে এতিয়াৰ পৰা চৰকাৰে দৃষ্টি দিব বুলি আশা কৰিলো। দ্বিভীয়তে আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগ আৰু জলসিঞ্চন বিভাগ এই গুয়োটাৰে মাজত এটা সমন্বয় ৰখা দৰকাৰ। কিয়নো মথাউবি শক্তিশালী কৰাৰ লগে লগে সেই অঞ্জৱ পথাৰ বিলাকত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাও কৰিব লগা হ'ব।

আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাত মৰাধনশ্ৰী নদীৰ যিটো Small Irrigation Scheme আছে সেইটো এতিয়াও কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ লোৱা হোৱা নাই। গতিকে এই আঁচনিখন ৰাজহুৱা স্বাৰ্থৰ খাতিবত সোনকালে কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগে। তাৰ উপৰি ৰাজ্যগড় আৰু ভৈৰৱকুও অঞ্চলত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা অনতিপলমে কৰিব লাগে। মৰা ধনশিৰীৰ জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে প্ৰায় ২০ হাজাৰ একৰ মাটি খেতিৰ উপযোগী হব আৰু অধিক শস্য উৎপাদন হব। ভৈৰৱকুওত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে খেতি-বাতিৰ স্থবিধা হোৱাৰ লগে লগে ভূমিহীন কৃষক সকলৰ সমস্যা কিছু পৰিমাণে সমাধান কৰি মাটিৰ পট্টন দিব পৰা যাব। লগতে খেতি-বাতিৰো উন্নতি হব।

গতিকে মোৰ বক্তব্য শেষ কৰাৰ আগতে মই চৰকাৰক পুনৰ টানি অন্থবোধ কৰাে যাতে চৰকাৰে অতি সোনকালে আমাৰ তুৰ্বল মথাউৰি বিলাক শক্তিশালী কৰি তোলে আৰু বানপানী প্ৰতিৰাধৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সকলাে ব্যৱস্থা ক্ষিপ্ৰভাবে আৰু ভৎপৰতাৰে গ্ৰহণ কৰিবলৈ সংশ্লিষ্ট সকলাে মহলকে আৰু বন্দাপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কমিচনক সতৰ্ক কৰি দিয়ে। ইয়াকে কৈ মই মােৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলোঁঁ।

* Shri Mohidhar Pegu—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মথাউৰি সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে। মই বহলাই ক'ব খোজা নাই। ১৯৫০ চনৰ পাচৰে পৰা অসমত প্ৰাকৃতিক পৰিবৰ্ত্তন ঘটিছে। ১৯৫৪ চনতে

^{*} Speech not corrected

ভাৰত চৰকাৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ জাঁচনিকে জাভীয় সমস্যা হিচাবে ঘোষণা কৰিছিল। ইয়াৰ ৩ টা পৰ্য্যায় আছে। এটা তৎকালীন, এটা হস্ৰ ম্যাদী আৰু আনটো হ'ল দীৰ্ঘ ম্যাদী।

মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে বিশেষকৈ অসমত মঠাউৰি
নিৰ্মাণৰ কাম দীৰ্ঘসূত্ৰী। অৰ্থাৎ এই দেশৰ সেমেকা জলবায়্ৰ কাৰণে
সোনকালে বৰ্ষাকাল আহে ববষুণ আহে। গতিকে নিৰ্মাণৰ কাম মাৰ্চ,
এপ্ৰিল মাহত হ'লে নানান কাৰণত মঠাউৰিৰ কাম বিলাক সম্পূৰ্ণ আৰু
পৰিপক নহয়। ততুপৰি এই মঠাউৰি বিলাকত কিছুমান বিশেষ ধৰণৰ
কাৰিকৰী খুঁত বৈ যায়। মঠাউৰি নিৰ্মাণ কৰাৰ আগতে মঠাউবিৰ
তলিখন অভতঃ ১ ফুটমানকৈ খান্দি লোৱাৰ যিটো চৰকাৰী ব্যৱস্থা আছে
সেই মতে নকৰে আৰু ১'১০ কৰি যি হেলন দিয়াৰ নিয়ম আছে সেইটোও
মানি চলা নাই। বামিকিং আৰু ক্ৰালকিঙৰ কামো যেনেকৈ হাঙীৰে
গচকাই টিপ দিয়াৰ লাগে তেনেকৈ নিদি মাত্ৰ ১ ই kg. মানৰ এটা
ধুমুচ দি টিপ দিয়া হয়। গতিকে এই ধৰণৰ মঠাউৰি নিৰ্মাণৰ কাম
কাণ তত্ব নহৈ আৰু কি হব পাৰে ?

আৰু এটা কথা মঠাউৰি বিলাক কৰাৰ যি আঁচনি সেই আঁচনিৰ ক্ৰটীৰ কাৰণে কাম কৰাৰ ২।৩ বছৰৰ পিচত এইটো পৰিলক্ষিত হয় যে সেই বিলাকৰ মেৰামতিব কামত ১३/২ গুণ টকা খৰচ হৈ যায়।

(সময়ৰ সংকেত)

আৰু এটা কথা যে বান প্ৰতিৰোধৰ বাবে যি বিলাক আহিলা পাতি মজ্ত থাকিব লাগে সেই বিলাক মজ্ত নথকাৰ কলত বানপানীৰ সময়ত থৰ ধৰকৈ মেৰামণ্ডি কৰোতে বহুতো টকা অথলে যায়। তাৰ পাচত মাটি তোলা ক্ষেত্ৰত আগৰ Rit Measurment ব ঠাইত আজি কালি Cross Section Measurment হোৱাৰ ফলত প্ৰয়োজনীয় পৰিমাণৰ মাটিতকৈ কম মাটি উঠে। কিন্তু এই Measurment ৰ ফলত অধিক ব্যয় হয়, আৰু এক শ্ৰেণীৰ মানুহে টকা ঘটাৰ সুযোগ পায়।

ব্দাপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ বিপটৰ ৬ পূচাৰ পৰা ৮ পূচাৰ ভিতৰত উল্লেখ থকা মতে ৯ লাখ ২০ হাজাৰ টকাৰ ভিতৰত ১ নং আৰু ২ নং অনুচেছদত 8 লাখ ৫ হাজাৰ ৯ ল টকা ধৰা হৈছে। তাৰ মাত্ৰ ০ লাখ ১৭ হাজাৰ ২ ল টকা কম হৈছে। বাকী ০ নংৰ পৰা ২৪ নং ত কেৱল ঘৰ ভৈয়াৰৰ কাৰণে বখা হৈছে। ১৭ পৃষ্ঠাত দেখা যায় বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ১ কোটি ৪৩ লাখ টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে। এই পৰিমাণটো কম হৈছে, এই টকা আগৰ বছৰত কম আছিল। এইটো ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে লোৱা হৈছে। আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ব্যয় সংকোচ হৈছে। আকৌ ১৮ পৃষ্ঠাত চাকৰীয়াল সকলৰ দৰ্মহা ১ কোটি ৮ লাখ ৮১ হাজাৰ ৯৬৫ টকা ৰখা হৈছে। ইমান বিলাক খৰচৰ তুলনাত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাৰণে টকা কম হৈছে।

(সময়ৰ সংকেত)

শেষত মই কব্ খুজিছো যে পূৰ্বতে যি বিলাক প্ৰস্তাব আছিল সেই বিলাক ৰাজ্য চৰকাৰে আওকাণ কৰি একেবাৰে মই-মতালি ভাৱে কাম কৰিবলৈ লৈছে। এই বিষয়ে আশাকৰো চৰকাৰে মনোযোগ দিলে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম হয়তো হব পাৰে।

Mr. Speaker—এতিয়া তিনিটা বাজি > মিনিট গ'ল। হুচেইন আপোনাৰ সময় ৫ মিনিট।

Shri A. N. Akram Hussain—ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আয়োগ গঠন হোৱাৰ পাচত ৰাইজৰ মনত যি সকাহৰ আৰু আশাৰ সঞ্চাৰ হৈছিল তাৰ পৰাই ৰাইজে ভাৰিছিল যে অসমত শস্যবে নদন-বদন হৈ উঠিব। কিন্তু চৰকাৰৰ কাৰ্য্য পদ্ধতিত ৰাইজ এতিয়া হতাশ হবলগীয়া হৈছে, আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগৰ কোনো কাম বিশেষ ভাবে হাতত লব পৰা নাই। ইয়াৰ কাৰণেই যে অসম চৰকাৰক বৰ সাধু হেন ভাবি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মাহী আইৰ চকুৰে চাইছে। এই আয়োগৰ কাৰণে যি অৰ্থৰ প্ৰয়োজন সেই অৰ্থ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়া নাই আৰু অসম চৰকাৰেও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আদায় কৰিব পৰা নাই। এই আয়োগৰ কাৰ্য্য পালনৰ আৰ্থ অসম চৰকাৰে লাখ লাখ অসমৰাসীক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দানোদৰ ভেলি প্ৰজেক্টত যেনেকৈ উদাৰ ভাবে অৰ্থ ব্যয় কৰিছে তেনেকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিঃত্ৰণ আয়োগক প্ৰাধান্য দিবলৈ জোৰ

কৰিব লাগে। কবলৈ তথ লাগে মঠাউৰিত এচপৰা মাটিও নপৰাকৈয়ে এই আয়োগৰ কামৰ নামত কেইবা কোটি টকা বায় হৈ গৈছে। এই টকা কলৈ গৈছে? ইয়াত এটা বহুস্য আছে। এই আয়োগৰ যি জন চেয়াবমেন—তেখেতৰ নাম কোমৰা। মই হাট-বজাৰৰ কোমৰাৰ কথা কোৱা নাই। তেখেতে অফিচৰে এটা কোঠা দখল কৰি আছে। তেখেতৰ এই কোঠাটা সজাবৰ কাৰণে যিমান টকা খৰচ হৈছে আৰু তাত যিমান বিলাক আচবাব ৰখা হৈছে ৰোধহয় আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীব ঘৰতো ইমান আচবাব নাই। আশাকৰো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে মিতবায়ী হবলৈ নিৰ্দেশ দিব।

মোৰ সমষ্টিৰ ছয়গাওঁৰ আলিকাষত ব্ৰহ্মপুত্ৰ গৰাখহনীয়াই ভাঙিছে। এই ঠাই মুখ্যমন্ত্ৰীয়েও পৰিদৰ্শন কৰি আহিছে। আৰু তাৰ প্ৰতিৰোধৰ কাম চলিব ধৰিছে। বৰ্ত্তমান এই মঠাউৰিটো ভাঙি গ'লে ১৯ খন গাঁৱৰ হাজাৰ হাজাৰ বিঘা মাটি বালিময় হব আৰু সেই অঞ্চলৰ ছখীয়া খেতিয়েক সকল ভিক্ৰাৰী হৈ পৰিব। গতিকে এই ১৯ খন গাঁৱৰ ৰাইজক চৰকাৰে ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিব লাগে।

ইয়াৰ লগতে মই কব খুজিছো যে সমগ্ৰ অসমৰ খেতিপথাৰ বিলাক ব্ৰহ্মপুত্ৰ আয়োগে Insure কৰিব লাগে। আৰু ইয়াৰ Premium দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু যেতিয়া খেতি নষ্ট হব ভেতিয়া তৎক্ষণাত তাৰ ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ নিয়ম থাকিব লাগে।

এতিয়া মই আপোনাৰ জৰিয়তে চৰকাৰক অন্বৰ্ষাধ জনাও যেন পূব চমৰীয়া শৌজাত কলহী নদীৰ পাবেদি গুমিৰ পৰা কৰাইবিল গাঁৱলৈকে মঠাউৰি সাজি এই ছখন মৌজা বানপানীৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব লাগে। সামৰণিত এইটো কথা কওঁ যে বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কৰ্মচাৰী সকলে সকলোৱে বেয়া কাম কৰে সেইটো নহয় কিন্তু Gauhati ৰ S. E. আৰু Executive ইঞ্জিনীয়াৰ আৰু আন কেইজনে বেচ Sincerely কাম কৰে। এই বিষয়ত মই Gauhati ৰ Supdt. Engineer (E&D)ৰ কথা উল্লেখ কৰিব খোজো। কিন্তু আমাৰ কিছুমান কংগ্ৰেছী স্বাৰ্থপৰ মান্ত্ৰহে এই সকল লোকক Transfer কৰিবৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীক বিভ্ৰান্ত কৰিব বিচাৰিছে ইয়াত যেন তেখেত বিভ্ৰান্ত নহয়। ইয়াকে

অনুৰোধ কৰি মই সামবণি মাৰিলো।

* Shri Surendra Nath Das—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাইজ বছৰে বছৰে এই ভয়াবহ বানপানীৰ কৱলত পৰি জুৰুলা হৈ পৰিছে, সেইটো ভাবিলেই ভয় লালে। প্ৰতি বছৰে এইদৰে বা আৰু এমাহ মান পিছতেই ভয়াবছ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হব। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত গুৰুত্ব চৰকাৰে দিছে যদিও মান্তহক ৰক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ব্যৱস্থা বা কাৰ্য্যকৰী পত্না দেখিবলৈ পোৱা নাই। সেই কাৰ এতিয়া বানপানী আহিলে বাইজৰ যথেপ্ট ক্ষতি হব। সেই কাৰণেই ইয়াৰ পৰা কেনেকৈ বক্ষা কৰিব পৰা বার ভাব বিশেষ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব লাগে।

এই ক্ষেত্ৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন গঠন হোৱাত আমি সুখী হৈছো কিন্তু এতিয়াও আমাৰ লাখ লাখ কোটি টকাৰ খাদ্য বস্তু নষ্ট হৈ যায় কিন্তু আমাৰ
ৰাজ্যৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক সকলক ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই। আমাৰ বহুত
মঠাউৰি বন্ধা হৈছে কিন্তু থিক সময়ত মেৰামতি ইত্যাদি নকৰাৰ কাৰণে
ভয়াবহ অৱস্থাৰ সৃষ্টি হয়। May মাহত হে কাম আৰম্ভ কৰিছে কিন্তু
১৫ দিনৰ ভিতৰতে বানপানী আহি পাবই। নতুনকৈ দিয়া মাটি ভালদৰে নবহিলে বাদ্ধ বিলাক উটি যাব। গতিকে এইদৰে দেৰিকৈ কাম
কৰিলে ৰাইজক ৰক্ষা কৰিব নোৱাবিব।

উদাহবণ স্বৰূপে কওঁ যে পাগলদিয়া নদীৰ মঠাউৰিত Breach হৈছে।
আৰু এখন নতুন নদীত পৰিণত হৈছে। তাৰ পৰা বহুত মানুহৰ খেতিৰ
মাটি নষ্ট হৈছে। কিন্তু কাম আৰম্ভ হৈছে যদিও যি ধৰণেৰে কাম
বিলাক কৰিব লাগিছিল বা যি ধৰণে Officer সকলে থাকি নিৰ্দেশ
দি কাম কৰিব লাগিছিল সেই মতে হোৱা নাই। মই নিজে এই এলেকা
চাবলৈ গৈছিলো আৰু স্থাধিছিলো S. D. O. বা Oversseer কোনোবা
আহিছিল নে নাই কিন্তু জানিব পৰিলো তেওঁলোক অহা নাই আৰু
মোহৰাৰে জোখ মাপ লৈ আছে। মোহৰাৰে জোখ ল'লে ত্নীতিৰ সন্দেহ
থাকে। সেই কাৰণে বিশেষ ভাবে এইটোলৈ নজৰ দিব লাগে কিয়নো
এই Project ত ২ লাখ টকা খৰচ হৈছে। তাৰ বান্ধ ভাঙি নদীত পৰিণত

^{*} Speech not corrected

হোৱাৰ ফলত ১৫ দিনৰ ভিতৰতে আমাৰ ২ লাখ টকা নষ্ট হৈ যাব বিশেষকৈ ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যনৰ চেয়াৰমেনে নিজেই চাই আহিছে, কিয়নো যি ঠাইত কাম কৰিব লাগিছিল তাত কাম হোৱা নাই, গতিকে এই বিষয়ে প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। লগতে জলসিঞ্চনৰ অৱস্থা সম্পৰ্কে মই অলপ কব খোজো। নদী বিলাকৰ ২/০ ফালংৰ দূৰে দূৰে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা আছে কিন্তু আচৰিত কথা যে মোৰ সমষ্টিত আজি ১১ বছৰে বাইজে পানী পোৱা নাই। তাৰ ৰাইজে আহু ধান কৰে কিন্তু পানী নোপোৱাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ খেতি মৰি গৈছে।

গতিকে জলসিঞ্ৰ কাম অতি সোনকালে হাতত লব লাগে বুলি অমুবোধ কৰি মই সামৰণি মাৰিলো।

* Dr. Surendra Nath Das—মই কর্ত্তন প্রস্তারটো সমর্থন কৰি থ্যাব ক'ব খোজো । আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে—বাননিয়ন্ত্রণৰ ক্ষেত্রত যি ধন খৰচ হয় তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ অপচয় হয়। এইটো কেরল সদস্য সকলৰ কথাই নহয় গোটেই অসম বাসী বাইজৰ কথা। এইটো অপ্রিয় সত্য হ'লেও যদি এইদৰে চলি থাকে তেনেহলে আমি বান নিয়ন্ত্রণৰ কামত আগুরাই যাব নোৱাৰিম।

কিন্তু বান নিয়ন্ত্ৰণৰ নামত কি হৈছে তাৰ এটা উদাহৰণ দিও। বৰপেটা মহকুমাৰ মৰাচাউল খোৱা নদীত এটা মঠাউৰি দিয়া হৈছে, তাৰ মাজৰ ১ই মাইল ঠাইত মঠাউৰি নাই, ফলত প্ৰত্যেক বছৰে বানপানীয়ে শস্য নষ্ট কৰি আছে।

মই বিধান সভালৈ অহাৰ পৰাই এই কথা কৈ আছো। কিন্তু পুফল একো নাপালো। আৰু সেই কাৰণেই ঘিলাজৰি অঞ্চলৰ ৰাইজে ভূগি থাকিব লাগিব আৰু আমি সহায়েই কৰি থাকিব লাগিব।

কুকুৰজানত ১২ লাথ টকা লোৱা হৈছিল বান্ধ বান্ধিবৰ কাৰণে কিন্তু আজিলৈ মাথো দেড় লাখ টকাৰহে কাম হৈছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য দাস ডাঙৰীয়া আৰু গিয়াচুদ্দিন আহমেদ চাহাবেও কৈছে যে সম্পূৰ্ণ টকা নাথাকিলে আঁচনি লবই নালাগে কিন্তু তথাপিও আধা কাম কামৰ কাৰণে কম টকা লৈ কাম আৰম্ভ কৰিব নালাগে। তেনে কৰাৰ ফল ৰাইজেও নাপায়। মই সেই কাৰণে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অফু-

^{*} Speech not corrected

ৰোধ কৰো যাতে আঁচনিব কাম হাতত লোৱাৰ আগতে সম্পূৰ্ণ হয় নে নহয় সেইটো লক্ষ্য কৰে। ইয়াকে কৈ কৰ্ত্তন প্ৰস্থাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যব সামৰণি মাৰিলোঁ।

Shri Pitang Konwar—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাননিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কত অনা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই কৰ বিচাৰিছোঁ যে আজি সঁচাকৈ আমন্দিত হৈছো যে চৰকাৰে মথাউৰি ৰক্ষাৰ বাবে এটা কাম কৰিছে অৰ্থাৎ বালিৰ বস্তা ঠিক কৰি ৰাখিবলৈ টেণ্ডাৰ কল কৰিছে। কিয়নো এইবাৰ বানপানী সঁচাকৈ আহিব বুলি চৰকাৰে ভাবিছে যেন পাওঁ।

गरे এটা অঞ্চলৰ কথা क**ওঁ** সেইটো হৈছে মায়ং অঞ্চলৰ কথা। মই অহাৰ আজি ৫ বছৰেই হ'বৰ হ'ল, মই প্ৰশ্ন আৰু বকুতাৰ যোগেদি সেই একেটা কথাকেই কৈ আহিছো কিন্তু কামটো কৰা নাই। সেইটো শ্ৰীমহেন্দ্ৰ নাথ হাজবিকাৰ সমষ্টি। সেই অঞ্চলত ভ্ৰহ্মপুত্ৰৰ মথাউৰি আজিলৈকে হোৱা নাই। অন্ততঃ মন্ত্ৰীজনাৰ সন্মান ৰক্ষা কৰিবলৈ হ'লেও সেই মথাউৰিব কামখিনি কৰা উচিত। ত্ৰহ্মপুত্ৰ মথাউৰটিটা ধনশিমলুৰ পৰা হিটোখুন্দা পাহাৰলৈ নোহোৱাৰ ফলত সেই ঠাইৰ মানুহবোৰ এতিয়া উঠি আহি ফৰেষ্ট আৰু জঙ্গল আদিত বহিবলগীয়া হৈছে। আকৌ শিল-ঘাটব পৰা ভূৰাগাওঁ লৈ মথাউৰি কৰিছে যদিও মথাউৰিৰ মেৰামতি কাম বছৰি ভাল-দৰে হৈ হুঠে। এই ধৰণে খাম-খেয়ালী যাতে নচলে সেইটো আশা কৰিছোঁ। Flood Control Commission ৰ চেয়াৰম্যানে আমিলিঘাটৰ ওচৰৰ ডিমাল অঞ্জ আৰু ভ্ৰাগাওঁ অঞ্চনটো চাই আহিছে। ডিমালৰ পৰা আমিলিঘাটলৈ চাই আহিছে। সেই অলপমান কামত ৩০ হাজাৰ টকাও খৰচ নহয় অথচ কামখিনি এতিয়াও হোৱা নাই। আকৌ নামগাওঁব পৰা এলাহি লৈ এই কেইমাইলৰ কাম হোৱা নাই। ইয়াৰ কাৰণ কি ? ইয়াতো ছয়োপাৰে মথাউবি হব লাগে। আকৌ মথাউবিৰ বাবে টেগুৰ কল, কৰিছে কিন্তু পুৰণি খন্দা মাটিকে পুনৰাই খান্দি মথাউৰিত মাটি দিছে কিন্তু আচলতে মথাউবিত মাটি বেছি উঠা নাই। নতুন খাল খান্দিলেহে বেছি মাটি উঠিব। তাতো আকৌ Sluice Gate নাই। ফলত পানী জমা হৈ ধান আৰু অন্তান্ত শস্য আদি নষ্ট হৈছে!

ইয়াত Sluice Gate ৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব লাগে। ইয়াকে के भाव वक्कवाव मामविष् माबिला।

* Shri Pushpadhar Chaliha—অধাক্ষ মতোদয়, বাননিয়ত্তণৰ বিষয়ে যথেষ্ঠ আলোচনা হৈছে। মই মাত্ৰ কেইটামান প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াবলৈ থিয় হৈছো। আমাৰ অসমত প্ৰাকৃতিক দূৰ্যোগে এটা অন্যতম পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰে। এই মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰকে ধৰি নানা নদ-নদীয়ে আমাৰ অসমত বাননিয়ন্ত্ৰণত এটা সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। আৰু এই সমস্যা সমাধানত আমাৰ চৰকাৰ যথেষ্ট পৰিমাণে কৃতকাৰ্য্যও হৈছে। কাৰণ আজি ২০ আগৰ যিটে। ছবি অসমত দেখা পাইছিলোঁ আজি সেই ছবি নাই। অন্ততঃ মোৰ নিজৰ জিলা শিৱসাগৰতে ৪টা অঞ্চল যেনে জকাইচুক, কোঁৱৰপুৰ পানিদিহিং আৰু ঠাওৰা, এই ৪টা অঞ্চলত ১৯৫০ চন্ত ভূমিকম্প হোৱাৰ পিচৰে পৰা বানপানী হৈ আছিল, কিন্তু সৌভাগ্যবশতঃ চৰকাৰৰ আঁচনিৰ জৰিয়তে এই ঠাই বিলাকত এতিয়া বাননিয়ন্ত্ৰণ কৰা হৈছে। ফলত বাইজেও বক্ষা পাইছে আৰু শস্য আদিও বৃদ্ধি হৈছে। যদিও যোৱা বছৰ কোঁৱৰ পুৰত এটা অপ্রত্যাশিত ঘটনা ঘটিছিল। মই চৰকাৰক প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াওঁ যে যাতে E & D আৰু P. W. D. তে সম্ভষ্ট নাথাকি ত্রহ্মপুত্র কমিচনৰ সীমাবদ্ধতা গুছাই দি ত্রহ্মপুত্র নিয়ন্ত্রণ কৰাৰ লগে লগে ইয়াৰ উপনৈ সমূহে৷ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা হাভত লব লাগে। তাৰ বাহিৰে সৰু-স্থুকা নদী বিলাক ${
m E} \ \& \ {
m D}$ বিভাগৰ হাতত থাকিব। কিয়নো ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যনে ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ চকু দিওঁতে স্ক্-ত্বা নদী বিলাকলৈ পিঠি দিয়াটো এটা ডাঙৰ সমস্যা হৈ পৰিছে। মোৰ সমষ্টিৰ নামতি নদীৰ ২/২ই মাইল ঠাইলৈকে আজি ১০ বছৰে পিঠি দি আহিছে। ফলত ২া৩ খন মৌজাৰ লোকে কণ্ঠ ভোগ কৰিছে। আকৌ দিবাং, দিখৌ নদীতো কোনো মনোযোগ দিয়া নাছিল। ফলত যোৱা বছৰো এই অঞ্চলৰ লোক ক্ষতিগ্ৰন্ত হৈছে। মথাউৰি মেৰামতি কৰোতে টকাবো অভাব হয় অথচ ক্তিগ্ৰন্থ মৌজাৰ লোকক সাহায্য আদি দিয়া কামত প্রায় তিনিগুণ টকা খবছ হয়। এই বিলাক কথা ভাবি চাব লাগে। বৰ স্থখৰ বিষয় যে এই বিষয়ে ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীয়ে বিহুৰ আগ-शिर्ट किव पित्र वृत्ति कथा पिर्ट । গতিকে তেখেতৰ শলাগ লৈছোঁ

^{*} Speech not corrected

SERVICE OF THE PERSON

আৰু এটা গুৰুহপূৰ্ণ কথা হ'ল যে জলসিঞ্চন বিভাগটোৰ লগত কৃষি
বিভাগৰ অলপ Co-ordination থাকিব লাগে। নহ'লে ঠিক দায়িত্ব
পালনত অস্থবিধা আহি পৰে। গতিকে নিয়ন্ত্ৰণৰ যিবিলাক স্থবিধা
সেই বিলাক উপভাগত আমি মনোনিবেশ কৰিব পৰা নাই। এই
নদী বিলাকত মঠাউৰি বন্ধা বা আন ব্যৱস্থা লোৱাৰ লগে লগে ভাৰ
পৰা যাতে বন্ধিত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা হয় তাৰ এটি স্থন্ধ দৃষ্টি আগত
ৰখিহে এই আঁচনি বিলাক কৰিলেহে সমস্যা বিলাকৰ সমাধান হব।

তাৰপিচত আৰু কিছুমান আছে যিবিলাক কথা আমি সকলো সদস্যই বিধান সভাত সদায়ে মনোনিবেশ কৰি আহিছো। মই আশা-বাদ, নিৰাশবাদী নহয়। আমাৰ চৰকাৰে যিবিলাক আঁচনি লয় ভাক কাৰ্য্যকৰী কৰা ক্ষেত্ৰভ যাতে স্থবিধাবাদী সকলে স্থবিধা নলয় ভাৰ বাবে সদায়ে চৰকাৰক অনিৰ্বদ্ধ ভাৱে অনুৰোধ কৰি আহিছো।

(সময়ৰ সংকেত)

মই এটা উদাহৰণ দিছো—শিৱসাগৰৰ পৰা ঠিকাদাৰ সকল আহি ইয়াত নিবেদন জনাইছে। তেওঁলোকে হয়তো ১/২ হাজাৰ টকাৰ কাম পোৱাত ব্যাঘাট জনিছে। গতিকে কিছু স্বাৰ্থ জড়িত লোকৰ কাৰণে যাতে আমাৰ তুখীয়া ৰাইজ এই কাম বিলাকৰ বঞ্চিত নহয় এই বিষয়ে চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আৰ্ক্ষণ কৰিলে।। মই বহুতো তথ্য পাতি লৈ আহিছিলো। সময়ৰ নাটানত কৰ নোৱাৰিলো। মই মাত্ৰ শেষত কওঁ যে বান বিহন্দস্থ সকলৰ কাৰণে মুৰামুৰী সময়ত যি সাহায্য আগবঢ়াই তাৰ যাতে ভালদৰে প্ৰয়োগ হয় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ তীক্ষ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। শেষত ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচন, E & D বিভাগৰ যাতে এটা স্থায়ী ব্যৱস্থা হয় আৰু ডাঙৰ ডাঙৰ আঁচনিৰ ফালে চকু ৰখাৰ উপবিও সৰু সৰু আঁচনিৰ লগত যাতে ইয়াৰ Co-ordination সদায় থাকে তাৰ বাবে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি সামৰণি মাৰিলো।

আধ্যক্ষ-৩-১৫ মিনিটত Debate Close কৰা কথা। আৰু ১০ মিনিট বঢ়াব লাগিলে বেছি হয়। সনাতগৰটো লিপ্তত নাম নাই। শ্ৰীকবীৰ বায় প্ৰধানী—মোৰ নাম দিয়া আছে। শ্ৰীধৰণীধৰ চৌধুৰী—মই যোৱা কালিয়ে নাম দিছো।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী— ৩-১৫ মিনিট হলেই আৰু বেছি সময় accept কৰিব নোৱাৰি।

শ্ৰীভুবনেশ্বৰ বৰ্মণ—বিভৰ্কৰ সামৰণি মৰাত আমি ভাল পাইছো। এতিয়া উত্তৰ লাগে।

অধ্যক্ষ-প্রত্যেক দিনেই লিষ্ট দিব লাগে।

শ্রীত্লাল চন্দ্র বৰুৱা—ইমান থিনি সময় দিলে যেতিয়া আৰু ১০ মিনিট সময় বঢ়াই দিয়ক।

অধ্যক্ষ— তেনেহলে ৩-৩ ি মিনিট লৈ বঢ়াই দিয়া হওক।

(সদনে সন্মতি দিছে)

Shri Dharanidhar Choudhury—অধ্যক্ষ মহোদয়, বান ভিত্তব সমস্যাটো অতি ভটিল আৰু বৃহৎ। অসমৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ হলে Expert সকলৰ মতে অতি কমেও ৫০০ কোটি টকাৰ প্ৰয়োজন। আমাৰ মুখা-मन्त्री ডाঙवीराव এটা Statement छ ७ (मिश्ला (छार छव माउ १०० কোটি টকা হলেহে বুজন পৰিমাণৰ কাম হব পাৰে। প্ৰশ্ন হৈছে ৫০০ কোটি টকা অসম চৰকাৰে কেতিয়া বা ক'ৰ পৰা যোগাৰ কৰিব ? কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও ১০১ বছৰত ইমান টকা দিয়া সম্ভৱপৰ নহয়য়েই ২০০২৫ বছৰৰ ভিতৰত্ত ইমান টকা অসমৰ বান নিঃস্ত্ৰণ ক্ষেত্ৰত খবছ কৰাটো বোধহয় সম্ভৱপৰ নহয়। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সৌজন্যত ভ্ৰন্নপুত্ৰ কমিশান যদিও প্ৰতিষ্ঠা হ'ল-ক্ষিশানে কামত আগবাঢ়িব পৰা নাই। এই বছৰত আৱশাকীয় টকাখিনি এতিয়ালৈকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দিয়া নাই। কথিত আছে— 'যি মূলা বাচে ভাৰ ছপাততে চিন''। দেই দেখি কমিশ্যনৰ ওপৰতে আমি নিৰ্ভৰ কৰি থাকিলে নহব। অসম চৰকাৰৰ অসমৰ জনসাধাৰণৰ ছুথ-কষ্ট লাঘ্ব কৰাৰ দাঙ্গি আছে। গতিকে ডাঙ্গৰ জাচনি বিলাক কমিশানৰ ওপৰত এৰি দি সৰু সৰু আঁচনি বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে সকলো ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা উচিত হব।

বৰপেটা মহকুমাৰ প্ৰমাৰা নদীটোৰ মাজভাগত মঠাউৰি নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। ওপৰৰ ফালে সেঁ৷ পাৰত কঠলমুৰী ঘাটৰ ওপৰ অঞ্চলত

ৰূপহী নদী আৰু প্ৰত্মাৰা নদী লগ হৈছে আৰু সেই অঞ্চলত কোনো মঠাউৰি নথকাৰ ফলত পানীবোৰ কঠলমুৰী ঘাটৰ পৰা যি মঠাউৰি আছে তাৰ ওপৰৰ ফালেৰে সুমাই প্ৰতি বছৰে খেতিপথাৰ নষ্ট কৰে। ভাক ৰোধ কৰিবলৈ ৰূপহী নদীৰ পাৰত মঠাটৰি বান্ধিবলৈ হাতত ললে। একেবাৰে সৰু ধৰণৰ মঠাউৰি তথাপি যোৱা বছৰত মঠাউৰি-টোৰ কাম সম্পূৰ্ণ নহ'ল ফলত প্ৰমাৰা নদীৰ সেঁ৷ ফালৰ সকলোবোৰ খেতি-বাতি নষ্ট হ'ল। এই বছৰো এতিয়ালৈকে মঠাউৰিটো সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈকে কাম হাতত লোৱ। হোৱা নাই। এই অঞ্চলত এটা ডাঙৰ সমস্যা হৈছে পত্নাৰাৰ সোঁ ফালত ময়নাজান আৰু টেকলাৰ জান নামেৰে হুট। জান আহে । কেইবছৰমান আগতে ময়মাজানত এখন পানীহুৱাৰ সাজিছিলে কিন্তু সেই বছৰতে বানপানীয়ে পানীতুৱাৰখন ভাঙি দিলে। যোৱা বছৰত আকৌ টেকেলা জানত এখন পানীহুৱাৰ সাজিলে কিন্তু বানপানী অহাৰ লগে লগে দেইখন পানীহুৱাৰো ভাঙি থাকিল। কিন্তু সাধাৰণ জ্ঞানৰ দাৰাই উপলব্ধি কৰিব পাৰি পানী স্ৰোত্ৰ অনুপাতে ময়না জ্ঞান টেকলা জান হয়োটা জানতে হুখন পানীহুৱাৰ একেলগে সাজিব লাগে, কিন্ত Department ৰ Engineer সকলে সেইটো কৰিবলৈকে কিয় অনিচ্ছু হ আমি বুজিব পৰা নাই। মই অলপতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমি-চনৰ Chief Executive Officer জনক লগ ধৰি তেওঁক অহুৰোধ কৰিলো এই জান ছটাত অতি সোনকালে ছটা পানীছুৱাৰ সজাৰ ব্যৱস্থা লবলৈ। তেখেতে মোক জনালে তাকে কৰিবলৈ হলে কিছুদিন পানীৰ গতি Observe কৰিব লাগিব। মই আচৰিত হলো কাৰণ ১৯৫৪/৫৫ চনত এই ঠাইত মঠাউৰি সজা হয় আৰু প্ৰতি বছৰে বানপানীৰ উপদ্ৰব দেই অঞ্জত হয়—তেনে অৱস্থাত বিভাগীয় কৰ্মচাৰী সকলে যদি এই সনস্যা Observe কৰা নাই তেন্তে তেওঁবিলাকে ইমান দিনে ভাত কি কৰি আছে ? মই জনাত দেই অঞ্চলত নানা ধৰণৰ Investigation, Survey আদি কেইবছৰমান আগতে কৰিছিল। সেইবোৰ ৰেকৰ্ড ক'ত গ'ল। মোৰ এই কথাত এটা দন্দেহ হৈছে দৰাচলতে জৰীপৰ অভাব নে কৰ্মচাৰী সকলৰ কাম কৰাৰ আগ্ৰহৰ অভাব।

জৰীপৰ কথাত মোৰ এটা কথা মনত পৰিছে। ১৯৪৭ চনতে

মানাহ নদীৰ জ্বীপৰ কাম আৰম্ভ হৈছিল। এতিয়া শুনিব ধৰিছো যে মানাহ নদীৰ জ্বীপ আদিব নথি-পতকে বিচাৰি নোপোৱা হৈছে। যদি এইটো সঁচা হয় তেন্তে মানাহ নদীৰ নিয়ন্ত্ৰণ আমি আশা কৰিব পাৰো নে !

পছনাবা নদীৰ সোঁফালে বঠলমূৰি ঘাটৰ পৰা কৰ্দেগুৰী বামাখাত। ৰাস্তালৈকৈ যি ডোখৰ মঠাউৰি আছে সেইখিনিও যথেষ্ট ৩খ নহয়। । যোৱা বছৰ বানপানীৰ সময়ত সেই অঞ্চলৰ মঠাউৰিৰ অক্টে। চাবলৈ মই গৈছিলো। দেখিলো হাজাৰ হাজাৰ মানুহে মঠাউৰিৰ ওপৰত মাটি দি আছে, মঠাউৰিৰ ওপৰত অলপ অলপ পানী উঠিছে আৰু মানুহ বিলাকে পানী বন্ধ কৰিছে। মানুহ বিলাক আত্ত্বিভ লগতে উত্তেজিত। আমাৰ জীপখন ওচৰ চপাত কিছুমান মানুহে চিঞৰি ক'লে F&D ব গাড়ী আহিছে পানীত পেলাই দিব লাগে। তেতিয়া মই গাড়ীৰ পৰা নামি গলো আৰু মানুহবোৰে সোৰ ওচবলৈ আহি তেওঁলোকৰ ভয় ও আতঙ্কৰ কথা কবলৈ ধৰিলে। মই লক্ষ্য কৰিছো যে মঠাউৰিটো ইমান দিনে ওখ নকৰাত মানুহৰ ধৈৰ্য্যৰ সীমাৰেখাৰ শেষ বিন্দু পাইছে গৈ।

Shri Lakshyadhar Choudhury— ই এইখিনিতে এটা কথা কব বিচাৰিছো—তেখেতক ৰাইজে যে বেৰি ধৰিছিল—তেখেতক বেৰি ধৰাটো দেখুৱাবলৈ ৰাইজক আগতে জনাই দিছিল নেকি!

Shri Dharanidhar Choudhury— মই ৰাইজক বেৰি ধৰিবলৈ জনোৱাতো নাছিলোৱেই আৰু বোনা দিনে দেৰি ধৰিবলৈ নক'মও। দৰাচলতে ৰাইজ মঠাউৰিৰ পৰা হব পৰা সন্তাব্য হুৰ্গতিত আভ্স্কিত হৈছিল।

Shri Dulal Chandra Barua—তেতেতে এফালে Party ৰ সভ্য আন কালে Party ৰ Secretary, গতিকে তেখেতৰ মুখতেই এনেকুৱা কথা গুলালে আমাৰও তেনে ধৰণৰ কথা ওলাবই। তেখেতৰ এই কথাটোৱে কাৰোবাক Encourage কৰিছে নেকি !

Shri Dharanidhar Choudhury—মই কাকো Encourage কৰা নাই।
মই সকলো প্ৰকাৰ হিংদাশ্মক কামভেই বিশ্বাস নকৰো। মই মাথো
সেই অঞ্চলৰ মাত্ৰহ বিলাকৰ প্ৰকৃত অৱস্থা আৰু অত্নভূতিৰ কথাহে

সদনত দাঙি ধৰিব বিচাৰিছো।

নদীবোৰৰ পাবত মঠাটুৰি বান্ধোতে যি বিলাক মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে জসমৰ প্ৰায় ঠাইতে সেইবোৰ মাটিৰ ক্ষতিপূবণ চৰকাৰে ৰাইজক দিছে। পহুমাৰা মঠাউৰি বান্ধিবলৈ লোৱা হৈছে ১৯৫৪।৫৫ চনতে কিন্তু আ জলৈকে পহুমাৰা নদীৰ পাবৰ মাটিৰ (১ম কেজৰ) ক্ষতিপূৰণ ৰাইজক দিয়া হোৱা নাই। বিচাৰ কৰি জানিব পাবিছো যে ক্ষতিপূৰণৰ সেই ফাইলটো খেনো জদৃশ্য হৈছে। মই চৰকাৰক টানি জমুৰোধ জনাও যেন এই স্কুদিনৰ পৰা পৰি থকা ক্ষতিপূৰণ সমূহ অতি সোনবালে ৰাইজক দিয়া ব্যৱস্থা কৰে।

Shri Atul Chandra Goswami—অসমৰ অন্যান্য ঠাইৰ বানপানীৰ কাৰণে যিমান টকা চৰকাৰে দিছে ভাৰ ভিতৰত তেখেতৰ সমষ্টিতেই আটাইতকৈ বেচি দিছে।

Shri Dharanidhar Choudhury—মাননীয় সদস্জনে এই ২বৰ ক'ত পালে, ছথেৰে দৈতে জনাও যে এই খবৰটে। সঁচা নহয় দিৰিং নামৰ এটা পাগলাদিয়াৰ সুঁতি ফালি আহি কালদিয়া নদীত পৰি বজালী অঞ্জত বানপানীৰ সৃষ্টি কৰিছে আনহাতে পাগলাদিয়া, বুঢ়াদিয়া, টিছ কালদিয়া আৰু প্ৰমাৰা নদী লগ হৈ বৰপেটা মহকুমাৰ সোঁ মাজত বিৰাট বানপানী সৃষ্টি কৰে। কিন্তু আজিলৈকে এই বানপানী ৰোধ কৰিবৰ বাবে একো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। যে'ৱা বছৰ ৰাঘবৰ মঠাউৰি দঙ্ৰা অঞ্চলত ভাত্তি যায়। এইবাৰ সেই অঞ্চলত এটা Retirement বান্ধ দিব ধৰিছে। এই বান্ধটো সাজিবলৈ ঠিকাদাৰ সকলক প্ৰতি ঘন মিটাৰ মাটিত ২°১৫ পইচা হিচাবে ৰেট্ দিয়া হৈছে। मठा छिबिटि। छेब्रख धवरण वाकिवरेन लाउा देश्ह शिव्हिक छिकानां मकरन Superintending Engineer ক জনালে বতৰৰ এই শেষ অৱস্থাত এই ৰেটৰে কাম কৰা টান গভিকে ২'১৫ পইচাৰ ঠাইত ২'৩০ পইচা দিব লাগে। ঠিকাদাৰ সবলৰ এই অনুৰোধ Engineer জনে গ্ৰাহ নকৰিলে। ভাল কথা। কিন্তু এতিয়া জানিব পাৰিছো যে যি সকল ঠিকাদাৰে অকলে Engineer ক নিবেদন জনাইছে সেই বিলাক ঠিকা-দাৰক ২°৪•/২°৫• পাইচা লৈকে ৰেট বঢ়াই দিছে। যদি সময়ত ২°৩•

পইচা দিয়া হলে কামটোও সম্পূর্ণ হ'লহেতেন, কিন্তু তাকে নকবাৰ ফলত অধিক হাৰত ৰেট্ দিয়া হ'ল অৰ্থাৎ খবছ বেচি কৰা হ'ল আনফালে মঠাউবিৰ কাম যে সম্পূৰ্ণ হব তাৰ ও আশা ক্ষীণ হ'ল।

(সময়ৰ সঙ্কেত)

यिश्खक यि विलाक मठाछिवि आध्यक्षा आहा (महे विलाक मठाछैवि সম্পূৰ্ণ কৈ নিৰ্মাণ কৰিব লাগে কিন্তু তাৰ উপৰি Irrigation ৰ ওপৰত চৰকাৰে বেচি গুৰুত্ব দিয়া উচিত হব। বদি নানা ধৰণৰ Flow Irrigation, আৰু Lift Irrigation ৰ জৰিয়তে খেতি পথাৰত পানী যোগাৰ ধৰিব পৰা যায় তেন্তে খেতিৰ উন্নতি যথেষ্ট আশা কৰিব পৰা যায়। বানপানী সম্পূৰ্ণ কৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা টান আৰু ব্যয় বাহুলা। যদি যাঠেষ্ট পৰিমাণৰ Irrigation ব জৰিয়তে খৰাংকালিৰ খেতি ভালকৈ কৰিব পৰা যায় ভেতিয়া হলে বানপানীয়ে যি ক্ষতি কৰে সেই ক্ষতি পূৰণ কৰা সম্ভৱ হব। সেই দেখি আধৰুৱা মঠাটৰি সম্পূৰ্ণ কৰা আৰু অধিক গুৰুত্ব সহকাৰে Irrigation ৰ ওপৰত জোৰ দিবৰ কাৰণে চৰ-कावक निर्वान कविली।

* Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপো-নাব জৰিয়তে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছোঁ, মোৰ সমষ্টিটো একেবাৰে পশ্চিম কোণত আছে, এইটো সকলোৱে জানে। কিন্তু তাৰ উন্নতিৰ কাবনৈ হলে কাৰো চকু নপৰে।

মোৰ সমষ্টিত তিনিখন নৈ আছে।

Shri Hiralal Patwary – অধাক মহোদয়, মাননীয় সদস্জন কংগ্ৰেছত যোগ দিয়াৰ পাছত তেখেতৰ আদনটো ক'ত ৰাখিছে আৰু তেখেত এতিয়া ক'ত বহিছে ?

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani—মাননীয় সদসাই মিছাতে মোৰ भग्रा महे कविट ।

এই তিনিখন নদীৰ বানপানীৰ কথা চৰকাৰে নজনা নহয়। তেখেত সকলে জানে কাৰণেই মোৰ সমষ্টিত Test Relief আদিৰ যোগান

^{*} Speech not corrected

ধৰিছিল আৰু কেইটানান কাম কৰি দিছে। কিন্তু এতিয়ালৈকে মই দেখিছোঁ যে ১৯৬২ চনত ৬ মাইল জোৰা এটা বান্ধ বান্ধিবলৈ আৰম্ভ কবিলে। সেই বান্ধটোৰ উদ্ভব পাৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈকে ১০০ মাইল হব। কিন্তু চৰকাৰে মাত্ৰ ৬ মাইলহে বাৰিষা হোৱা দেখিলে।

যি নহওক এই ৬ মাইলৰ ভিতৰত তুথন নৈ লগ লাগি আছে। এই অঞ্চলত প্ৰতি বছৰেই ডাঙৰ বানপানী হয় আৰু বৰ বেয়াকৈ পানী উঠে। তাৰ ফলত খেতিয়কৰ গোটেই খেতি নষ্ট হয়। প্ৰতি বছৰে এইদৰে হলে খেতিয়ক দকল কেনেকৈ বাচিব। যোৱা বছৰ বেছি ভাঙৰকৈ বানপানী হোৱাত এতিয়া ৰাইজৰ খাবলৈ ধানেই নাইকীয়া হৈছে। গতিকে দেই কেইজন হুখীয়া খেতিয়কক বচাবৰ কাৰণে যিটো ব্যৱস্থা আছে দেইটো খ্ৰভকীয়াকৈ কৰিব লাগে।

আৰু এটা কথা যে বান নিয়ন্ত্ৰণ ক্ষেত্ৰভ আমাৰ চৰকাৰ তথা চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলে ৰাইজৰ প্ৰভি অৱহেলা কৰি আহিছে। আমাৰ অফিচাৰ বিলাকে কামেই কৰে নে কি কৰে সেই বিলাকৰ কোনো ভদস্ত নহয়। তেখেত সকলে Technical Expert ৰ নামত সকলো বিলাক অযথা খবছ কৰি আছে। কিন্তু কৰ্মচাৰী সকলে ভাৰ কোনো দায়িছকে বিবেচনা কৰি কৰা নাই। ফলত আমাৰ চৰকাৰো দায়িত্ব-ছান আৰু বিবেচনাহীন হৈ পৰিছে।

আজি জাতীয় সমস্যা দ্ব কৰিবৰ বাৰণে লাখ লাখ টকা খৰছ কৰিছে। কিন্তু এটাও কাম ভালকৈ নকৰে চৰকাৰী কৰ্মচাৰী বিলাকে। কাম নকৰে কিন্তু টকা লৈ যায় আৰু কিছুমানে জলপ কাম কৰে কিন্তু ৰুছত টকা লৈ যায়। এই বিলাক কিছুমান অফিচাৰৰ মাজত খামথিয়ালী স্পৃষ্টি হোৱাটো ভাল নহয়, তাৰ ফলত আজি বাইজৰ মৰণৰ গতি হৈছে। ১৯৬৮ চনত Dr. K. L. Rao ৱে এটা Diversion দিছিল মঠাউৰিৰ সম্পুৰ্কত। চৰকাৰে সেইমতে মাটি ললে; কিন্তু ভাৰ ক্ষতিপূৰণ এতিয়ালিকে দিয়া নাই। ভাৰ পাছত Diversion ৰ কিছুমান কাম শেষ নহ'ল। কাৰণ জুন মাছত কাম আৰম্ভ কৰিছে। ফলত টকা-পাইছা খিনি অয়থা খৰছ হ'ল।

সেই কাৰণে বাইজক টকা দিয়াৰ আগতে E & D বিভাগলৈ বছতো वारेक हेकाब वादव णारि थाकिवलगौग्ना रिट्ट । गिल्टिक अरे विनाक Supervision কৰিবৰ কাৰ্ণে Sub-Division ত এটা Board থকা ভাল। নহলে যধেমধে তেওঁলোকে টকা খৰছ কৰি থকিব।

(সময়ৰ সংক্ষত)

Mr. Speaker-Now it is 3.30 P.M. The discussion is closed. The Minister will reply.

Shri Syed Ahmed Ali-[(Minister of State, P. W. D. (F. THE STREET SAIPAIN C. & I)]

Mr. Speaker, Sir, at the outset I offer my thanks to the Hon. Members for raising this discussion through a Cut Motion because it offers me an opportunity to explain and appraise the House.

মাননায় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই পোন প্রথমে আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলক ধন্যবাদ জনাইছো যে এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱৰ যোগেদি E & D বিভাগৰ খুটি-নাটি সম্পর্কে এটা আলোচনা কৰাৰ সুযোগ মোক দিছে। মাননীয় সদস্য সকলে দিয়া Allegation, Suggestion ইত্যাদিৰ উত্তৰ দিয়াৰ আগতে অসমত হোৱা বানপানীৰ এটি চমু ইতিহাস দিবলৈ বিচাৰিছো। ১৯৫০ চনৰ আগতেও অসমত বানপানী হৈছিল। কিন্ত সিমান স্থানে হোৱা নাছিল আৰু ক্ষতিৰ পৰিমাণ্ড কম আছিল। ১৯৫০ চনব পাচবে পৰাহে বানপানীৰ প্ৰকোপ বৃদ্ধি হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ কি ? আমাৰ ৰাজ্যৰ ত্ৰহ্মপুত্ৰ নদী পৃথিবীৰ ভিতৰতে বৃহত্তৰ আৰু শক্তিশালী আৰু অসমৰ বানপানীৰ প্ৰধান বাৰণ হল এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী। এই নদীৰ দীৰ্ঘ প্ৰায় ২৮৮০ কিলোমিটাৰ। তাৰে ১৬০০ কিলোমিটাৰ ভিবেতত পৰিছে, ৮৮০ কিলোমিটাৰ ভাৰতত, বাকী অংশ পুৰ্ববঙ্গত পৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰৰে ১৬০ কিলোমিটাৰ নেফাত পৰিছে আৰু ৭২০ কিলোমিটাৰ অসমত পৰিছে। প্ৰায় দীৰ্ঘতম অংশ অসমতেই পৰিছে এই নদী মানস সৰোবৰৰ পৰা উৎপত্তি হৈ শদিয়া, পাছিঘাটৰ মাজেদি

আহি অসমৰ বুকুৰে বৈ গৈছে। এতিয়া কথা হ'ল ১৯৫০ চনৰ পৰা वानशानी किय (विष्ठ १ विष्ठ १ मर्टाम्य, आमि जारन (य ১৯৫० চনৰ ভূমিকম্পৰ ফলত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ তলি ওপৰলৈ উঠি আহিলে--ফলত ডিব্ৰুগড়ত প্ৰায় ১০ ফুট ওপৰলৈ উঠিল আৰু অন্যান্য ঠাইতো ২10 ফুটলৈ উঠিল। ইয়াবোপৰি অন্যান্য উপনদী বিলাকে। তাৰ পাৰত থকা কুমলীয়া পাহাৰ বিলাকৰ পৰা শিল, বালি আদি আহি Land Slide হৈ নদী গৰ্ভত পৰি নদী ৰাম কৰি পেলাইছে। ফলত সৰু সৰু নদী-বিলাক Silt পৰাত বাৰিষা যেতিয়া পাহাৰৰ পৰা পানী নামি আহে তেতিয়া সেই পানী বাম নদীয়ে বহন কৰিবলৈ অসমৰ্থ হোৱাত নদীৰ ছয়োপাৰ ভাঙি আমাৰ বাজ্যত বানপানীৰ সৃষ্টি হয়। এই বানপানী কেনেকৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে অভিজ্ঞ সকলে ছটা মতামত দিছে। এনে ভয়ঙ্কৰ বানপানীৰ কবলৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ কেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে সেই বিষয়ে Expert সকলৰ মতামত লোৱা হৈছে আৰু তেখেত সকলে এই বিষয়ত তুটা Alternative Opinion দিছে। প্রথমটো হ'ল ব্রহ্মপুত্র নদীৰ উৎপত্তি স্থলৰ পৰা য'ত পৰিছে তালৈকে এই গোটেই Area টো Drazing কৰিব লাগে। কিন্তু এইটো অসম্ভব কথা।

Shri Debeswar Sarmah—কোন-Expert য়ে Opinion দিছে ? আমি মালা পিন্ধাই আগবঢ়াই আনিব লাগে!

Shri Syed Ahmed Ali—Expert সকলে বানপানীৰ সময়ত Survey কৰি পাইছে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী Danger level ৰ ওপৰত গড়ে প্ৰায় ২/০ ফুট পানী উঠে। তেখেত সকলৰ পৰামৰ্শ হ'ল যে এই ২/০ ফুট অতিৰিক্ত পানী কোনো ঠাইত Dam নাইবা Reservoir কৰি আবদ্ধ ৰাখিব পাৰিলে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ বানপানীৰ প্ৰকোপ বহু পৰিমাণে কমিব। তেখেত সকলৰ পৰামৰ্শ হ'ল যে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উপৰিভাগত থকা কিছু নদীত যেনে সোৱণশিৰি, দিহং আদি নদীত Dam নিৰ্মাণ কৰি সেইবোৰ নদীৰ অতিৰিক্ত পানী আৱদ্ধ কৰি ৰাখিব লাগে আৰু যি কিছুমান নৈ বিভিন্ন পৰ্ব্বত-পাহাৰৰ পৰা ওলাই ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰিছে সেই নদীবোৰৰ ওপৰতো Detention basin তৈয়াৰ কৰি সেইবোৰ নদী

নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সেইবোৰ নদী হ'ল যেনে পাগলা-দিয়া, মানাহ ইত্যাদি। উপৰোক্ত ব্যৱস্থাবোৰ হাতত লব লগা হ'লে বছত টকা আৰু দীঘলীয়া সময়ৰ প্ৰয়োজন। অনুমান হিচাব কৰি জানা গৈছে যে এইবোৰ কাম কৰিবলৈ হ'লে কমেও ৪০০ কোটি টকাৰ প্ৰয়োজন।

কিন্তু বৰ্ত্তমান Immediate আৰু Short Term Measures লবৰ বাবে যিবোৰ মঠাউৰি আছে সেইবোৰ সোনকালে Raising আৰু Stengthening কৰিব লাগে আৰু লগতে Missing gaps বোৰ পূৰ্ণ কৰিব লাগে ও পানী ওলাই যোৱাৰ বাবে Drainage ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এইবোৰ Immediate Short term measures লবৰ বাবে অনুমান ৫০ কোটি টকাৰ প্ৰয়োজন। উপৰোক্ত ব্যৱস্থাবোৰ যদি আমি থিক মতে লব পাৰো তেন্তে অসমত বানপানীৰ বন্ধ পৰিমাণে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যাব। এই সম্বন্ধে Survey হৈ আছে আৰু Data Collection কৰা হৈছে।

- Shri Syed Ahmed Ali—এনে ভয়ন্ধৰ বানপানীৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ Expert সকলৰ মতামত লোৱা হৈছে আৰু Expert সকলে এই বিষয়ত ছুটা Alternate Opinion দিছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ উৎপত্তি স্থলৰ পৰা য'ত পৰিছে তালৈকে এই গোটেই Area টোত Drazing ৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিন্তু এইটো অসম্ভব কথা।
- Shri Debeswar Sarma—কোন Expert য়ে Opinion দিছে ? আমি মালা পিন্ধাই আগবঢ়াই আনিব লাগে।
- Shri Hiralal Patwary—বাতৰি কাকতত দেখা পাইছে। অসম চৰকাৰে কলিকতাৰ এখন Firm ক ত কোটি টকা খৰছ কৰি ইতিমধ্যে Machine তৈয়াৰ কৰিব দিছে । এইটো সঁচা নে ?
- Shri Syed Ahmed Ali—এইটো হয়। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ মাজে মাজে যি বিলাক চৰ আছে আৰু তাৰ সোঁত পৰিবৰ্ত্তন কৰিবৰ কাৰণে আৰু গঢ়া কাটি পোন কৰি দিয়াৰ কাৰণে Drazer ব প্ৰয়োজন। ১৯৫০ চনৰ পিচৰ পৰা প্ৰতি বছৰে বানপানী হব লাগিছে। আমাৰ ইয়াত ১৯৫০ চনত, ১৯৫৪ চনত, ১৯৬৬ চনত,

১৯৬৮ চনত, ১৯৬৯ চনত আৰু ১৯৭০ চনত প্ৰতি বছৰে বানপানী হৈ আছে। প্ৰতি বছৰৰ আমি এটা Rough হিচাব কৰি দেখিছো যে আমাৰ খেতিৰ মাটি, গৰু-ম'হ ইত্যাদিত গড়ে ৭ কোটিৰ পৰা ৮ কৌটি টকালৈ ক্ষতি হব লাগিছে।

এই ক্ষতিৰ পৰিমাণ দিনে দিনে বাঢ়ি যাব যদিতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব কাৰণে উপৰোক্ত ব্যৱস্থাবোৰ সোনকালে হাতত লব নোৱাৰো। এইবোৰ কাম কৰিবলৈ অসম চৰকাৰৰ ইমান টকাৰ ব্যৱস্থা কৰা অসম্ভব। প্রয়োজনীয় টকাৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰা হৈ আছে। আশাকৰো ভাৰত চৰকাৰে এইবোৰ কথা বিবেচনা কৰিব আৰু ইয়াক এটা জাতীয় সমস্যা হিচাবে বিবেচনা কৰি নিজে এই কামটো হাতত লব নাইবা অসম চৰকাৰক প্রয়োজনীয় টকাখিনি মঞ্জ্বি দিব। এই সমস্যাৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কবিয়েই প্রধান মন্ত্রীয়ে অৱশেষত অসমৰ বান নিয়ন্ত্রণৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ কাৰণে Parliament ও এই সম্পর্কে এটি ঘোষণা কৰে।

The Prime Minister in a statement in December 5, 1969 in the Lok Sabha on certain problems relating to the economic development of Assam stated that the Central Government accorded high priority to the evaluation and implementation of a comprehensive plan on flood control through the agency of Brahmaputra Flood Control Commission and decided that such a Commission should be set up and provided with adequate resources for discharge of its responsibility. The State Government will be enabled to make an adequate provision for this purpose in the State plan.

উক্ত Announcement টো ১৯৬৯ চনৰ December নাহত দিয়া হয় আৰু সেই অনুসৰি এটা Brahmaputra বান নিয়ন্ত্ৰণ Board গঠন কৰা হৈছে।

সেই Board ৰ Chairman হ'ল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰী ডাঃ কে,

এল, ৰাও। এটা Commission য়ো গঠন কৰা হৈছে— আৰু সেই Commission ব Chairman হ'ল মি: কুমৰা। তাৰ ওপৰিও এটা Board of Consultants য়ো গঠন কৰা হৈছে। Design আৰু Planning ব কাৰণে Mr. Gupta ব তথাবধানত বখা হৈছে। প্ৰশ্ন উঠিব পাৰে যে এই সকল লোকক বাহিৰৰ পৰা কিয় অনা হৈছে! এই কামৰ দায়িত্ব দিয়াৰ কাৰণে অৰ্হতা সম্পন্ন মাত্ৰহ অসমত আছে নে নাই? আমি ভাবিছিলো ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আয়োগ গঠন হ'লে ভাৰত চৰকাৰে গোটেই দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিব আৰু যাবতীয় খৰচৰ ব্যৱস্থা কৰিব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰামৰ্শমতে উপৰোক্ত কৰ্ম্মচাৰী কিছুমানক নিযুক্তি দিয়া হৈছে। এই বিষয়ে আমাৰ চৰকাৰে, বিশেষকৈ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অন্তৰোধ কৰি আছে। আমি আশাকৰো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অতি সোনকালে ইয়াৰ সমিচিন ব্যৱস্থা কৰিব।

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, the hon. Minister has used the words "abedan nibedan" quite a number of times. I would like to submit that these words "abedan nibedan" from the Government of Assam to the Government of India, I am sorry to say, are derogatory to the prestige of Assam. I think these words should not be used.

Shri Debeswar Sarmah—এতিয়া কিমান টকা পালে আৰু Chairman গৰাকী Retired person নেকি? তেখেত rest লবৰ কাৰণে আহিছে আৰু কিছুদিন কাম কৰিবৰ কাৰণে আহিছে নেকি? কিছুমান Retired মানুহ আছে, দিল্লীত একাধিক ঘৰ থাকে আৰু ভাড়া লৈ থাকে।

Shri Syed Ahmed Ali—Announcement অনুসৰি Board গঠন কৰা হ'ল তাৰ Chairman হ'ল ডঃ কে, এল, ৰাও। আৰু কমিচনৰ Chairman হ'ল মিঃ কুমৰ।। Mr. Kumra কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ Retd. Chief Engineer, এই কামৰ বাবে তেখেতৰ পূৰ্ব অৰ্হতা আছে। এতিয়ালৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ত কোটি টকা Loan হিচাবে পাইছো।

নিয়মিত ভাবে—Comprehensive Schemes কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ ওচৰত ।
দিলে প্রয়োজনীয় টকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি আশা দিছে। দৰাচলতে
ব্রহ্মপুত্র নদীৰ বান নিয়ন্ত্রণ কৰাৰ বাবে যি টকাৰ প্রয়োজন সেই টকা
ৰাজ্য চৰকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰা অসম্ভৱ। গতিকে হয় কেন্দ্রীয় চৰকাৰে
নিজে সম্পূর্ণ দায়িত্ব লব লাগিব নাইবা প্রয়োজনীয় টকা ৰাজ্য চৰকাৰক
মঞ্জ্বি দিব লাগিব; ইয়াৰ ব্যতিৰেকে কোনো উপায় নাই। তেখেতৰ
যথেষ্ট অৰ্হতা আছে। Commission গঠন কৰাৰ পিছত Union ভ্রমণার বি Recognition কৰি তেখেতক দিবলৈ নির্দেশ দিয়ে।

Shri Atul Chandra Goswami—এই মানুহ জনক Commission ৰ Chairman কৰিলে Power পাব বুলি কৈছিল নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—এই সম্পৰ্কত মই কওঁ যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে Cabinet ত এটা সিদ্ধান্ত ললে যে Brahmaputra Flood Control Board হ্ৰ। Flood Control Board এ অসম চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰি এটা Commission গঠন কৰিব। গতিকে Flood Control Board ভাৰত চৰকাৰে গঠন কৰি দিয়াৰ পিচত Chairman Dr. K. L. Rao এ অসম চৰকাৰৰ লগত এই Commission ৰ কথা আলোচনা কৰিলে Commission ৰ Chairman কোন হব এই বিষয় লৈ। ৰহুতো কথা এই বিষয়ত আলোচনা হৈছিল আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ বহুতো স্থদক্ষ Engineer ক এই কামটোৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনোৱা হৈছিল। কিন্তু কেই-জনমানক অন্তবোধ কৰাৰ পিছত আমি তেওঁলোকে দাবী কৰা দৰ্মহাৰ কথালৈ চাবলগীয়া হ'ল। সেই কাৰণেই বৰ্ত্তমান আমাৰ যি জন Chairman সেই সময়ত Central Water and Power Commission ৰ পৰা Retired কৰাত তেওঁকে এই কামৰ দায়িত্ব লবলৈ মতা হ'ল আৰু তেখেতে ইয়াৰ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিলে। ইয়াত তিনিগৰাকী সদস্য আছে। চাৰি গৰাকী সদস্যৰ প্ৰস্তাৱ আছে। এগৰাকী সদস্য এতিয়াও লোৱা নাই—সেইজন হৈছে finance ৰ ফালৰ। এইজন নোলোৱাৰ কাৰণ হৈছে আমাৰ অৰ্থনৈতিক পৰিস্থিতিৰ কাৰণে। এজন Financial-Advisor ৰ দ্বাৰা কাম চলাবলৈ আমাৰ Finance Minister আছেই।

Industry সম্পর্কীয় কামৰ কাৰণে Industry Minister; তাৰোপবি Agriculture Minister, বানপানী সম্পর্কত থকা Minister ও তাত আছে। Officer ৰ ভিতৰত Finance Secretary, Planning Secretary ইত্যাদিও আছে। এই লৈয়েই আমাৰ Flood Control Commission গঠন হৈছে। এই Commission গঠন হোৱাৰ পিছত প্রধান মন্ত্রীৰ ঘোষণাত Adequate Financial Assistance দিব বুলি কৈছে। এইটো আলোচনা হৈছিল। ৪ৰ্থ পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰ**ত** ইয়াৰ কাৰণে যিখিনি টকা লম সেই পৰিমাণৰ টকা এতিয়ালৈকে মৌথিক বুজাবুজি হৈ থকাৰ পিছত আমি কৈছিলো যে অসম চৰকাৰক ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যনৰ কাৰণে ৪ৰ্থ ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত ১৪ কোটি ৬০ লক্ষ টকা লাগিব। সেই টকা আমি দাবী কৰিছো। কল্পি এইটো আমাৰ ভল বুলি ভাবি পিচত এই ভুল সংশোধন কৰিব বিচাৰিছো। ভুল হ'ল এই কাব-ণেই যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ Control আমি যি ভাৱে কৰিব বিচাৰিছে৷ এই পৰিমানব ধনেৰে তাক সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ কাৰণে ১৫ কোটি টকাৰ पानी कविছिला। <u>এইটোও ভুল হোৱা</u> বুলি অনুভৱ কৰি তাক সং-শোধন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো। যোৱা বছৰ প্ৰথম টকা দিওতে দেবা-দেৰি কৰিছে। দেৰা-দেৰি এই কাৰণেই কৰিছে যে আমি Emergency Basis ত কিছুমান Project ৰ কাম কৰিবলগীয়া হ'ল। ইয়াক Execution কৰাৰ ক্ষেত্ৰত Project Commission ৰ Technical মানুহৰ অনুমোদন লাগে। এই অনুমোদন পঠোৱা দেৰি হ'ল। কাৰণ তেখেত সকলে ক'লে যে যেতিয়ালৈকে Project Commission ৰ ফালৰ পৰা অনুমোদন নকৰিলে এইটো Clarify কৰা টান হব ৷ আমি কৈছিলো যে আপোনালোকৰ অমুমোদন লৈ কাম বিলাক কৰিব লগা হ'লে আমাৰ দেশখন ভাতি যাব। কাৰণ Dhuburi Protection, Kakilamukh Protection, Dibrugarh Protection এই বিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ খবছৰ আঁচনি আছে। এই বিলাক ভভাতৈয়াকৈ নকৰা হ'লে আমাৰ ৰাজ্যখন বানপানীৰ ফলত বেয়াৰ ফালে নিশ্চয় গ'লহেঁতেন। সেই কাৰণেই তেখেত সকলক এই বিলাক পৰিস্থিতিৰ গুৰুষ বুজাবলৈ रिष्टे। कविरना । आभाव कथा र'न (य-এই विनाक भवीका कवि ठारे

যদি আপোনালোকে টকাৰ অপব্যয় বা অপচয় হোৱা বুলি ভাৱে তেতিয়া इ'ल जामाक गांखि पिर शारत । এই विलाक नाराहारेक वा नजनारक Irregular হৈছে বুলি টকা বন্ধ কৰাটো নিশ্চয় অনুচিত হব। তেতিয়া তেখেত সকলৰ পৰা—C. P. W. D. ৰ অফিচাৰকে আদি কৰি তিনিজন অফিচাৰ আহি এই কাম বিলাক পৰীক্ষা কৰি চাই সন্তুষ্টি প্ৰকাশ কৰি প্ৰতিবেদনৰ Report দাখিল কৰি মত প্ৰকাশ কৰে যে— এই বিলাক কাম Emergency Basis ত নকৰা হ'লে সঁচাকৈয়ে বানপানীৰ পৰিস্থিতি ৰাজ্যখনত বেয়াৰ ফালে গ'লহেঁতেন। এইদৰে— Report ত আলোচনা কৰাৰ পিছত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সহযোগত ভিনি কোটি টকা আমাৰ এই বছৰৰ কাৰণে আমি পাইছো। ইয়াৰ উপৰিও আৰু দেৰ কৌটি টকা পাইছো। যোৱা বছৰ বানপানীৰ ফলত যি বোৰ মঠাউৰি বেয়াকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ল সেইবোৰ জেগাত মঠাউৰি মেৰামতি কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমি এই দেৰ কোটি টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পাইছো। ১৯৭০-৭১ চনৰ বিত্তীয় বছৰত চাৰে চাৰি কোটি টকা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পাইছো। এইখিনি টকা নোপোৱা হ'লে কামবিলাক কৰাত আমাৰ অসুবিধা হ'লহেঁতেন। এই কামবিদাক কৰাত আমাৰ তেনেকুৱা কোনো List নাই। মাত্ৰ যোৱা বছৰ কাম কৰা হৈছে আৰু বৰ্ত্তমানেও কাম **हलारे** थका दिए ।

কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ Finance Minister, Planning Minister আৰু Prime Minister ৰ লগত এই সম্বন্ধে আলোচনা কৰা হৈছে। তেখেত সকলে কৈছে যে—ত্রহ্মপুত্র নদী এখন ডাঙৰ নদী। অসম চৰকাৰেই অকল ইয়াক নিয়ন্ত্রণ কৰিব নোৱাৰিব। আমাৰ শ্রীশর্মা ডাঙৰীয়াইও আলোচনা প্রসঙ্গত কৈছে যে এই Brahmaputra নদী নিয়ন্ত্রণৰ কাৰণে ইতিমধ্যেই বছত কোটি টকা খবছ কৰা হৈছে। মই কব খুজিছো যে—১৯৫৪ চনৰ পৰাই এই ত্রহ্মপুত্র আয়োগৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। যোৱা বছৰ কৈছিলো যে আমাৰ বাননিয়ন্ত্রণৰ কাৰণে Dibrugarh সংৰক্ষণৰ বাহিৰেও গোটেই অসমতে প্রায় ২৭,৫০ কিলোমিটাৰ মান মঠাউৰি বান্ধিছো। এই মঠাউৰি বিলাক সংৰক্ষণ কৰা, অধিক শক্তিশালী কৰা, বহল কৰা আৰু আমাৰ মাননীয় সদস্য হুই এজনে কোৱাৰ দৰে এফালে

মঠাউৰি আছে যদিও আনফালে নাই বা এফালে মঠাউৰিয়ে ভাল কৰিছে যদিও আনফালে বেয়াকৈ ক্ষতিও কৰিছে—এই বৈষম্য আৰু Gap বিলাক দূৰ কৰিবলৈ আমাৰ বহু কোটি টকাৰ দৰ্কাৰ হৈছে। সেই কাৰণেই তেখেত সকলে যিবোৰ পৰামৰ্শ দিছে নিসন্দেহে ভাল পৰামৰ্শ ই দিছে আৰু তাক ৰক্ষণা-বেক্ষণ কৰিবলৈ যথাসাধ্যে চেষ্টা কৰাও. হব।

আমি প্রথমতে Bund তৈয়াব কৰিব লগিব তিনিটা স্তৰত বিভক্ত কৰি। প্রথম ভাগত যিবিলাক আশুবারস্থা লবলগীয়া তাক লব। দ্বিতীয়তে মধ্যকালিন হিচাবে আৰু তৃতীয়তে দীর্ঘকালিন মতে ব্যরস্থা কৰা। ঘটা কাৰণত এই ব্যরস্থা কৰা হৈছে; মঠাউৰি বিলাক মেৰামতি কৰিবৰ কাৰণে আৰু দ্বিতীয়তে তাক অধিক শক্তিশালী আৰু বহল কৰিবৰ কাৰণে। যিবিলাক একান্তই নকৰিলে নহয় সেই বিলাক কৰা। ইয়াৰ কাৰণে চাবে দহকোটি টকাৰ আঁচনি প্রস্তুত কৰিছো। এই আঁচনি সোনকালেই কেন্দ্রীয় চৰকাৰলৈ পঠাম। চাবে দহকোটি টকাৰ আঁচনি ল'লে একো নহয় মাত্র এইটো মেৰামতিৰ কাৰণেহে।

এতিয়া প্রকৃততে কথা হৈছে যি বিলাক অঞ্চলত মঠাউবি নাই সেই বিলাক অঞ্চলৰ বাইজে একো উপকাৰ পোৱা নাই। য'ত মঠাউবি বান্ধি দিয়া হৈছে সেই বিলাক অঞ্চলৰ ৰাইজে তাব স্থফল পাইছে আৰু য'ত মঠাইউবি ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই সেই বিলাক অঞ্চলৰ ৰাইজে অশেষ হুৰ্গতি ভোগ কৰিবলগীয়া হৈছে। ১৯৬৬ চনত যেতিয়া অসমত বানপানী হৈছিল আৰু মঠাউবি বিলাক ভাঙি গৈছিল তেতিয়া আমি Dr. K. L. Raw ক মাতি আনি আমি এই বিষয় সমূহ তেখেতৰ লগত আলোচনা কৰিছিলো। প্রথম অৱস্থাত যেতিয়া মঠাউবি বিলাক বান্ধিব লগীয়া হৈছিল তেতিয়া সেই সম্পর্কব কোনো Data Collect কবা হোৱা নাছিল। ইয়াৰ কাৰণে ৰহুতো তথ্য লাগে। মদীব গতি কিমান, পানী কিমান, চিল্ড কিমান এই বিলাক কোনো ৰকমৰ তথ্য লোৱা হোৱা নাছিল। ১৯৫৪ চনত ভাৱাহাৰ লাল নেহেৰু চীন জ্মণ কৰি অহাৰ পিচত আমাৰ নদী বিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে প্ৰামৰ্শ দিবলৈ চীনৰ পৰা এটা প্ৰামৰ্শনাৰী দল আহিছিল। তেখেত সকলে ক'লে যে নদীৰ হুয়ো ফালে বান্ধ

দিলে অস্থায়ী ভাবে কিছু পৰিমাণে নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা হব। আৰু সেই মতেই মঠাউৰি বিলাক বন্ধা হ'ল। কিন্তু নদী বিলাকৰ আৱশ্যকীয় তথ্য সংগ্ৰহ কৰা নহ'ল। আমাৰ আক্ৰাম হুচেইন চাহাবে কৈছে যে ইঞ্জিনিয়াৰ বিলাক Contractor বিলাকৰ মতে চলে। এইটো সঁচা। এই মঠাউৰি বিলাক বন্ধাৰ সময়ত ৰাইজৰ পৰা দৰ্থান্ত অহা নাছিল। কেৱল Contractor বিলাকে ৰাইজৰ পৰা দৰ্থান্ত আনিছিল। আৰু সেই মতে কাম কৰিছিল। আগৰ আৰু এতিয়াৰ মঠাউৰি নিৰ্মাণ সম্পূৰ্ণ বেলেগ। এতিয়াৰ Specification মতে যি বিলাক মঠাউৰি বন্ধা হৈছে সেই বিলাক ভঙা নাই গতিকে আমি যদি বৰ্গ্তমান Specification মতে গোটেই বিলাক মঠাউৰি বান্ধিব নোৱাৰো তেনেহ'লে মঠাউৰি ভঙাটো বোধ কৰিব নোৱাৰো। সেই উদ্দেশ্যৰে আমি আকৌ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ নতুনকৈ আঁচনি তৈয়াৰ কৰিব লাগিব আৰু সেই আঁচনি মতে কাম কৰিবলৈ ৫০ কৌটি টকা লাগিব। এই ৩ হাজাৰ মাইল মঠাউৰিৰ মেৰামতিৰ কাৰণে আমাক ৫০ কোটি টকা লাগিব। মই আশাকৰো ৩১ মে'ৰ ভিতৰত এইটো হব।

তাৰ পাচত হিলৈথুণ্ডাত যিটো ১৮ K. M. Gap আছে সেইটোৰ কাবণে নগাৱঁৰ ৰাইজে কেইবা বছৰ ধৰি কণ্ট পাই আহিছে। এনেকুৱা Gap বিলাক পূৰণ কৰিবলৈ হ'লে আমাক আৰু ৫০ কোটি টকা লাগিব। গতিকে এই মঠাউৰি মেৰামত আৰু Gap পূৰণৰ কাবণে আমাক আৰু ১০০ কোটি টকা লাগে।

তাব পাচত বহুতে। সদস্যই কৈছে যে আমাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী ধন গোৰতে বান্ধিব লাগে। আৰু তাৰ কাৰণে চীন আৰু পাকিস্তানৰ লগত আলোচনা কবিব লাগে। কিন্তু এইটো সম্ভৱপৰ নহয়। আমাৰ বৰ্ত্তমান যি পৰিস্থিতি সেই পৰিস্থিতিত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীক গোৰতে বন্ধ কৰিব পৰা সম্ভৱপৰ নহয়। আৰু কোৱা হৈছে যে কিছু পানী চীনৰ ফালে বোৱাই লৈ যাব লাগে। এসময়ত এই কথা উঠিছিল যে বাচিয়া আৰু চীনে চাইবেৰীয়াৰ মৰুভূমিলৈ কিছু পানী গতি সলনি কৰি লৈ যাব। কিন্তু সেই সময়ত আপত্তি কৰা হৈছিল। কিন্তু এতিয়া দেখা গৈছে যে সেইদৰে পানী নিয়া হ'লে ভালেই হ'লহেঁতেন। কাৰণ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বাহিৰেও আমাৰ যি বিলাক উপনদী আছে সেই বিলাকেই যথেষ্ট হ'ল-হেঁতেন। বিশেষজ্ঞ সকলে কয় যে ত্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে ২২ খন আৰু দক্ষিণ পাৰে ৯ খন উপনদী আছে। সেই বিলাক যদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা যায় ভেনেহ'লে অসমৰ বানপানী শতকৰা ৫০ ভাগ কমি যাব । এইটো কৰিবলৈ হ'লে নগালেও বা ভূটান চৰকাৰৰ পৰা আপত্তি আহিব পাৰে মানাহ নদীৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰাৰ সম্পৰ্কত ভূটান চৰকাৰৰ লগত ১৯৪৭ চনৰ পৰাই আলোচনা কৰা হৈছে। আৰু তাৰ যিটো ডেম চাইদ সেইটোৰ Survey किवरिल भूटोन চৰकार्त अञ्चमि निर्ह । आमार मेरे छैल्लिथ कर्ना ৩১ খন উপনদী বন্ধাটো সম্ভব নহয়। গতিকে আমি বর্ত্তমান ৪ খন নদীক ভেটা দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছো। সেই কেইখন হৈছে পাগলাদিয়া, সোৱণশীৰি, আৰু দিহিং। এই তিনিখন নৈ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ তথ্যপাতি সংগ্ৰহৰ কাৰণে চেষ্ট। কৰা হৈছে। পাগলাদিয়া নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছে আৰু ইয়াৰ কাৰণে ৩৫ কোটি টকাৰ প্ৰয়োজন হব। এই নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে যিটো ভেটা কৰা হব সেইটো ৬ মাইল বহল হব। এইটো সহজ কথা নহয়।

Shri Hiralal Patwary—মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যি কৈছে ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ প্ৰামৰ্শৰ কথাই কৈছে। কিন্তু দং খান্দি পানী নিব পাৰিলে অৰ্থ কম ব্যয় হব । গতিকে দঙৰ ব্যৱস্থা বখা হৈছেনে নাই ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—দং খন্দাৰ কাৰণে Survey কৰি থকা হৈছে।

আগতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ গতি সলাই গঙ্গাৰ লগত লগ কৰাৰ কথা হৈছিল। কিন্তু সেইটো সম্ভৱপৰ নহয়। কাৰণ গঙ্গা ভেলি এক্ষাপুত্ৰ ভেলিতকৈ ওখ। আপোনালোকে জানে যে চাপুৰৰ পৰা ওখলৈ গভি সলাব নোৱাৰি। সেই কাৰণে আমি বৰ্তমানে পাগলাদিয়া নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছো- সম্ভব এই বছৰতে তাৰ কাম আৰম্ভ কৰিম। এইটো কথাত আমি গুৰুত্ব দিব লগীয়া হৈছে। পুথিবীৰ ভিতৰত নদী বিলাকত যি বিলাক ডাম দিয়া হৈছে সেই বিলাক > মাইলৰ বেচি দীঘল নহয়। এই ভামটো ৬ মাইল বহল হব .... ।

এতিয়া পাগলাদিয়াত য'ত ভেটা দিব লাগে সেই Dam Side টো ৬ মাইল হব। এই ৬ মাইল বহল Dam Side টো বক্ষা কবা মুখৰ কথা নহয়। কাৰণ যদি কোনো ক্ষেত্ৰত এই Dam টো ভাগি যায় বা চিঙি যায় গোটেই পানীখিনি সোমায় গ'লে মানুহৰ প্ৰলয় হব। ডেতিয়া মানুহৰ ঘৰ-বাৰী, গৰু-মহ সমষ্ট বস্তু ধ্বংস হৈ যাব। এই কামটো ইমান গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু দায়িত্বপূৰ্ণ কাম—এইটো কৰিবৰ কাৰণে বহুত চিষ্টা কৰিবলগা হৈছে।

ভাৰ বাহিবে সোৱনশিৰীৰ কাৰণে বোধকৰো আমাক ১৫০ কোটি টকা লাগিব। এই কোলাগিব আৰু দিহিঙৰ কাৰণে ২০০ কোটি টকা লাগিব। এই যে, ১০০ কোটি টকাৰ কথা মই কৈছো, এইটো হ'ল আমাৰ Short Term Measure আৰু যি ৪০০ কোটি টকাৰ কথা কোৱা হৈছে, এইটো Medium Term Project ৰ কাৰণে ধৰা হৈছে। ভাৰ ৰাহিৰে আমাৰ বৰ্ত্তমান জীয়া ঢলৰ Survey চলি আছে। এই জীয়া ঢল কামেং অঞ্চলত। এইটোৰ কাৰণে আমাৰ Dr. K. L. Rao ও আগ্ৰহাৰিত। ভাত নৈ নিয়ন্ত্ৰণৰ উপৰিও Power উৎপন্ন হব।

অসম, নেফা আদি গোটেই পূৰ্বাঞ্চলতে ১০ বছৰৰ কাৰণে যি খিনি বিজ্ঞানী শক্তিৰ প্ৰয়োজন হব, সেই আটাইখিনি Electricity উৎপন্ন হব। ইয়াৰ কাৰণে এতিয়া নেফাৰ লগত কথা-বতৰা চলি আছে। য'ত এই Project টো প্ৰতিষ্ঠা হব তালৈ এতিয়া ৰাস্তা-ঘাট নিৰ্মাণ কৰা হৈ আছে আৰু ব্যৱস্থাও কৰা হৈছে।

গতিকে এই প্রথম খণ্ডটো ত্বছৰত কৰা হব আৰু দ্বিতীয় পর্য্যায়টো লাহে লাহে কৰিব পৰা হব। সেই কাৰণে আজি আমি ব্রহ্মপুত্রৰ মূল স্থাঁভিটো বন্ধ কৰিব নোৱাৰে বুলি বিশেষজ্ঞ সকলে মত প্রকাশ কৰিছে। এইটো বৰ দীর্ঘম্যাদি ব্যৱস্থা হব। এইটো কেতিয়া কোন পুৰুষত হব কোনেও ক'ব নোৱাৰে। মই আমাৰ শর্মা ডাঙৰীয়াৰ কথা উল্লেখ কবিছো যে, ১৯৫৪ চনৰ পৰা এই ১৭ বছৰে প্রায় ৩০ কৌটি টকা খবচ কৰিছো এই বান নিয়ন্ত্রণত। এই ৩০ কৌটি টকাৰ ভিতৰত কাছাৰ জিলাও আছে। ইতিমধ্যে Dr. K. L. Rao এ আমেৰিকাৰ পৰা

এদল বিশেষজ্ঞ আনিছে। আগেয়ে আমাৰ ফথৰুদ্দিন চাহাব Power & Irrigation ৰ মন্ত্ৰী হৈ থাকোতেও আমেৰিকাৰ পৰা এদল বিশেষজ্ঞ আনিছিল। এই বিশেষজ্ঞ দল আমাৰ ইয়ালৈ খৰালি মাহত আহিছিল। আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ চাই নিয়ন্ত্ৰণৰ কিছু বাৱস্থা কৰিব পৰা হব বুলি কৈছিল। কিন্তু পাচত বাৰিষা আহি ব্ৰহ্মপুত্ৰক সাগৰৰ ৰূপত দেখিলৈ—ইয়াক নিয়-ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা নহব বুলি মন্তব্য কৰিলে। আৰু ক'লে যে, এই ব্ৰহ্মপুত্ৰক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ চেষ্টাই নকৰিব ৷ এতিয়া যিটো বিশেষজ্ঞ কমিটি আহিছিল—তেওঁলোকে কৈছিল যে, বছৰি ৩।৪ কোটি টকা খৰচ কৰি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উপনৈ বিদাক নিঃত্ৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰিব। এইটো কৰি-বলৈ হ'লে ল'ৰা ধেমালীৰ নিচিনাহে হব ৷ এইটো নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ ভাৰত চৰকাৰৰো ক্ষমতা নাই আনকি পৃথিবীৰ কোনো শক্তিয়েই নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে । কোনো কোনোৱে মিচিচিপিৰ লগত ব্ৰহ্মপুত্ৰক তুলনা কৰিছে । এতিয়ালৈকে মিচিচিপিত প্ৰায় ৪ হাজাৰ কৌটি টকা থৰচ কৰিছে। তাৰোপৰি বছৰি বছৰি খবচ কৰি আছেই। আমাৰ সদস্য সকলে আমাক আগতে Tender দিয়াৰ কাৰণে সমালোচনা কৰিছে। এই Tender বান নিয়ন্ত্ৰণত স্থবিধাৰ কাৰণেই কৰা হৈছে।

Shri Hiralal Patwary—আজি E. & D. বিভাগত যি টকা দিয়া হয়— সেই টকা ঠিকমতে খৰচ হয় নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury-আমাৰ Demand টো E.&D. ৰ नड्य -F. C. & I व इ

তাৰ পাচত আমি চীনত বা অন্যান্য দেশত দেখিছো যে, মঠাউৰি বন্ধাৰ লগে লগে বা আগতে সকলো বস্তু জুমা ৰাখে। কাৰণ বাৰিযা সময়ত সকলো বস্তু ঠিকমতে নাপাবও পাবে। সেই কাবণে আমাৰ ইয়াতো আগতেই Tender দি গানীবেগ আদি বস্তু মজুত কৰি ৰখা হয়। কাৰণ বাৰিষাৰ সময়ত এই বস্তুবিলাক পোৱাত টান হৈ পৰে। সেই কাৰণে আমি এইটোত আগতে সাজু হৈ থাকিব লাগে। Dr. K. L. Rao এ কৈছিল যে, আমি ত্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত মিচিচিপিৰ হু ভাগো যদি খৰচ কৰিব পাৰিলোহেঁতেন তেতিয়াহ'লেও আমাৰ বহুত খিনি কাম হ'লহেঁতেন যি বিলাক Tender বাৰিষাৰ বহুত আগতেই কৰা

ছ'ল সেই বিলাক আমাৰ নিৰ্দেশমতেই কৰিছে। কাৰণ, বাৰিবাৰ সময়ত দৌৰা-দৌৰিকৈ বস্তৰ বন্দবস্ত কৰা বৰ টান। এই খালি বেগ আদি মঠাউৰিৰ কামত নলগালেও নষ্ট হৈ নাযায়। তাৰ পৰা বাকী কামো কৰিব পৰা হব। এই বিলক কথা এতিয়া কেন্দ্ৰীয় চৰ-কাৰৰ লগত আলোচনা হৈ আছে। গিয়াচুদ্দিন চাহাবে কোৱাৰ দৰে আবেদন নিবেদন কৰা নাই । আমি কৈছো যে, এইটো এটা National Problem—যি খন দেশত বিভিন্ন জাতিব, ধর্মৰ মানুহ বসবাস কবিছে সেইখন ঠাইত এই ক্ষেত্ৰত সকলো খৰচ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেই বছন কৰিব লাগিব। আজি এই কামত যি সকল কাৰিকৰী লোক বা Engineer লাগিব এই সম্পূৰ্ণ খৰচ খিনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বছন কৰিব লাগে বুলি আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক টানি অনুৰোধ কৰিছো—নহ'লে যি পৰিমাণৰ টকা আমি বিচাৰিছো-দেই পৰিমাণৰ টকা দিবলৈ অনুৰোধ কৰিছো। এইটো আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে Irrigation & Power মন্ত্ৰনালয়ে আৰু বিত্ত মন্ত্ৰনালয়ে আৰু প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে আমাক অহা জুন মাহভ মাভিছে। আমি আঁচনি তৈয়াৰ কৰি Consultant ৰ অনুমোদন লৈ আমাৰ দাবী বিলাক উত্থাপন কৰিবৰ কাবণে আমি যাব খুজিছো। আশা কৰিছো এই বিষয়ত আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা বিশেষ ভাবে সহায় পাম। আমাৰ বৰা ডাঙয়ীয়াই কোৱাৰ দৰে এই কামটো Piece Meal ৰ দৰে কৰিলে নহব।

এই Piece Meal ৰ দৰে কাম কৰিলে আমাৰ ৰাইজৰ হুখ-হুৰ্গতি আঁতৰ নহব। বৰং হুখ-হুৰ্গতি বাঢ়িহে যাব। এই কামটো যাতে সম্পূৰ্ণ ভাবে হাতত লব পৰা হয় তাৰ কাৰণে আমি চেষ্টা কৰিছে।।

* Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয়, জলসিঞ্চনৰ বিভাগলৈ যোৱাৰ আগতে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যন সম্পৰ্কে তেখেতে ক'লে আৰু যিটো হিচাৰ দিলে সেই হিচাব মতে মই জনাত প্ৰায় ১ হাজাৰ কোটি টকাৰ প্ৰয়োজন হব। তাৰ উপৰিও বৰ্ত্তমান অন্থায়ীভাৱে কাম কৰিবলৈ প্ৰায় ১০০ কোটি টকাৰ

^{*} Speech not corrected

1

প্রয়োজন হৈ পরিছে আৰু Mid-Term কাম করিবলৈ প্রায় ৪০০/৫০০ কোটি টকা দৰকাৰ হব । এইটো আকাশত চাং পতা কথাৰ নিচিনা হৈছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যন পতা হ'ল, ইয়াৰ উদ্দেশ্য হ'ল ২টা—এটা হ'ল ব্ৰহ্মপুত্ৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা আৰু আনটো হ'ল ইয়াৰ উপনৈ সমূহ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা।

কিন্তু এতিয়া আমি বুজি পাইছো, এইটো এটা সাংঘাটিক কথা; এতিয়া ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যন পাতি খৰচ অনুপাতে যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আর্থিক সাহায্য আৰু Technical Assistance নিদিয়ে ডেভিয়াই লে বগাহাঁতী পোহাৰ নিচিনা হব আৰু ৰাইজক প্ৰতাৰণা কৰা হব। সেই কাৰণে চৰকাৰে কি কাম হাতত লব আৰু কিমান টকা খৰচ লাগিব ইভ্যাদিবোৰ কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাই ফেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা যদি সাহায্যৰ প্ৰতিশ্ৰুতি নাপায় তেনেহলে ব্ৰহ্মপুত কমিশ্যনৰ দাৰা আমাৰ একো কাম নহব। গতিকে এইটো উঠাই দিলেই ভাল হব।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই কমিশানটো বগাহাতী পোহা বুলি কোৱা হৈছে। যদিও এই কমিশ্যনটো যোৱা বছৰ January व ২৭ ভাবিখে গঠন কৰা হৈছে আৰু October मार्टलिक वानभानी চলি আছিল। মইয়ো আগতে এই Investigation ৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰা নাছিলো। এতিয়া বুজিছো যে Scientific Study নহলে এই নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰি। এতিয়া বছত ঠাইত Investigationৰ কাম অগ্ৰনৰ হৈছে। ইতিমধ্যে পাগলাদিয়া নদীত Geological Data Collection ৰ বাহিৰে বাকী সকলো খিনি Investigation ৰ কাম প্ৰায় শেষ হৈ গৈছে আৰু আমাৰ হাতত পৰিছে। আমাৰ সোৱণশিৰী নদীটো প্রায় প্রাথমিক হিচাবে এই বিষয়ত আগবঢ়া হৈছে কিন্তু দিহাং নদীখন ডাঙৰ হোৱাই বিশেষ আগবাঢ়িব পৰা নাই।

এই প্রশ্নটো উত্থাপিত হৈছিল ১৯৬০ চনত Nainital ৰ এখন Power and Irrigation Deptt. ৰ এখন Conference ত । তাত এই প্রস্তার পাচ হয় এইদৰে যে ব্রহ্মপুত কমিশান হব লাগে আৰু ইয়াৰ। দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহন কৰিব কাৰণ আমাৰ ৰাজ্যৰ কাৰণে এই নদী কেইখন Tackle কৰাটো অসম্ভৱ। কিন্তু পশ্চিমবঙ্গ চৰকাৰে

তিষ্টা নদীখনো ইয়াৰ লগত অন্তভুক্ত কৰাৰ কথা ক'লে কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই নিচিনা নদীৰ ওপৰত কমিশ্যন বছৱাটো নাকচ কৰিলে কাৰণ এই নিচিনা নদী যেনে বৰাক ইত্যাদি প্ৰত্যেক ৰাজ্যতে আৰু এনেকুৱা নদীৰ দায়িত্ব ৰাজ্য চৰকাৰে লব লাগিব। কিন্তু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ নিচিনা Mighty নদীৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে লব লাগে বুলি সিদ্ধান্ত হৈছিল আৰু এই কাৰণেই ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যনৰ প্ৰস্তাৱটো আহিল। তেভিয়া বিত্তীয় সাহায্যৰ কাৰণে আলোচনা কৰা হ'ল কিন্তু তেওঁলোকে কোনো প্ৰতিশ্ৰুতি নিদিলে কেৱল Prime Minister য়ে ক'লে যে Adequate Fund দিয়া হব। ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কমিশ্যন কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মানি লৈছে কাৰণেই ইয়াত যি অধিক সাহায্যৰ প্ৰয়োজন হব সেইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহন কৰিব লাগিব। আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিমান সোনকালে দায়িত্ব পালন কৰে সিমানেই দেশৰ মঙ্গল। যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক যথেষ্ট আৰ্থিক সাহায্য নিদিয়ে তেনেহলে এই ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিশ্যন Liquidate কৰাৰ বাহিৰে আন উপায় নাই।

আমি এই কথা কেন্দ্রীয় চৰকাৰক কৈছো আৰু তেওঁলোকে কি কৰে তাৰ কাৰণে বাট চাই আছো। আজি কেবাজনো সদস্যই Green Revolution ৰ কথা কৈছে কিন্তু আমাৰ যথেষ্ঠ পৰিমাণৰ পানী নহলে আমি একো কৰিব নোৱাৰো। প্রথম আৰু ২য় পৰিকল্পনাত পানী যোগানৰ কথা ভবা নহ'ল। তেতিয়া জলসিঞ্চনৰ কথাহে ভবা হৈছিল। কিন্তু তয় পৰিকল্পনাত এনে ধৰণৰ Project কেইটামান লোৱা হৈছিল যেনে যমুনা Irrigation Project। কিন্তু তেতিয়াও Planning ত ভূল থাকি গ'ল। তেতিয়া কেৱল বাৰিষা শস্যৰ কাৰণে Plan লোৱা হৈছিল আৰু সেই কাৰণে আমাৰ যিমান বিলাক জলসিঞ্চন আছে তাত থৰালি পানী নাথাকে, সেই কাৰণে ক্লুড Medium আৰু Major Irrigation কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

সেই কাবণে এতিয়া আমি চেষ্টা কৰিছো যাতে ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন, মধ্য জল-সিঞ্চন আৰু ডাঙৰ জলসিঞ্চনৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছো। এতিয়া আকৌ Deep Tubewell বো ব্যৱস্থা কৰিছোঁ। Deep Tubewell হ'লে খোৱা পানী আৰু জলসিঞ্চন ছুয়োটা অমুবিধাই একেলগে ঠিক হব। খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা Deep Tubewell ৰ পৰা সমাধান হব। আকৌ ও ৪ বছৰৰ কমে একোটাহঁত Project সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা নাযায়। যমুনা মাধ্যমিক Project টোতো ৪ বছৰ লাগিছে। আকৌ গুক্লা Project টোও আৰু ছবছৰ পিচতহে সম্পূৰ্ণ হব বুলি আশা কৰা যায়। সেই কাৰণে Deep Tubewell ৰ ব্যাপক ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছোঁ। এই ক্ষেত্ৰত কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰা হৈছে আৰু আমাক বেছি পৰিমাণে Aid দিব বুলি প্ৰকাশ কৰিছে। Deep Tubewell ছমাহৰ ভিতৰতে বহুৱাব পৰা যাব। ইয়াব দ্বাৰা জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাও ভাল হব। এই বিধান সভাত বহুতো সমালোচনাই শুনি আহিছো আৰু সেইমতে কামত কৃতকাৰ্য্য হবলৈ, বিভাগটো উন্নত কৰিবলৈ আৰু Wastage কমাবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। আকৌ মাননীয় সদস্য সকলে আগ্ৰহঢ়োৱা পৰামৰ্শ সমূহো চাম। ইয়াকে মুকি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker—Now, I put the Cut Motion under Grant Nos 56 and 57.

(The Cut Motions were negatived by voice votes).

Now, I put the main grants Nos. 56 and 57.

(The motions was adopted and Demand Nos 56 and 57 passed).

Foot notes:

শ্রীমহেন্দ্র নোহন চৌধুৰী, মুখ্যমন্ত্রীয়ে উত্থাপন কৰিব—
মঞ্জুৰী নং ৫৬—অসমৰ ৰাজ্যপালৰ অনুমোদন ক্রমে ১৯৭২ চনৰ ৩১ মার্চত শেষ হবলগীয়া বছৰটোৰ কালছোৱাত "৪৪-জলসিঞ্চন আৰু নৌপৰিবহন, মথাউৰি আৰু
নলা নিম্মণি কাৰ্য্য ১০০ জলসিঞ্চন, নৌপৰিবহন, মথাউৰি আৰু নলাৰ কামত
মূলধন ব্যয়" শিতানৰ প্রশাসনৰ ক্ষেত্রত ব্যয় বহন কৰিবলৈ প্রয়োজনীয় ।
৪,৯৬,৮০০০০ টকাৰ কাৰণে ভাৰপ্রাপ্ত মন্ত্রীক ৩,৭২,৬০০০০ টকা মঞ্জুৰ—

কৰা হওঁক।

মঞ্বী নং ৫৭—অসনৰ ৰাজ্যপালৰ অন্নুমোদন ক্ৰমে ১৯৭২ চনৰ ৩১ মাৰ্চত শেষ হবলগীয়া বছৰটোৰ কালছোৱাত "৪৪ জলসিঞ্চন আৰু নৌপৰি-বহন মথাউৰি ও খননকাৰ্য্য—খ-ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আঁচনি আৰু ১০০ জলসিঞ্চন নৌ-পৰিবহন মথাউৰি আৰু খালৰ কাৰ্য্য সমূহৰ কাৰণে মূলধন ব্যয়-খ-ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ আঁচনি (অ-ব্যৱসায়িক) ৰ অৰ্থে ব্যয়" শিতানৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত ব্যয়বহন কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় ৬,৬৪,৮৭,৬০০ টকাৰ কাৰণে ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰীক ৪,৯৮,৬৫,৭০০ টকা মঞ্জ্ৰ কৰা হওক। Calling Attention To A Matter of Urgent Public Importance—Obstruction to a group of journalists by the Nagaland Armed Police at the borders:

Shri Soneswar Bora—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ কাৰ্য্য পৰি-চালনা বিধিৰ ৫৪ ধাৰা অনুযায়ী যোৱা ২১ এপ্ৰিল তাৰিখৰ জনমভূমি কাক-তত প্ৰকাশিত বাতৰি "সীমান্ত ভ্ৰমণ কৰোতে সাংবাদিকক বাধা দিয়াৰ চেষ্টা শীৰ্ষক বাতৰিটো অসম চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিচাৰিছো। তাত আছে "অসম চৰকাৰৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰেমে নতুন দিল্লীৰ পৰা অসম ভ্ৰমণলৈ অহা প্রবীন সাংবাদিকব দল এটাই যোৱা ১৭ এপ্রিল তাৰিখে শিৱসাগৰ জিলা আৰু নাগালেণ্ৰ সীমান্তত থকা নগাই দথল কৰা শিৱসাগৰ জিলাৰ অঞ্জ সমূহ পৰিদৰ্শন কৰোঁতে এক বিশেষ ঠাইত নগালেণ্ডৰ সশস্ত্ৰ পুলিচে তেওঁলোকক বাধা দিয়ে। অৱশ্যে পিচত তেওঁলোকক যাবলৈ দিয়ে।" আকৌ আছে যে "আমগুৰি মোককচা; মা লিৰ ৮ মাইলত থকা নগালেশুৰ সশস্ত্ৰ পুলিচে দলটোক বাধা দিয়ে যদিও কিছু সময়ৰ পিচত তেওঁলোকক যাবলৈ দিয়ে।" আকৌ "মেৰাপানী অঞ্চত এটা অসম পুলিচ বেটে-লিয়ানৰ চকী থকা স্বত্বেও নগালেগুৰ সশস্ত্ৰ পুলিচে সীমাৰ পৰা প্ৰায় ৫ কিলোমিটাৰ আগবাঢ়ি আহি শিৱসাগৰ জিলাৰ ভিতৰত তেওঁলোকৰ চকী স্থাপন কৰে।" আকৌ "নগা সশস্ত্ৰ পুলিচে এই প্ৰাকৃতিক সীমা পাৰ হৈ ১৪ কিলোমিটাৰ অসমৰ ভিতৰলৈ সোমাই আহি চকী স্থাপন কৰিছেছি। অসমৰ চকী দিচৈৰ কাষত নগালেও কেম্পৰ প্ৰায় ১২

কিলোমিটাৰ পিচতহে আছে " আমাৰ পুলিচ চকী থকা স্বত্বেও তেওঁ-লোকৰ সশস্ত্ৰ পুলিচ ৱাহিনীয়ে চকী পাতিছেছি অথচ অসম চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ নহলে বেদখলকাৰী নগা পুলিচ বাহিনীক প্ৰতিৰোধ কবিবও নোৱাৰে গতিকে দিল্লীৰপৰা মাতি অনা সাংবাদিক দল এটাক ভ্ৰমণ কাৰ্য্যত বাধা দিয়াতো গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা। গভিকে এই বাতৰি সন্দৰ্ভত অসম চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কবিছোঁ আৰু ইয়াৰ যথায়থ উত্তৰ বিচাৰিছোঁ।

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)— ज्याक মহোদয়, এই বাতৰিত যি বিলাক কথা ওলাইছে ভাব এক অংশৰ বাহিৰে বাকী বিলাক কথা আমাৰ সদনত আলোচনা কৰা হৈছেই। গতিকে সেই কথা বিলাক পুনৰ দোহাৰি সদনৰ সময় নষ্ট কৰিব নোখোজো। কিন্তু আপুনি যদি নির্দেশ দিয়ে তেন্তে কব পারোঁ।

সাংবাদিক সকলৰ কথা হৈছে—যোৱা এপ্ৰিল মাহৰ ২৫ তাৰিখে নগালেও আৰু অসম সীমান্তৰ ঘটনাৱলী সামগ্ৰিক ভাৱে ভাৰতবৰ্ষৰ আন আন দেশে জানিবলৈ বুলি ভাৰতৰ অন্য ঠাইৰ পৰা এটা সাংবাদিক দলক এই সীমান্ত অঞ্চল ভ্ৰমন কৰিবলৈ বুলি মাতি অনা হয়। ইয়াৰ উদ্দেশ্য হ'ল আমাৰ দলৰ পৰা এই সীমান্ত সম্পৰ্কত কবলগীয়া কথাবোৰ ভাৰতৰ আন আন ঠাইব লোকৰো দৃষ্টিগোচৰ কৰা। বিশেষকৈ দিল্লীত, যি ঠাইত এই বিষয়ে আলাপ-আলোচনা হৈ থাকে তেনে ঠাইতো আমাৰ সীমান্তৰ ঘটনাৱলীৰ আলাপ চলিব আৰু গুৰুত্ব আবোপ কৰিব। দিল্লীৰ যি বিলাক ভাঙৰ ডাঙৰ বাতৰি কাকত আছে আৰু Political Commentary আছে, তাত এই সমস্যা সমূহৰ বিশ্দ আলোচনা হব।

সীমান্ত অঞ্চল ভ্ৰমন কৰিবলৈ যোৱা সাংবাদিক দলৰ লগত 3rd Assam Battalian ৰ Commander আছিল, শিৱসাগৰ জিলাৰ D. F. O. আদি বিষয়াও তেখেত সকলব লগত আছিল; আৰু তেখেত সকলে আমগুৰি মোককচাং ৰাস্তাৰ অষ্টম মাইল পাওঁতে নগালেণ্ডৰ Security য়ে বাধা দিয়ে। তাৰ পিচত আমাৰ 3rd Assam Battalion ৰ Commander জনে নগালেণ্ডৰ Commander ৰ লগত আলোচনা কৰাৰ ১৫ মিনিট পিচত সাংবাদিক দলটোক যাবলৈ দিয়া হয় এই কথাটোৰ পৰা আমাৰ ভাল হ'ল যে আমাৰ ৰাজ্যতে যে আমি Prisoner ৰ নিচিনা থাকিবলগীয়া হৈছে । সেইটো অসমৰ বাহিৰৰ সাংবাদিক আৰু অন্যান্য ৰাজনৈতিক লোকৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে । ফলত নগালেণ্ড আৰু অসম সীমান্তলৈ নগালেণ্ড চৰকাৰে কোৱা গল্পৰ বাহিৰেও যে আন এটা গল্প আছে সেই কথাটো অসমৰ বাহিৰৰ বিলাকে জানিলে। সেই কথাটো সাব্যস্ত কৰিবলৈও আমি সমৰ্থ হৈছো এই ঘটনাৰ কাৰণেই।

Presentation of the Report of the Select Committee on the Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill,1970

Shri Biswadev Sarma, (Minister, Revenue)—Sir, I beg to present the Report of the Select Committee on the Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill, 1970

Shri Sailen Medhi—অধ্যক্ষ মহোদ্য, আজি Privilege Committee ৰ Report কেতিয়া দাখিল কৰিব পাৰে সেই তাৰিখৰ কথা কোৱাৰ কথা আছিল।

Shri Ataur Rahman (Minister, Parliamentary Affairs)—
প্রস্তুত হৈছে বুলি জানিব পারিছেঁ। Assembly Secretary য়ে জনোৱা
মতে। গতিকে দাখিল কবিম।

Re: Strike by students of the Assam Engineering
Institute Gauhati.

* Shri Phani Bora—৩০১ ৰ কথাও আছে অধ্যক্ষ মহোদয়, কথাটো হৈছে
অসম ইঞ্জিনীয়াবিং ইন্ষ্টিটিউটৰ ছাত্ৰ বিলাকে পৰীক্ষা দিয়া নাই। ধৰ্মঘট
কৰিছে। এনে পৰিবেশত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা কৰিছে নকৰিছে আমি
সোনকালে জানিব খোজোঁ। তাত ২৮ এপ্ৰিল তাৰিখে ২৮৭ জন ছাত্ৰৰ

কিছুমানক Non-Collegiate কৰিলে আৰু কিছুমানক Dis-Collegiate কৰিলে কিন্তু সেই লিষ্টৰ পিচত দেখা যায় যে ১ মে' তাবিখে Non-Collegiate সকলৰ মাজৰ পৰা ১০ জন ছাত্ৰ Regular কৰি দিলে আকৌ ৩ মে' তাবিখে ৬ জন Dis-Collegiate কো Regular কৰি পৰীক্ষা দিবলৈ অনুমতি দিলে।

এই ধৰণৰ বেমেজালিৰ সৃষ্টি হৈছে। এটা বেয়া আবহাওৱাৰ সৃষ্টি হৈছে ইয়াৰ ফলত ধৰ্মঘট কৰিছে। গভিকে এনে এটা পৰিস্থিতিত চৰ-কাৰৰ ফালৰ পৰা কি ব্যৱস্থা লৈছে বা লোৱা নাই সেই কথাটো জানিব বিচাৰিছো। আৰু পৰিস্থিতিৰ গুৰুষলৈ চাইহে ৩০১ ধাৰা মতে এইটো কথা উত্থাপন কৰিবলৈ বাধ্য হৈছোঁ। ভেওঁবিলাকৰ পুনৰ পৰীক্ষা লোৱাৰ দিহা কৰিব লাগে। পাচ কৰক ফেইল কৰক অন্ততঃ পৰীক্ষা লব লাগে; আৰু এই খামখেয়ালী আৰু উত্তপ্ত আবহাওৱাৰ শান্তিপূৰ্ণ সমাধান কৰিবলৈ সদনত কথাটো উত্থাপন কৰিলোঁ।

* Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Chief Minister)—The Diploma Examinations in Civil, Electrical and Mechanical Engineering and in Chemical Operation were scheduled to commence in different centres of Assam from 11th May, in 1971. According to the regulations of the State Council for Technical Education, Assam, candidates possessing less than 60 percent of attendance are discollegiate and not eligible to appear in the examinations. 15 students of the Assam Engineering Institute, Gauhati were declared discollegiate by the Principal of the Institute. On 11th May, 1971, a group of discollegiate students and others tried to disrupt the examinations by obstructing the examinees from

^{*} Speech not corrected

entering into the examination hall, 2 discollegiate students also lay down at the entrance of the exami nation hall. The Principal of the Institute called in Police when he and the members of the stuff failed to dissuade the obstructing students. The Police entered into the campus at about 8.45 a.m. on the 11th May, 1971 and left the campus some time later. They were not allowed to enter into the main building where the examination hall was situated by the students. Precautionery measures were taken by the District Authority in the city. It is not a fact that armed police men entered into the campus of the Engineering Institute off and on and that a threatening situation has developed. The students of the Gauhati centre have boycotted the Diploma Examinations. The examinations are continuing peacefully in other centres of the State. The Examination Committee of the State Council for the Technical Education Assam will sit on 18th May, 1971 to discuss the situation arising out of boycotting of Diploma Examinations at Gauhati.

But I want to ask Mr. Bora whether discollegiate students should be allowed to appear in the examination against the Rule.

Shri Phani Bora—Some discollegiate students were allowed to appear in the Examination by underhand means. If actually discollegiate students are not allowed, why these six students were allowed at the last moment

just before three days. I quite agree that the discollegiate students could not have completed their course or completed practical training which were required in the technical institutes and that they should not be allowed to appear in the examination, but when some students were allowed, why not other discollegiate students were not allowed.

Shri Mahendra Mohan Choudhury-Yesterday two students of the Assam Engineering Institute met me and handed over to me an appeal addressed to the students all over the State to join them in compelling the Institute to accede to their demands. At that time they also reported to me that some discollegiate students were allowed to sit in the examination. Then I asked them if those students produced medical certificates and they replied in affirmative. They told me that they could have also procured medical certificates; I then asked them why they did not procure medical certificates if they were really sick and unable to attend their classes and I asked them how many discollegiate students have been allowed to appear in the examination and they said 'one' and that he submitted a medical certificate to the Principal. They said that they could have also procured medical certificates and submit the same to the Principal. Then I said that if you were really sick and if you could procure medical certificate for not being able to attend classes you

would have also been allowed. As I could understand from the students that there was only one case of departure from the rules.......

Shri Dulal Chandra Barua—I think this is a case of discrimination. This ought to have been done earlier. After declaring them discollegiate on production of meidcal certificate none should have been allowed. Considering the gravity of the situation I would request the Chief Minister to intervene and take a final decision without further delay.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—My difficulty has been whether we should allow the students to remain absent......

Shri Dulal Chandra Barua—I do not like to press the the Government that the discollegiate students should be allowed to appear. The rules must be strictly followed, but what I want is that there should not be any discrimination.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—If a student does not attend the classes and cannot have the minimum of 60% attendance he is surely without just cause. If he could produce medical certificate justifying his absence then his absence may be considered. Therefore, when a particular student submits medical certificate and the medical opinion is that he could not attend classes regularly because of his illness than he has a just cause to remain absent. On that account the

Principal might have allowed some boys. Whatever that may be I quite appreciate the feelings expressed by the Hon'ble Members. Tomorrow the Examination Board is meeting, and let us see what decision is taken. If necessary I shall talk to them

Shri Dulal Chandra Barua—No unjust demands are to be conceded.

The Assembly then Adjourned till 10 A.M. on Wednesday, the 19th May, 1971.

Shillong,
The 18th May, 1971

U. Tahbildar,
Secretary
Legislative Assembly, Assam.